

Rolnummers 6193, 6238 en 6245
Arrest nr. 18/2018 van 22 februari 2018

A R R E S T

In zake : de beroepen tot vernietiging van de artikelen 195 en 196 van de programmawet van 19 december 2014 (invoeging van een hoofdstuk *Ibis*, luidende « Retributie tot dekking van de administratieve kosten », en van een artikel 1/1 in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen), ingesteld door Youssouf Diallo, door de vzw « Association pour le droit des Etrangers » en anderen en door de « Ordre des barreaux francophones et germanophone ».

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en A. Alen, de rechters L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, F. Daoût, T. Giet en R. Leysen, en, overeenkomstig artikel 60*bis* van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, emeritus voorzitter E. De Groot, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de beroepen en rechtspleging

a. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 29 april 2015 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 4 mei 2015, heeft Youssouf Diallo, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. I. de Viron, advocaat bij de balie te Brussel, beroep tot vernietiging ingesteld van artikel 1/1 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, ingevoegd bij artikel 196 van de programmawet van 19 december 2014 (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 29 december 2014, tweede editie).

b. Bij verzoekschriften die aan het Hof zijn toegezonden bij op 26 en 29 juni 2015 ter post aangetekende brieven en ter griffie zijn ingekomen op 29 en 30 juni 2015, zijn beroepen tot vernietiging ingesteld van de artikelen 195 en 196 van de voormelde programmawet van 19 december 2014 (invoeging van een hoofdstuk *Ibis*, luidende « Retributie tot dekking van de administratieve kosten », en van een artikel 1/1 in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen) respectievelijk door de vzw « Association pour le droit des Etrangers », de vzw « Coordination et Initiatives pour et avec les Réfugiés et Etrangers », de vzw « Service International de Recherche, d'Education et d'Action sociale », de vzw « Ligue des Droits de l'Homme » en de vzw « Mouvement contre le Racisme, l'Antisémitisme et la Xénophobie », bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. T. Mitevov, advocaat bij de balie te Brussel, en door de « Ordre des barreaux francophones et germanophone », bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. S. Sarolea, advocaat bij de balie te Brussel.

Die zaken, ingeschreven onder de nummers 6193, 6238 en 6245 van de rol van het Hof, werden samengevoegd.

Memories en memories van wederantwoord zijn ingediend door :

- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. D. Matray en Mr. P. Lejeune, advocaten bij de balie te Luik, in de zaak nr. 6193;
- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. D. Matray en Mr. J. Matray, advocaten bij de balie te Luik, in de zaak nr. 6238 en in de zaak nr. 6245.

De verzoekende partijen hebben memories van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 29 juni 2016 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers F. Daoût en T. Merckx-Van Goey te hebben gehoord, beslist dat de zaken in staat van wijzen zijn, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 13 juli 2016 en de zaken in beraad zullen worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, zijn de zaken op 13 juli 2016 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Zaak nr. 6193

A.1.1. Op 21 april 2015 vraagt de verzoekende partij in de zaak nr. 6193 een machtiging tot verblijf aan op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna : wet van 15 december 1980). Op 29 april 2015 betaalt zij, met toepassing van de bestreden wet, een retributie van 215 euro.

A.1.2. Volgens de Ministerraad kan de verzoekende partij artikel 196 van de programmawet van 19 december 2014 enkel op ontvankelijke wijze aanvechten in zoverre dat laatste een artikel 1/1, § 1, eerste lid, en § 2, 2°, in de wet van 15 december 1980 invoert.

A.2.1. Het eerste middel is afgeleid uit de schending van artikel 28 van de Grondwet in zoverre de bestreden bepaling een retributie instelt, terwijl de aanvraag voor een machtiging tot verblijf die de betaling van die retributie vereist, een bij een openbare overheid ingediende schriftelijke aanvraag zou vormen in de zin van artikel 28 van de Grondwet.

Het woord « verzoekschrift » dat erin wordt gebruikt, zou dienen te worden begrepen als om het even welk verzoekschrift of om het even welke schriftelijke aanvraag ingediend bij de overheid. Artikel 28 van de Grondwet voorziet echter niet in enige beperking van het daarin verankerde grondrecht. De vereiste van de betaling waarin is voorzien bij de bestreden bepaling zou strijdig zijn met het grondwettelijke voorschrift.

A.2.2. Volgens de Ministerraad kan een aanvraag voor een machtiging of toelating tot verblijf niet worden beschouwd als een schriftelijke aanvraag die wordt ingediend bij een gestelde overheid en die haar grondslag vindt in artikel 28 van de Grondwet. Hij haalt het arrest van de Raad van State nr. 194.312 van 17 juni 2009 aan.

A.2.3. In haar memorie van antwoord betoogt de verzoekende partij dat dat arrest zou ingaan tegen de rechtsleer die zij in haar verzoekschrift aanhaalt. Zij voegt eraan toe dat nauwelijks zou zijn aangetoond dat de overheid ertoe gehouden is te antwoorden op een aanvraag voor een machtiging tot verblijf ingediend op grond van artikel 9 of 9*bis* van de wet van 15 december 1980. Het zou evenmin evident zijn dat de overheid een verblijfsaanvraag verschillend zal behandelen naargelang die aanvraag al dan niet formeel verwijst naar een bepaling van de wet van 15 december 1980. Zelfs indien de aanvraag informeel is, zou in elk geval geen enkele retributie kunnen worden geëist.

A.2.4. De Ministerraad repliceert dat een vreemdeling die een informele aanvraag zou indienen, dat wil zeggen een aanvraag die op geen enkel van de artikelen van de wet van 15 december 1980 is gebaseerd, daarom nog niet zou zijn vrijgesteld van de betaling van de retributie. De administratie zou hem immers op de hoogte brengen van de te volgen procedure en dus van de betaling van die retributie. Bij niet-inachtneming van die procedure zou aan de vreemdeling een bijlage 42 worden uitgereikt, namelijk een beslissing van onontvankelijkheid van zijn verblijfsaanvraag om de reden dat hij niet het bewijs heeft geleverd dat hij de retributie die hem is opgelegd, heeft betaald.

A.3.1. Het tweede middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 18, 173 en 191 van de Grondwet.

De verzoekende partij betoogt dat het bedrag dat een administratieve overheid int als vergoeding voor een verstrekte dienst slechts als retributie kan worden aangemerkt indien het zich voordoet als de vergoeding voor een dienst of een bijzondere en voordelige prestatie die vooraf of onmiddellijk en rechtstreeks prioritair aan de retributieplichtige of in zijn persoonlijk voordeel wordt verstrekt en indien het gevorderde bedrag gelijkwaardig of op zijn minst evenredig is met de kosten van de verstrekte dienst. Zoals zij is ingesteld bij de bestreden wet lijkt de in het geding zijnde retributie echter in bepaalde gevallen de kosten van de indiening van de administratieve aanvraag, in andere gevallen de kosten van de behandeling ervan, en ten slotte in nog andere gevallen de gecombineerde kosten van die indiening en van die behandeling te dekken.

A.3.2. In zijn memorie betoogt de Ministerraad dat de bestreden bepaling een retributie heeft willen instellen. Hij haalt de definitie aan die het Hof van Cassatie aan dat begrip geeft. De Ministerraad wijst erop dat die retributie is berekend volgens de kosten van de verstrekte dienst. De gemiddelde kostprijs van de behandeling van een aanvraag voor een machtiging tot verblijf is door de Dienst Administratieve Vereenvoudiging geraamd op 268 euro. De bepaling van een gemiddelde kostprijs zou niet tot gevolg hebben dat de kwalificatie « retributie » vertekend is.

A.4.1. In een eerste onderdeel van het middel betoogt de verzoekende partij dat de verwerping of de beslissing van onontvankelijkheid van een aanvraag voor een machtiging of toelating tot verblijf geen dienst is, noch een bijzondere prestatie ten voordele van de aanvrager, in de zin waarin met name het Hof van Cassatie dat begrijpt. De kosten van de indiening en van de behandeling van de aanvraag zouden dus geen retributie kunnen vormen.

A.4.2. De Ministerraad antwoordt dat de verzoekende partij de administratieve behandeling van een aanvraag, die als enige het voorwerp uitmaakt van de bekritiseerde retributie, en de inhoud van de administratieve beslissing waarbij over die aanvraag uitspraak wordt gedaan, met elkaar verwart. De bekritiseerde retributie zou echter de tegenprestatie zijn voor een door de administratie verstrekte dienst, ongeacht het eindresultaat.

A.5.1. In een tweede onderdeel van het middel beweert de verzoekende partij dat het nieuwe artikel 1/1 van de wet van 15 december 1980 de vreemdeling die tot het verblijf is gemachtigd of toegelaten, enerzijds, en de vreemdeling die zijn aanvraag geweigerd of onontvankelijk verklaard ziet, anderzijds, zonder objectieve, redelijke of evenredige verantwoording op identieke wijze behandelt.

A.5.2. De Ministerraad wijst erop dat op het tweede onderdeel van het middel hetzelfde antwoord dient te worden gegeven als op het eerste.

A.6.1. In een derde onderdeel van het middel geeft de verzoekende partij aan dat op de datum waarop de aanvraag wordt ingediend, de dienst die, in voorkomend geval, bestaat in de behandeling ervan, nog niet is verstrekt, noch rechtstreeks, noch onmiddellijk. De kosten van die hypothetische behandeling zouden niet het voorwerp kunnen uitmaken van een retributie *ex ante*.

A.6.2. De Ministerraad wijst erop dat noch uit de rechtspraak van het Hof, noch uit de rechtspraak van het Hof van Cassatie zou blijken dat de gelijktijdigheid tussen de betaling van de retributie en de uitvoering van de aan de burger verstrekte dienst een relevant criterium zou zijn ten aanzien van de grondwettigheid of de wettigheid van de retributie.

A.7.1. In een vierde onderdeel van het middel wordt betoogd dat de bestreden bepaling de vreemdeling wiens aanvraag binnen een redelijke termijn zal worden behandeld, enerzijds, en de vreemdeling die geen enkel antwoord op die aanvraag zal ontvangen of die de behandeling ervan met een onredelijke termijn zal uitgesteld zien, anderzijds, zonder objectieve, redelijke of evenredige verantwoording op identieke wijze behandelt.

A.7.2. De Ministerraad antwoordt dat die kritiek betrekking heeft op de wijze waarop een aanvraag wordt behandeld en niet op het bestaan van de verstrekte dienst.

A.8.1. In een vijfde onderdeel van het middel wordt betoogd dat de bestreden bepaling hoofdzakelijk aanvragen betreft die vanop het Belgische grondgebied worden ingediend door vreemdelingen die er onregelmatig verblijven. Het indienen van de aanvragen zou echter ertoe bijdragen een groot aantal personen uit de clandestiniteit te halen die anders zouden terechtkomen in parallelle bestaanscircuits, die vaak met zwartwerk in stand worden gehouden. De verzoekende partij leidt daaruit af dat die bijdrage van algemeen belang zou zijn. Met de aanvraag zou bijgevolg niet prioritair het belang van het individu worden nagestreefd, maar dat van de maatschappij in haar geheel. Indien de retributie de tegenprestatie zou zijn voor het verkrijgen van een verblijfstitel, zou met de aanvraag echter prioritair het belang van het individu worden nagestreefd.

A.8.2. De Ministerraad antwoordt dat, hoewel de verblijfssituatie van vreemdelingen onder een opdracht van algemeen belang valt, dat kenmerk opnieuw betrekking heeft op de inhoud van de aanvraag en niet op de materiële handeling die aan een retributie is onderworpen. De vreemdeling zou wel degelijk de enige begunstigde van de verstrekte dienst zijn aangezien die uitsluitend betrekking heeft op de aanvraag die hij heeft ingediend.

A.9.1. In een zesde onderdeel van het middel wordt betoogd dat de bestreden bepaling wezenlijk onderscheiden situaties van vreemdelingen die, enerzijds, zich onregelmatig op het grondgebied bevinden en,

anderzijds, zich er regelmatig bevinden of zich er niet bevinden, zonder objectieve, redelijke of evenredige verantwoording op identieke wijze behandelt.

A.9.2. Volgens de Ministerraad zou de verzoekende partij niet preciseren waarin de identieke behandeling die wordt toegepast op de drie categorieën van vreemdelingen die zij identificeert, bestaat en in welk opzicht die identieke behandeling een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet zou uitmaken.

A.10.1. In haar memorie van antwoord wijst de verzoekende partij, wat het eerste en het tweede onderdeel van het tweede middel betreft, erop dat de Ministerraad een van de onderscheidende kenmerken van de retributie vergeet, namelijk dat die een dienst of een bijzondere prestatie ten voordele of ten bate van de aanvrager dekt, zoals het Hof van Cassatie dat zou bevestigen bij een arrest van 20 maart 2003. Dat standpunt zou ook worden bevestigd door het arrest van het Hof nr. 21/97 van 17 april 1997.

A.10.2. In zijn memorie van wederantwoord wijst de Ministerraad erop dat, in tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partij betoogt, de tegenprestatie voor de retributie het onderzoek van de aanvraag is en niet het uitreiken van een verblijfskaart.

A.11.1. De verzoekende partij leidt een derde middel af uit de schending van de artikelen 10, 11, 170, 172 en 191 van de Grondwet. Naar haar mening impliceren die grondwetsbepalingen dat de wezenlijke elementen van de belasting zoals het bedrag ervan en de voorwaarden voor de vrijstelling ervan enkel bij wet kunnen worden vastgesteld, met uitsluiting van elke delegatie aan de uitvoerende macht. De bestreden bepaling machtigt echter met name de Koning ertoe het bedrag van de belasting waarin zij voorziet, vast te stellen bij een in de Ministerraad overlegd besluit. Die delegatie zou derhalve de categorie van betrokken personen een essentiële waarborg ontzeggen die erin bestaat dat niemand aan een belasting kan worden onderworpen of van die belasting kan worden vrijgesteld dan bij een beslissing van een democratisch verkozen beraadslagende vergadering.

A.11.2. Volgens de Ministerraad kan de bij de wet beoogde retributie niet als belasting worden geherkwalificeerd. Daaruit zou volgen dat het middel dat op een tegenovergesteld standpunt is gebaseerd, faalt in rechte.

A.11.3. De verzoekende partij antwoordt dat, in zoverre het in het geding zijnde mechanisme niet als een retributie zou kunnen worden gekwalificeerd, het derde middel noodzakelijkerwijs gegrond zou zijn.

A.12.1. Een vierde middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 22, 23, eerste, tweede en derde lid, 2°, 170, 172 en 191 van de Grondwet, in samenhang gelezen met het algemeen *standstill*-beginsel en artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. De bestreden wet wordt bekritiseerd in zoverre zij niet voorziet in de mogelijkheid voor een behoeftige en onregelmatig op het grondgebied aanwezige persoon die niet behoort tot de categorieën van vrijgestelde vreemdelingen die zij op limitatieve wijze beoogt, om de vermindering van het bedrag van de in het geding zijnde retributie aan te vragen.

A.12.2. De Ministerraad betoogt dat de verzoekende partij niet zou aantonen dat het vóór de bestreden norm bestaande niveau van bescherming aanzienlijk zou worden verminderd door de invoering van het principe van de betaling van een retributie. Bovendien zou zij die retributie hebben betaald en zou haar aanvraag niet onontvankelijk zijn bevonden wegens ontstentenis van betaling, zodat de verzoekende partij geen belang zou hebben bij het middel.

A.13.1. In het eerste onderdeel van het middel betoogt de verzoekende partij dat de invoering van de bestreden retributie het niveau van bescherming dat wordt geboden door de wetgeving die van toepassing is op de vreemdelingen die onregelmatig op het grondgebied verblijven, aanzienlijk vermindert zonder dat er redenen in verband met het algemeen belang bestaan.

A.13.2. Volgens de Ministerraad zet de verzoekende partij niet uiteen in welk opzicht de invoering van een retributie het niveau van bescherming dat het hare was aanzienlijk zou verminderen. Betoogd wordt dat de Europese wetgeving zich niet zou verzetten tegen de inning van een recht voor het uitreiken van een verblijfskaart, noch tegen de inning, door de lidstaten, van retributies die de administratieve kosten voor de behandeling van een aanvraag voor een verblijfstitel dekken, voor zover het vastgelegde bedrag redelijk en billijk is en de vreemdelingen niet ervan weerhoudt hun rechten uit te oefenen.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie zou dat principe in herinnering hebben gebracht in het arrest C-508/10 van 26 april 2012 wat de toepassing van de richtlijn 2003/109/EG betreft. De bestreden wetgeving zou bovendien noch ten doel, noch tot gevolg hebben een categorie van vreemdelingen in de clandestiniteit te houden.

A.14.1. In een tweede onderdeel van het middel betoogt de verzoekende partij dat de bestreden wet wezenlijk onderscheiden situaties van vreemdelingen en retributieplichtigen die zich onregelmatig op het grondgebied bevinden of zich er regelmatig bevinden of zich er niet bevinden, zonder objectieve, redelijke of evenredige verantwoording op identieke wijze behandelt.

A.14.2. De Ministerraad antwoordt dat het principe van de betaling van een retributie niet in strijd is met het recht van de Europese Unie, maar integendeel een mogelijkheid zou vormen waarvan de Belgische wetgever gebruik heeft gemaakt net zoals de andere landen van de Unie, waarbij die mogelijkheid alle categorieën van vreemdelingen betreft.

A.15.1. In een derde onderdeel van het middel voert de verzoekende partij aan dat de bestreden wet afbreuk zou doen aan de uitoefening van de grondrechten van de vreemdeling die onregelmatig op het grondgebied verblijft, zoals het recht op de eerbiediging van zijn privé- en gezinsleven, door hem een soms onoverkomelijke financiële hinderpaal op te leggen zonder wettelijke mogelijkheid om eraan te ontsnappen.

A.15.2. Volgens de Ministerraad kan die kritiek niet tot de wetgever worden gericht aangezien die het bedrag van de retributie niet heeft vastgelegd. De stelling van de verzoekende partij zou bovendien onjuist zijn aangezien de retributie niet de tegenprestatie vormt voor het verkrijgen van een grondrecht en aangezien de omstandigheden van de thans voorliggende zaak zouden aantonen dat de financiële hinderpaal die de in het geding zijnde bepaling zou vormen, geenszins onoverkomelijk zou zijn.

A.16. In haar memorie van antwoord verwijst de verzoekende partij naar de proceduregeschriften van de verzoekende partijen in de zaken nrs. 6238 en 6245.

Zaak nr. 6238

A.17. De eerste verzoekende partij is de vzw « Association pour le Droit des Etrangers ». Volgens haar statuten heeft zij onder meer tot doel personen van buitenlandse afkomst en hun gezinsleden te ondersteunen en hun rechtsbijstand en maatschappelijke begeleiding te bieden.

De vzw « Coordination et Initiatives pour et avec les Réfugiés et les Etrangers », tweede verzoekende partij, heeft onder meer tot doel op het gebied van de opvang van vluchtelingen en vreemdelingen die in België verblijven, hun vestiging en hun integratie in de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brusselse Gewest te coördineren en hun initiatie in het economisch, sociaal en cultureel leven te bevorderen, mede door het organiseren van alfabetiseringscursussen.

De derde verzoekende partij is de vzw « Service International de Recherche, d'Education et d'Action sociale », die onder meer tot doel heeft elke persoon en in het bijzonder emigranten en vluchtelingen te helpen die zich in een situatie van armoede, marginaliteit en uitsluiting bevinden, de psychologische en maatschappelijke bijstand te verlenen aan personen die vervolgingen en vrijheidsberovingen ondergaan wegens hun nationaliteit of etnische, ideologische of religieuze afkomst, alsook personen op te vangen en te ondersteunen die tot ballingschap zijn veroordeeld omdat zij beginselen van rechtvaardigheid en vrijheid hebben verdedigd.

De vierde verzoekende partij is de vzw « Ligue des Droits de l'Homme », die, volgens haar statuten, tot doel heeft de onrechtvaardigheid en elke willekeurige aanslag op de rechten van een persoon of van een gemeenschap te bestrijden. Zij steunt elk initiatief dat strekt tot de totstandkoming en de bevordering van de rechten en vrijheden die met name worden gewaarborgd door de Universele Verklaring van de rechten van de mens en het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

De vijfde verzoekende partij ten slotte is de vzw « Mouvement contre le Racisme, l'Antisémitisme et la Xénophobie », die zich onder meer de strijd tegen racisme, antisemitisme en vreemdelingenhaat ten doel heeft gesteld.

A.18.1. De verzoekende partijen leiden een eerste middel af uit de schending, door artikel 196 van de programmawet van 19 december 2014, van de artikelen 10, 11, 170, 172 en 191 van de Grondwet.

Zij betogen dat de heffing waarin is voorzien bij de bestreden bepaling, hoewel als retributie aangemerkt, niet de vergoeding voor een verstrekte dienst zou vormen die evenredig is met de kosten van die dienst, maar wel een belasting in de zin van artikel 170 van de Grondwet, waarvan de essentiële elementen door de wetgever

moeten worden vastgelegd. Elke delegatie met betrekking tot de bepaling van een van de essentiële elementen van de belasting, te dezen het bedrag ervan, zou in strijd zijn met de in het middel beoogde bepalingen.

A.18.2. De verzoekende partijen onderstrepen eerst dat de termen « redevance » en « rétribution » in het Frans zeer vaak zonder onderscheid worden gebruikt. In de rechtspraak zouden cumulatieve criteria in aanmerking worden genomen om een retributie van een belasting te onderscheiden. Zo is de retributie verschuldigd als tegenprestatie voor een bijzondere individuele dienst verstrekt aan de schuldenaar ervan en is het bedrag gelijkwaardig aan of vertegenwoordigt het een redelijk verband met de kosten van de verstrekte dienst.

De verzoekende partijen leggen de nadruk op het feit dat de bepaling van de aard van de heffing belangrijke gevolgen met zich meebrengt. Zo zijn, indien de heffing als belasting wordt aangemerkt, de artikelen 170 en 172 van de Grondwet van toepassing, terwijl, indien de heffing als retributie wordt aangemerkt, artikel 173 van de Grondwet van toepassing is, dat slechts een verlicht wettigheidsbeginsel impliceert. Hoewel de wetgever beslist heeft de heffing aan te merken als een retributie die de administratieve kosten dekt, bindt die terminologie het Hof niet in het kader van zijn controle.

A.18.3. Om hun middel te staven, proberen de verzoekende partijen het begrip « prioritair aan de retributieplichtige verstrekte dienst » te definiëren.

Uit de arresten van het Hof nrs. 87/95 van 21 december 1995, 21/97 van 17 april 1997 en 164/2003 van 17 december 2003 zou blijken dat het Hof het begrip « voordeel » in aanmerking neemt door te wijzen op de verstrekte dienst. Uit die arresten zou volgen dat de verstrekte dienst in die zin moet worden begrepen dat hij de retributieplichtige een voordeel verschaft en ten eigen behoeve moet worden verwezenlijkt. De rechtsleer, die het standpunt van de afdeling wetgeving van de Raad van State over de onderscheidende criteria van de retributie in herinnering brengt, zou ook eraan herinneren dat de verstrekte dienst een voordeel impliceert dat niet alleen zeker, maar ook onmiddellijk is.

Wat de toepassing van die principes op de door de bestreden bepaling ingestelde retributie betreft, wijzen de verzoekende partijen ten eerste erop dat de aanvraag voor een machtiging of toelating tot verblijf onontvankelijk zal worden verklaard indien de vreemdeling geen retributie betaalt die de administratieve kosten dekt. Het zou dus evident zijn dat de loutere behandeling van de verblijfsaanvraag geen zeker en onmiddellijk voordeel voor de vreemdeling met zich meebrengt. De verzoekende partijen leggen de nadruk op het feit dat de loutere behandeling van de verblijfsaanvraag niet als een aan de vreemdeling verstrekte dienst kan worden aangemerkt aangezien die behandeling de vreemdeling niet noodzakelijk ten goede komt gelet op het hypothetische resultaat ervan.

De verzoekende partijen onderstrepen ten tweede dat een vreemdeling de prioritaire begunstigde van de dienst moet zijn. De behandeling van de verblijfsituatie van de vreemdelingen behoort echter hoofdzakelijk tot een opdracht van algemeen belang van de Staat.

Ten derde betogen zij dat de vreemdeling niet de enige begunstigde van de dienst zal zijn. In het kader van een gezinshereniging met een Belg zal de toekenning van een verblijfstitel aan een vreemdeling teneinde arbeid te verrichten immers ten goede komen aan de gehele samenleving via het betalen van sociale lasten en belastingen.

De verzoekende partijen wijzen ten vierde erop dat een strijdigheid zou bestaan tussen het begrip « verstrekte dienst » en de aard van de beoogde verblijfsaanvragen. Zo heeft een verblijfsaanvraag ingediend op grond van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980 waarin de aanvrager een verdedigbare grief aanvoert die is afgeleid uit artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, niet tot doel zich een gunst of een verstrekte dienst te doen toekennen, maar te beantwoorden aan een verplichting voor de Dienst Vreemdelingenzaken die is afgeleid uit de artikelen 3 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Op dezelfde wijze zou de behandeling van een verblijfsaanvraag op grond van een recht op gezinshereniging geen verstrekte dienst vormen, maar wel de toekenning van een recht dat juridisch is erkend op grond van internationale verplichtingen.

Zij onderstrepen voorts dat de staatssecretaris voor Asiel en Migratie in openbare verklaringen zou hebben erkend dat de in het geding zijnde retributie niet zou dienen om de specifieke kosten voor de behandeling van de individuele aanvragen te dekken, maar een veel algemenere doelstelling zou dienen die bestaat in de verwezenlijking van een correct en doeltreffend migratiebeleid. Er zou dus moeten worden besloten dat de aan de vreemdeling gevraagde som een belasting vormt en dat het dan ook aan de wetgever toekwam de essentiële elementen ervan te bepalen en niet de bepaling van het bedrag aan de Koning te delegeren.

A.19. In zijn memorie laat de Ministerraad het onderzoek van de middelen voorafgaan door verscheidene inleidende opmerkingen.

A.20.1. Hij betoogt dat, in zoverre zij gebaseerd zijn op artikel 191 van de Grondwet zonder zelfs het bestaan aan te voeren van een verschil in behandeling tussen bepaalde vreemdelingen en de Belgen, de middelen onontvankelijk zouden zijn.

A.20.2. De Ministerraad betoogt ook dat de vermindering van de administratieve kosten in verband met de behandeling van de verblijfstitels, die sedert verscheidene jaren constant toenemen, een doel van algemeen belang dient in zoverre zij ertoe strekt de belangen van de Schatkist te beschermen. Om dat doel te bereiken, moest de wetgever ten laste van de betrokken vreemdeling een retributie invoeren teneinde de administratieve kosten in verband met het onderzoek van de aanvraag te dekken.

De Ministerraad onderstreept dat de wetgever in de bestreden wet op beperkende wijze de aanvragen opsomt die aanleiding zullen geven tot de betaling van de retributie. Bijgevolg zijn de vreemdelingen die een aanvraag voor een machtiging of toelating tot verblijf indienen die niet in de opgestelde lijst is opgenomen, niet ertoe gehouden die retributie te betalen. Wanneer zij een aanvraag voor een machtiging tot verblijf op grond van de artikelen 9 en *9bis* van de wet van 15 december 1980 moet onderzoeken, beschikt de Belgische overheid over een soevereine beoordelingsbevoegdheid. Het zou dus ten onrechte zijn dat de verzoekende partijen de aanvragen die op die twee bepalingen zijn gegrond, vergelijken met de andere in de bestreden bepalingen aangehaalde aanvragen. In tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partijen in hun middel betogen, hangt de vrijstelling van de retributie derhalve niet af van het door de vreemdeling opgeëiste recht, ook al is het een grondrecht.

A.20.3. Wat betreft de financiële situatie van de vreemdelingen die in de middelen wordt aangevoerd, wijst de Ministerraad erop dat alle door de retributie beoogde vreemdelingen, wanneer zij vragen tot het verblijf te worden toegelaten of gemachtigd, het bewijs moeten leveren dat zijzelf of de persoon bij wie ze zich wensen te voegen, over voldoende bestaansmiddelen beschikken teneinde te vermijden dat zij ten laste vallen van de overheid. Die voorwaarde van voldoende bestaansmiddelen zou derhalve ingaan tegen de hypothese van de vreemdeling-aanvrager die behoeftig of zonder inkomen is en die door de verzoekende partijen in alle middelen naar voren wordt gebracht. De Ministerraad legt de nadruk op het feit dat de vreemdelingen op wie de betaling van de retributie betrekking heeft, niet ertoe worden gedwongen te migreren. Het zou immers gaan om het resultaat van een vrijwillige keuze.

Ten aanzien van de aanvragen ingediend op grond van de artikelen 9 of *9bis* van de wet van 15 december 1980, is de vereiste van voldoende bestaansmiddelen als voorwaarde voor de toekenning van een verblijfsmachtiging niet uitgesloten in het kader van de uitoefening van een discretionaire bevoegdheid.

De Ministerraad wijst ten slotte erop dat alle vreemdelingen onderworpen zijn aan de artikelen 3 en 7 van de wet van 15 december 1980, zodat zij, op het ogenblik van de indiening van hun aanvraag, niet op rechtmatige wijze aanspraak zouden kunnen maken op het feit dat zij behoeftig of zonder inkomsten zijn om een vermindering of een vrijstelling te trachten te verkrijgen. Ten aanzien van de aanvragen gegrond op artikel *9bis* van de wet doet de Ministerraad gelden dat alle door de verzoekende partijen vermelde hypothesen illegaal op het grondgebied verblijvende personen betreffen, die in beginsel de maatschappelijke bijstand kunnen genieten en dus niet zonder enig bestaansmiddel zijn.

Wat de vreemdelingen betreft die zich in een onregelmatige situatie bevinden, wijst de Ministerraad erop dat die situatie het gevolg is van een opzettelijke handeling van hunnentwege en dat zij zich derhalve niet kunnen beroepen op wettige gevolgen afgeleid uit een onwettige situatie. De vrijstelling van die vreemdelingen zou leiden tot een onaanvaardbaar gevolg ten opzichte van de vreemdeling die de wet in acht neemt en zich in een minder gunstige situatie zou bevinden.

A.20.4. De Ministerraad merkt voorts op dat alle voorbeelden die door de verzoekende partijen in hun middel zijn opgenomen om discriminaties te trachten aan te tonen, behoren tot de groep van aanvragen die gegrond zijn op artikel *9bis* van de wet van 15 december 1980 en zeer specifieke feitelijke situaties betreffen. De wetgever kan echter niet elk van die specifieke situaties opvangen, die slechts een klein aantal belanghebbenden betreffen.

A.20.5. De Ministerraad legt de nadruk op het feit dat de vraag om een retributie te betalen niet kan worden beschouwd als een discriminatie op grond van het vermogen, temeer omdat de door die retributie beoogde vreemdelingen in beginsel het bewijs moeten leveren dat zijzelf of de persoon bij wie ze zich wensen te voegen over voldoende bestaansmiddelen beschikken en dat het afgeleid Europees recht zich niet verzet tegen de inning, door de lidstaten, van een retributie voor de behandeling van de aanvragen voor verblijfstitels.

A.20.6. Ten aanzien van de vermeende schending van het recht op een eerlijk proces, wijst de Ministerraad erop dat artikel 6 niet van toepassing is op de beslissingen met betrekking tot de toegang, het verblijf en de verwijdering van het grondgebied. De Ministerraad legt voorts de nadruk op het feit dat de Europese wetgeving zich niet verzet tegen de inning van een recht voor het uitreiken van een verblijfskaart, noch tegen de inning, door de lidstaten, van een retributie die de administratieve kosten voor de behandeling van een aanvraag voor een verblijfstitel dekt, voor zover dat bedrag op redelijke en billijke wijze wordt vastgelegd, hetgeen te dezen het geval zou zijn. Een vergelijkende studie van de lidstaten zou aantonen dat het merendeel van hen niet meer dan 200 euro vraagt voor de aanvraag en het uitreiken van een verblijfstitel. Er wordt ook op gewezen dat heel wat lidstaten een retributie innen bij de indiening van aanvragen tot hernieuwing of verlenging van een verblijfstitel, in tegenstelling tot België.

A.20.7. Wat het eerste middel betreft, betoogt de Ministerraad dat de verzoekende partijen de administratieve behandeling van een aanvraag, die als enige het voorwerp uitmaakt van de bekritiseerde retributie, en de ontvankelijkheids- en grondvoorwaarden die de inhoud bepalen van de administratieve beslissing waarbij uitspraak wordt gedaan over de aanvraag, met elkaar verwarren. Die twee begrippen zouden echter van elkaar moeten worden onderscheiden. Zo heeft de retributie betrekking op het onderzoek zelf van de aanvraag, ongeacht het eindresultaat. De vreemdeling is wel degelijk de enige begunstigde van de dienst aangezien die uitsluitend betrekking heeft op de aanvraag die hij heeft ingediend. De Ministerraad voegt eraan toe dat de opbrengst van de retributie wordt berekend volgens de kosten van de verstrekte dienst naar gelang van de verschillende categorieën van beoogde personen.

A.21.1. In hun memorie van antwoord betogen de verzoekende partijen dat de verantwoording van de bestreden wetgeving, te dezen een constante toename van het aantal verblijfsaanvragen sedert verscheidene jaren en de daarmee verband houdende noodzaak om de kosten voor de behandeling van die aanvragen te dekken, in werkelijkheid niet juist zou zijn.

A.21.2. Ten tweede herinneren de verzoekende partijen eraan dat de nationale en de internationale verplichtingen van België de verschillen in behandeling die zijn ingevoerd door het instellen van een retributie in geen geval kunnen verantwoorden. Uit het feit alleen dat België niet dezelfde internationale verbintenissen heeft ten aanzien van twee categorieën van vreemdelingen zou niet kunnen worden afgeleid dat die zich niet in een vergelijkbare situatie zouden bevinden. Zij voegen eraan toe dat de bij de bestreden wet ingestelde verschillen in behandeling, in zoverre zij geen wettig doel nastreven, niet gegrond en dus discriminerend zouden zijn. De verzoekende partijen betwisten ook de relevantie van het gekozen criterium in het kader van de verschillende middelen, waarvoor de Ministerraad geen enkele verantwoording zou geven.

A.21.3. Wat de vergelijking betreft die wordt gemaakt tussen, enerzijds, de verblijfsaanvragen ingediend op grond van de artikelen 9 en *9bis* van de wet van 15 december 1980, waarvoor de Belgische overheid over een soevereine beoordelingsbevoegdheid zou beschikken, en, anderzijds, de andere aanvragen die passen in het kader van internationale of nationale verplichtingen die de Belgische Staat heeft aangegaan, wijzen de verzoekende partijen erop dat zij in de verschillende in hun middel beoogde hypothesen de voormelde artikelen 9 en *9bis* vermeldden voor zover een grondrecht dat België bindt in het geding was. Die verblijfsaanvragen passen dus ook in het kader van internationale verplichtingen die de Belgische Staat heeft aangegaan, zodat beide categorieën van aanvragen vergelijkbaar zijn.

De verzoekende partijen wijzen ook erop dat, wegens de bestreden wetgeving en de keuzes van de wetgever ten aanzien van de vrijstellingen, verschillende verdragsbepalingen die België binden niet zonder discriminatie zouden worden gewaarborgd. Zij voegen eraan toe dat, hoewel de retributie wordt voorgesteld als zijnde de tegenprestatie voor de administratieve behandeling van een verblijfsaanvraag en niet samenvalt met de grond van het recht, het geen twijfel zou lijden dat de retributie een rechtstreeks gevolg kan hebben voor het al dan niet toegang hebben tot de procedure die het mogelijk maakt een grondrecht te doen gelden.

A.21.4. Wat betreft de derde opmerking van de Ministerraad, met betrekking tot de financiële situatie van de vreemdelingen, betogen de verzoekende partijen dat verschillende door de retributie beoogde categorieën van verblijfsaanvragen vreemdelingen betreffen die zich in een situatie van behoefte kunnen bevinden terwijl ze aan de voorwaarden voldoen om tot het verblijf te worden toegelaten of gemachtigd. Dat geldt bijvoorbeeld voor de vreemdeling, ouder van een Belgisch kind, die een aanvraag tot gezinshereniging indient op grond van artikel 40ter van de wet van 15 december 1980, waarbij voor die categorie van vreemdelingen geen enkele inkomensvoorwaarde is bepaald. Andere voorbeelden worden in dezelfde zin aangehaald. Bovendien, zelfs in de veronderstelling dat de vreemdelingen het bewijs van hun bestaansmiddelen zouden moeten leveren, zou dat niet wegnemen dat de retributie een extra financiële last vormt. Dat standpunt zou bevestigd worden door de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie. De verzoekende partijen nemen het voorbeeld van de

studenten die over een inkomen van 117 euro netto per maand moeten beschikken en voor wie een verplichting om een retributie te betalen een werkelijke hinderpaal zou kunnen vormen, zelfs indien zij het bewijs van voldoende bestaansmiddelen leveren.

Bovendien, in tegenstelling tot hetgeen de Ministerraad betoogt, kunnen in talrijke gevallen aan de retributie onderworpen vreemdelingen om veiligheidsredenen, familiale redenen, of nog, economische redenen ertoe gedwongen zijn geweest te migreren. De verzoekende partijen herinneren voorts eraan dat de voorwaarde van voldoende bestaansmiddelen nooit vereist is geweest in het kader van aanvragen op grond van de artikelen 9 en *9bis* van de wet van 15 december 1980. Zij zou in elk geval strijdig zijn met het rechtszekerheidsbeginsel.

Ten aanzien van het feit dat alle vreemdelingen aan de artikelen 3 en 7 van de wet van 15 december 1980 zijn onderworpen, preciseren de verzoekende partijen dat het genoemde artikel 3 het geval betreft van de vreemdeling die aan de grens aankomt en om een van de in die bepaling opgesomde redenen kan worden teruggedreven, met name de ontstentenis van voldoende bestaansmiddelen. Die mogelijkheid bestaat echter slechts voor de korte verblijven, namelijk die welke drie maanden niet overschrijden. Artikel 7 beoogt het geval van een vreemdeling die zich op het grondgebied bevond voor een verblijf dat drie maanden niet overschrijdt en die een bevel om het grondgebied te verlaten, zou kunnen krijgen indien hij niet voldoende bestaansmiddelen heeft. Die gevallen zouden dus losstaan van de gevallen beoogd in de artikelen 9 en *9bis* van de wet van 15 december 1980 die aanvragen voor een verblijf van meer dan drie maanden betreffen.

A.21.5. Wat het feit betreft dat de betrokken vreemdelingen zich in een onregelmatige situatie zouden bevinden wegens een opzettelijke handeling van hunnentege, zou dat standpunt ongenueanceerd zijn. De procedure waarin is voorzien bij artikel *9bis* van de wet van 15 december 1980 zou voor bepaalde categorieën van vreemdelingen immers de enige mogelijkheid vormen om een verdedigbare grief afgeleid uit artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens aan te voeren. Dat zou bijvoorbeeld gelden voor de erkende of feitelijke staatlozen, of nog, voor de vreemdelingen die van de asielpcedure zijn uitgesloten hoewel er te hunnen aanzien een risico van een onmenselijke of vernederende behandeling bestaat in geval van terugkeer naar hun land van herkomst.

A.21.6. Op de bewering dat de bestreden wet niet alle mogelijke feitelijke situaties zou moeten opvangen, antwoorden de verzoekende partijen dat zij niet zeer specifieke situaties hebben willen analyseren, maar integendeel algemene categorieën, zoals de staatlozen, de vreemdelingen die van de asielpcedure zijn uitgesloten, of nog, diegenen die een risico aanvoeren van een onmenselijke of vernederende behandeling die in strijd is met artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Om een verblijfsmachtiging te verkrijgen, moeten de diverse categorieën van vreemdelingen een verblijfsaanvraag op grond van de artikelen 9 en *9bis* van de wet van 15 december 1980 indienen. Een groot aantal vreemdelingen wordt dus beoogd.

A.21.7. Op de bewering van de Ministerraad dat het vragen van een retributie op zich niet als een discriminatie op grond van het vermogen zou kunnen worden beschouwd, antwoorden de verzoekende partijen dat aldus de voldoende bestaansmiddelen en het criterium van het vermogen met elkaar worden verward. Zo kan een retributie voor sociaaleconomisch benadeelde vreemdelingen een onevenredige last vormen, zelfs indien zij stabiele en voldoende bestaansmiddelen genieten om niet ten laste van het socialebijstandstelsel te vallen.

A.21.8. Wat betreft de verwijzing van de Ministerraad naar het afgeleid Europees recht, betogen de verzoekende partijen dat de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie genuanceerder is dan die welke door de Ministerraad wordt voorgesteld. Die rechtspraak zou immers aantonen dat rekening moet kunnen worden gehouden met de individuele omstandigheden, hetgeen de bestreden wetgeving niet zou toelaten.

A.21.9. Wat het recht op een eerlijke procedure betreft, wijzen de verzoekende partijen eerst erop dat zij nooit artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens hebben aangevoerd. Zij analyseren vervolgens de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Daaruit zou blijken dat, hoewel de lidstaten voor de langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen de afgifte van verblijfsvergunningen en -titels aan de betaling van rechten kunnen onderwerpen en hoewel zij daarvoor een zekere beoordelingsmarge genieten, die laatste niet onbeperkt is. Verscheidene arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie worden in die zin onderzocht. Uit die rechtspraak zou volgen dat, hoewel het Europese *quod plerumque fit* 200 euro zou bedragen, dat bedrag hoger is dan het bedrag dat door het Hof van Justitie van de Europese Unie geacht wordt een hinderpaal te vormen voor de uitoefening van de bij de richtlijn 2003/109/EG verleende rechten.

De verzoekende partijen voeren voorts aan dat zij het bedrag en de berekeningswijze van de gemiddelde kosten voor de behandeling van een verblijfsaanvraag, die volgens de Ministerraad 268 euro zouden bedragen, ter discussie stellen.

Ten aanzien van de informatie volgens welke het bij de bestreden wet en het koninklijk uitvoeringsbesluit ervan ingevoerde systeem zou overeenstemmen met dat van de andere lidstaten van de Europese Unie, waartussen een ruime consensus zou bestaan, wijzen de verzoekende partijen erop dat de studie van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten waarnaar de Ministerraad verwijst, bedragen vermeldt die niet als dusdanig kunnen worden vergeleken met het bedrag van de bij het koninklijk uitvoeringsbesluit opgelegde retributies aangezien het ook andere kosten omvat zoals de kosten voor de afgifte van een verblijfsvergunning. Voorts wordt betoogd dat het bedrag van 200 euro dat is vastgelegd, geenszins op een gedetailleerde en nauwkeurige analyse van de voormelde studie berust.

A.22.1. In zijn memorie van wederantwoord onderstreept de Ministerraad dat de verzoekende partijen in hun memorie van antwoord betogen dat een vreemdeling die over voldoende bestaansmiddelen beschikt moeilijkheden kan ondervinden om de retributie te betalen, die dan te zijnen aanzien een onredelijke last zou vormen. Door de ontstentenis te bekritisieren van de mogelijkheid tot vrijstelling of vermindering van de retributie voor de vreemdelingen die over voldoende bestaansmiddelen beschikken maar die niet in staat zijn de retributie te betalen, zouden de verzoekende partijen een nieuwe categorie van vreemdelingen aanwijzen, hetgeen zou neerkomen op een nieuw middel, dat niet ontvankelijk is.

A.22.2. Wat de vrijstellingscriteria betreft, betoogt de Ministerraad dat de verzoekende partijen de doelstelling van de wet niet correct identificeren. Er zou immers een onderscheid moeten worden gemaakt tussen de feiten die de wetgever ertoe hebben gebracht op te treden, namelijk de toename van het aantal aanvragen, en de door de wetgever nagestreefde doelstelling, namelijk de vermindering van de administratieve kosten. Die laatste doelstelling is legitiem. Zij dient immers het algemeen belang aangezien zij met name ertoe strekt de belangen van de Schatkist te beschermen.

A.22.3. De Ministerraad onderstreept dat de verzoekende partijen zich baseren op een uitgangspunt volgens hetwelk de retributie voor de behoeftige vreemdeling of de vreemdeling zonder inkomsten een hinderpaal is voor het indienen van een aanvraag voor een verblijfstitel waarin hij een grondrecht opeist. Volgens de Ministerraad heeft de bestreden wet echter niet ten doel een retributie op te leggen die de tegenprestatie voor een grondrecht vormt, maar wel de tegenprestatie voor het onderzoek van het dossier. Zij heeft trouwens niet tot gevolg de vreemdeling-aanvrager enig grondrecht te ontzeggen en doet evenmin afbreuk aan het genot van een dergelijk recht.

Wat het feit betreft dat de wet een onderscheid maakt tussen de vreemdelingen die aan een retributie zijn onderworpen en diegenen die dat niet zijn, zou dat verschil in behandeling gebaseerd zijn op een objectief en redelijk verantwoord criterium.

A.22.4. Wat de financiële situatie van de vreemdelingen betreft, betoogt de Ministerraad ook hier dat de verzoekende partijen een nieuw middel uiteenzetten in zoverre zij een nieuwe groep van vreemdelingen voor ogen hebben, namelijk die van de vreemdelingen die de voorwaarde inzake voldoende bestaansmiddelen vervullen maar voor wie de retributie een onredelijke last kan vormen.

De Ministerraad wijst vervolgens erop dat de verzoekende partijen betwisten dat alle door de retributie beoogde vreemdelingen, wanneer zij verzoeken om tot het verblijf te worden toegelaten of gemachtigd, het bewijs moeten leveren dat zij over voldoende bestaansmiddelen beschikken.

De Ministerraad merkt op dat de vreemdeling bedoeld in artikel 19, § 2, van de wet van 15 december 1980 wel degelijk aan de voorwaarde inzake voldoende bestaansmiddelen is onderworpen.

Ten aanzien van diegene die een aanvraag tot gezinshereniging indient op grond van artikel 40ter van de wet, zou uit de omstandigheid dat die vreemdeling de voorwaarde inzake voldoende bestaansmiddelen niet moet bewijzen, niet kunnen worden afgeleid dat hij behoeftig of zonder inkomsten is en dat de retributie voor hem een hinderpaal vormt voor het indienen van zijn aanvraag.

Ten aanzien van de aanvragen op grond van de artikelen 9 en 9bis van de wet van 15 december 1980 wijst de Ministerraad erop dat die bepalingen geen enkele grondvoorwaarde vastleggen die door de vreemdeling moet worden vervuld om een verblijfstitel te verkrijgen. Die bepalingen preciseren immers alleen de plaats waar de aanvragen moeten worden ingediend. Met de voorwaarde inzake voldoende bestaansmiddelen wordt door de administratieve overheid rekening gehouden wanneer zij op grond van die bepalingen een verblijfstitel toekent. Er bestaat in dat verband een beroep bij de administratieve rechtscolleges teneinde de bestuurde te beschermen tegen het eventuele willekeurige karakter van de beslissing.

De Ministerraad herinnert voorts eraan dat, wat de artikelen 3 en 7 van de wet van 15 december 1980 betreft, de vreemdelingen bij het oversteken van de grens, behoudens de uitzonderingen waarin is voorzien bij de wet en de verdragen die België binden, overeenkomstig de genoemde bepalingen over voldoende bestaansmiddelen moeten beschikken.

Ten aanzien van de aanvragen op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980, waarin de vreemdelingen een verdedigbare grief afgeleid uit artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens doen gelden, wijst de Ministerraad erop dat de verzoekende partijen de memorie van de Ministerraad verkeerd hebben gelezen. Die beoogt immers noch de staatloze, noch de vreemdeling die van de asielprocedure is uitgesloten, noch de vreemdeling die een risico van een onmenselijke en vernederende behandeling aanvoert, die niet tot de bevoegdheid van de asielinstanties behoort. Die laatste categorie van vreemdelingen die zich onregelmatig op het Belgische grondgebied bevinden en niet het voorwerp kunnen uitmaken van een uitzettingsmaatregel, kan het voordeel van de sociale bijstand genieten en is derhalve niet zonder enig bestaansmiddel, in tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partijen beweren.

A.22.5. Ten aanzien van het feit dat de bestreden wet niet alle mogelijke feitelijke situaties moet opvangen, brengt de Ministerraad voorts alle categorieën van vreemdelingen in herinnering die uitdrukkelijk worden beoogd bij de wet van 15 december 1980 en die een verblijfstitel kunnen verkrijgen wanneer zij de bij de wet voorgeschreven voorwaarden vervullen. De vreemdelingen die onder geen enkele van die categorieën vallen, kunnen een verblijfsmachtiging aanvragen op grond van de artikelen 9 en 9*bis* van de wet. Die aanvragen betreffen zeer specifieke feitelijke gevallen ten aanzien waarvan de Europese wetgever heeft gemeend dat het voor het merendeel ervan niet opportuun was die te beoogen.

De categorieën die door de verzoekende partijen in hun derde, vierde, zesde en zevende middel worden beoogd, betreffen slechts een klein aantal personen die de verzoekende partijen hebben proberen te verzamelen in een nieuwe groep, namelijk die van de vreemdelingen die geen stabiele inkomsten genieten en dus niet in staat zijn een retributie te betalen. De zaken op een dergelijke manier voorstellen, zou de gegrondheid van de opmerking die de Ministerraad ten aanzien van die categorieën van vreemdelingen in zijn memorie heeft gemaakt, niet onderuit kunnen halen.

A.22.6. Wat de vermeende discriminatie op grond van het vermogen betreft, wijst de Ministerraad, naast de opmerking die hij heeft gemaakt in verband met het bestaan van een nieuw middel, in ondergeschikte orde erop dat uit de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie blijkt dat dat Hof bij de betaling van ofwel de fiscale rechten, ofwel een retributie, ofwel de inschrijvingsrechten voor een onderzoek, niet eist dat de lidstaat rekening houdt met de bijzondere individuele omstandigheden. In dat opzicht beoogt de Ministerraad dat het verband van evenredigheid ten aanzien van de met de in het geding zijnde wetgeving nagestreefde doelstelling in acht wordt genomen wanneer de retributie de kostprijs van het onderzoek van de door de vreemdeling ingediende aanvraag niet overschrijdt.

In vergelijking met de in Nederland en in Italië bestaande situatie beoogt de Ministerraad dat men niet redelijkerwijs ervan kan uitgaan dat de retributie zoals die welke bij de bestreden wet en het koninklijk besluit van 16 februari 2015 wordt georganiseerd, de uitoefening van het in het geding zijnde recht onmogelijk of overdreven moeilijk maakt en dat zij onevenredig is gelet op de doelstellingen van de verschillende in het geding zijnde Europese richtlijnen.

A.22.7. Wat de vermeende schending van het recht op een eerlijke procedure betreft, herinnert de Ministerraad eraan dat de bestreden wet niet ten doel heeft een grondrecht toe te kennen en niet tot gevolg heeft de vreemdeling-aanvrager enig grondrecht te onzeggen. Zij zou evenmin afbreuk doen aan het genot van een dergelijk recht, zodat artikel 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens niet zou kunnen worden geschonden.

Op het argument volgens hetwelk het bedrag van de retributie zou zijn bepaald op grond van een lichtzinnige en weinig ernstige methode en analyse, repliceert de Ministerraad dat die kritiek niet relevant is aangezien het Hof bevoegd is om na te gaan of een wet in overeenstemming is met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, maar niet om het werk te controleren van de deskundigen die de wetgever in het kader van de parlementaire voorbereiding heeft geraadpleegd. De retributie zou bovendien in elk geval evenredig zijn met de kosten van de diensten die daadwerkelijk worden verstrekt met het oog op de behandeling van de aanvragen.

A.22.8. Wat het eerste middel betreft, erkennen de verzoekende partijen, volgens de Ministerraad, voortaan dat de retributie overeenstemt met de administratieve behandeling van het dossier en dat zij derhalve niet

samenvalt met de grond van het recht. De vreemdeling zelf is wel degelijk de begunstigde van een dienst aangezien het volstaat vast te stellen dat indien een verblijfsaanvraag niet wordt behandeld, rechtstreeks en hoofdzakelijk nadeel zou worden berokkend aan de vreemdeling-aanvrager zelf.

Ten aanzien van het feit dat het onderzoek van de aanvraag tot een negatief resultaat zou kunnen leiden, zouden de verzoekende partijen de verwarring tussen de administratieve behandeling van een aanvraag en de grond van het aangevoerde recht, waarvan zij naar eigen zeggen afstand doen, opnieuw invoeren. De Ministerraad wijst voorts erop dat de verklaringen, ook al zijn zij openbaar, van een politicus de draagwijdte van een wetgeving niet kunnen wijzigen en dat de bestemming van de opbrengst van de retributie in elk geval geen criterium is dat het mogelijk maakt de retributie op nuttige wijze te onderscheiden van de belasting.

A.23. De verzoekende partijen leiden een tweede middel af uit de schending, door de bestreden bepaling, van de artikelen 10, 11, 23, eerste, tweede en derde lid, 2°, en 191 van de Grondwet.

A.24.1. In een eerste onderdeel van het middel betogen de verzoekende partijen dat, door een als retributie aangemerkte heffing op te leggen, waarvan de voorafgaande betaling een voorwaarde is voor de ontvankelijkheid van verschillende aanvragen voor een machtiging of toelating tot verblijf zonder te voorzien in enige mogelijkheid voor de vreemdeling om de vermindering of de vrijstelling van de retributie te vragen, de wetgever het bereikte beschermingsniveau aanzienlijk heeft verlaagd. Vóór de inwerkingtreding van de bestreden bepaling gaf de indiening van een aanvraag voor een machtiging of toelating tot verblijf immers geen aanleiding tot de betaling van enige heffing van die aard. Voor de betrokken vreemdelingen die behoeftig of zonder inkomsten zijn, zou de vereiste van de voorafgaande betaling van de retributie een onoverkomelijke hinderpaal vormen voor de indiening en de behandeling van een verblijfsaanvraag, die met name bedoeld is om rechten te doen gelden, hun situatie te regulariseren en een minimum aan menselijke waardigheid te bereiken.

Bovendien heeft de wetgever te dezen in de bestreden bepaling niet voorzien in enige mogelijkheid om het voordeel te vragen van de *pro deo* of van een ander systeem dat toelaat van de retributie te worden vrijgesteld. Geen enkele reden van algemeen belang zou een dergelijke vermindering van het beschermingsniveau verantwoorden.

A.24.2. In zijn memorie betoogt de Ministerraad dat de betrokken wetgeving geen betrekking heeft op bepalingen ten gronde maar op de procedurele behandeling van een aanvraag, waarbij het beschermingsniveau bijgevolg ten gronde onveranderd blijft.

De overwegingen van de verzoekende partijen, in zoverre zij betrekking hebben op de sociale bijstand, zouden niet relevant zijn aangezien zij een wetgeving betreffen die niet het voorwerp van de bestreden wet uitmaakt.

Ten aanzien van de categorie van vreemdelingen zonder enig inkomen en in de onmogelijkheid om er een te verwerven, brengt de Ministerraad ook hier in herinnering dat de vreemdeling die een verblijfsmachtiging aanvraagt in beginsel moet bewijzen dat hij of de persoon bij wie hij zich wenst te voegen over voldoende middelen van bestaan beschikt om te vermijden dat hij ten laste valt van de overheid. De door de verzoekende partijen bedoelde categorie van vreemdelingen vormt bijgevolg een uitzondering op de regel. Sommigen van hen zijn door de wetgever uitgesloten van het toepassingsgebied van de aan de retributie onderworpen personen. Wat de anderen betreft, gaat het om vreemdelingen die zich onregelmatig op het grondgebied bevinden. Er kunnen zich zeer uitzonderlijke gevallen voordoen waarin vreemdelingen behoeftig zijn en niet het bewijs van voldoende inkomsten moeten leveren. Aangezien die gevallen hoogst uitzonderlijk zijn, konden zij door de wetgever niet worden opgevangen.

A.24.3. In hun memorie van antwoord wijzen de verzoekende partijen erop dat, hoewel de retributie wordt voorgesteld als zijnde de tegenprestatie voor de administratieve behandeling van een verblijfsaanvraag die niet samenvalt met de grond van het recht, het geen twijfel zou lijden dat zij een rechtstreeks gevolg kan hebben voor de toegang tot de procedure die het mogelijk maakt het beschermde recht te doen gelden. Indien een vreemdeling niet in staat is de retributie te betalen, zal hij niet in staat zijn de aanvraag in te dienen die hem de mogelijkheid biedt een beschermd grondrecht te doen gelden. Het enige beroep tegen een beslissing van niet-ontvankelijkheid zal in dat geval bestaan in een beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, die, krachtens de bepalingen van de bestreden wet die niet voorzien in enige vrijstellingsclausule in geval van bijzondere omstandigheden, slechts de niet-betaling van de retributie zal kunnen vaststellen.

Wat de toestand van behoeftigheid van de vreemdelingen betreft, herinneren de verzoekende partijen eraan dat die toestand niet enkel de vreemdelingen in een onregelmatige situatie beoogt. Zij voegen eraan toe dat de toestand van behoeftigheid niet uitzonderlijk is voor de vreemdelingen die een verblijfsaanvraag indienen op grond van artikel 9 van de wet van 15 december 1980. De verzoekende partijen herinneren voorts eraan dat men niet in een toestand van behoeftigheid moet zijn opdat de betaling van een retributie voor de betrokken vreemdelingen een onevenredige last vertegenwoordigt.

A.24.4. In zijn memorie van wederantwoord wijst de Ministerraad erop dat, opdat er een aanzienlijke achteruitgang van een bij artikel 23 van de Grondwet beschermd recht zou zijn, nog is vereist dat er sprake is van een recht in de zin van die bepaling en dat de wetgever de voorwaarden voor de uitoefening van dat recht in die mate verstrengt dat er een aanzienlijke achteruitgang is ten opzichte van de vroegere toestand. De verzoekende partijen betogen echter niet dat artikel 23 van de Grondwet de kosteloosheid van de administratieve behandeling van een verblijfsaanvraag waarborgde. Door een retributie in het leven te roepen, heeft de wetgever de voormelde grondwetsbepaling dus niet geschonden.

De Ministerraad wijst erop dat de verzoekende partijen in hun memorie hebben gepreciseerd dat zij in dat middel niet « enkel de vreemdelingen in een onregelmatige situatie » wilden beogen. Bij gebrek aan andere toelichtingen zou uit die opmerking moeten worden afgeleid dat zij impliciet erkennen dat het middel niet gegrond is in zoverre het de vreemdelingen in een onregelmatige situatie beoogt. Het beroep verwijst bovendien naar de door de wetgever opgelegde heffing die « onder meer » vreemdelingen in een onregelmatige situatie beoogt, maar het verzoekschrift vermeldt geen enkel ander voorbeeld.

A.25.1. In een tweede onderdeel van het tweede middel verwijten de verzoekende partijen de bestreden bepaling dat zij niet voorziet in de mogelijkheid voor de behoeftige vreemdeling of de vreemdeling zonder inkomsten om de vermindering of de vrijstelling van de retributie te vragen, waarbij de wetgever aldus een verschil in behandeling op grond van de vermogenstoestand van de vreemdeling in het leven roept, verschil dat ten aanzien van het nagestreefde doel niet objectief en redelijk kan worden verantwoord.

A.25.2. De Ministerraad verwijst naar zijn voorafgaande opmerkingen om te antwoorden op het tweede onderdeel van het tweede middel.

A.25.3. De verzoekende partijen betogen dat die argumentatie niet antwoordt op die welke zij hebben uiteengezet.

A.26.1. In een derde onderdeel van het tweede middel verwijten de verzoekende partijen de bestreden bepaling dat zij categorieën van vreemdelingen die zich in onderscheiden situaties bevinden, namelijk de vreemdelingen die onregelmatig op het grondgebied verblijven en aan wie bijgevolg hun sociale grondrechten worden ontzegd, de vreemdelingen die regelmatig op het grondgebied verblijven en diegenen die zich niet op het grondgebied bevinden, zonder objectieve, redelijke of evenredige verantwoording op identieke wijze behandelt. Meer in het bijzonder wordt de wetgever verweten dat hij niet heeft voorzien in enige mogelijkheid om de vrijstelling van de retributie te vragen ten gunste van de vreemdeling in een onregelmatige situatie aan wie de sociale grondrechten worden ontzegd.

A.26.2. Voor het antwoord op dat derde onderdeel verwijst de Ministerraad naar de argumentatie die hij in de voorafgaande opmerkingen in zijn memorie heeft uiteengezet.

A.27. De verzoekende partijen leiden een derde middel af uit de schending van de artikelen 10, 11, 22, 22bis, 23 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 8 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de artikelen 17 en 23 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, met de artikelen 2, 3, 9 en 10 van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind en met de artikelen 7, 24 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

A.28.1. In een eerste onderdeel van het middel wijzen de verzoekende partijen erop dat de bestreden bepaling de betaling oplegt van een retributie voor de indiening van een aanvraag voor een machtiging of toelating tot verblijf op grond van de artikelen 9, 9bis, 10, 10bis en 40ter van de wet van 15 december 1980, waarbij die verschillende aanvragen het mogelijk maken het recht op het privé- en gezinsleven in verschillende gevallen te doen gelden.

De verzoekende partijen betogen dat het recht op het privé- en gezinsleven, hoofdzakelijk volgens de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, een materieel en een procedureel onderdeel omvat. Dat laatste veronderstelt dat de procedure die inzake het gezinsleven is ingesteld, de mogelijkheid biedt dat

dat gezinsleven zich zonder onevenredige aantasting ontplooit. Wanneer het gezinsleven niet mogelijk is in een derde land, dan heeft de Staat de verplichting de voornaamste hinderpalen te vermijden en heeft hij de positieve verplichting de aanvragen op zorgvuldige wijze te behandelen zonder onredelijke eisen te stellen.

Volgens de verzoekende partijen legt de bestreden bepaling een als retributie aangemerkte heffing op waarvan de voorafgaande betaling een voorwaarde is voor de ontvankelijkheid van de verblijfsaanvragen waarin het recht op het gezinsleven wordt aangevoerd, zonder te voorzien in enige mogelijkheid voor de behoeftige vreemdeling of de vreemdeling zonder inkomsten om de vermindering of de vrijstelling van de retributie te vragen. Zodoende zou de bestreden bepaling op onevenredige wijze afbreuk doen aan het recht op eerbiediging van het gezinsleven en zou zij de procedure waarin is voorzien om dat recht te verzekeren, in de praktijk ontoegankelijk maken, met schending van artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

A.28.2. In zijn memorie wijst de Ministerraad erop dat alle Europese landen de betaling van een retributie vragen teneinde de administratieve kosten te dekken die worden veroorzaakt door de behandeling van een aanvraag voor een verblijfstitel. Dat zou door de Europese wetgeving worden toegestaan. Voor het overige betoogt de Ministerraad dat de grief erop neerkomt het bedrag van de retributie te bekritisieren, hetgeen een beslissing van de Koning en niet van de wetgever is. Opgemerkt wordt dat alle sommen bepaald bij artikel 4 van het koninklijk besluit van 16 februari 2015 lager zijn dan de gemiddelde kosten berekend door de Dienst Administratieve Vereenvoudiging en niet onevenredig zijn zoals de verzoekende partijen betogen. Bovendien maken zij de aanvragen voor verblijfstitels in de praktijk niet ontoegankelijk. De Ministerraad wijst voorts erop dat de retributieplichtige vreemdelingen die een aanvraag tot gezinshereniging indienen op grond van de artikelen 10, 10*bis* en 40*ter* van de wet van 15 december 1980 moeten aantonen dat de persoon bij wie ze zich voegen, over stabiele, regelmatige en voldoende middelen van bestaan beschikt om in zijn eigen behoeften en in die van zijn gezinsleden te voorzien.

A.28.3. In hun memorie van antwoord herinneren de verzoekende partijen eraan dat het beroep dat zij hebben ingesteld betrekking heeft op de wet en niet op het koninklijk uitvoeringsbesluit. Alle uiteenzettingen van de tegenpartij waarin wordt verwezen naar de bedragen vastgelegd bij het koninklijk uitvoeringsbesluit moeten dan ook worden verworpen. De verzoekende partijen betogen dat de Ministerraad een onvolledig beeld geeft van de Europese wetgeving en van de interpretatie ervan door het Hof van Justitie van de Europese Unie, en negeert bovendien hetgeen precies in het geding wordt gebracht in het eerste onderdeel van het derde middel, namelijk het feit dat de bestreden wetgeving niet voorziet in enige mogelijkheid tot vrijstelling naar gelang van de financiële situatie of de gezinssituatie van de betrokken vreemdeling. Zodoende zou echter op onevenredige wijze afbreuk zijn gedaan aan het recht op eerbiediging van het gezinsleven door de procedures waarin is voorzien om dat recht te verzekeren, in de praktijk ontoegankelijk te maken, met schending van de artikelen 8 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. De analyse van de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens met betrekking tot die bepalingen zou die zienswijze bevestigen.

Voor het overige wijzen de verzoekende partijen erop dat het feit dat de Europese wetgeving zich niet verzet tegen de inning van een recht, niet impliceert dat een nationale wetgeving het principe van een retributie kan vastleggen zonder de grondrechten van de vreemdeling en, te dezen, zijn recht op het gezinsleven in acht te nemen. Betoogd wordt dat de zeer recente rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie het standpunt van de verzoekende partijen zou versterken. Zij halen het arrest *K. & A.* van 9 juli 2015 (C-153/14) aan over het opleggen van inburgeringstoetsen aan de gezinnen van ingezetenen van derde landen. Een lezing van dat arrest, gecombineerd met de arresten *Commissie t. Nederland* (C-508/10 van 26 april 2012) en *Inca* (C-309/14 van 2 september 2015), met betrekking tot de richtlijn 2003/109/EG, zou het mogelijk maken te stellen dat de inning van dergelijke rechten strijdig zou zijn met de richtlijn 2003/86/EG en, in voorkomend geval, met de richtlijn 2003/109/EG, en discriminerend is in zoverre de Belgische wetgever niet voorziet in enige mogelijkheid tot vrijstelling, in het bijzonder in het geval van kroostrijke gezinnen.

A.28.4. In zijn memorie van wederantwoord wijst de Ministerraad erop dat de door de verzoekende partij in dat middel beschouwde vreemdelingen geen behoeftige vreemdelingen of vreemdelingen zonder inkomsten zijn. Hij verwijst voor het overige naar de repliek die hij heeft geformuleerd in de voorafgaande opmerkingen van zijn memorie. In ondergeschikte orde herinnert hij eraan dat de argumentatie uiteengezet door de verzoekende partijen erop neerkomt het bedrag van de retributie te bekritisieren, hetgeen de beslissing van de Koning is en niet van de wetgever.

A.29.1. In een tweede onderdeel van het derde middel doen de verzoekende partijen gelden dat, wanneer een vreemdeling die op het Belgische grondgebied aankomt, bij de Dienst Vreemdelingenzaken een aanvraag tot internationale bescherming indient, die aanvraag wordt onderzocht door het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen en, in geval van beroep tegen een negatieve beslissing van het

Commissariaat-generaal, door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Gedurende de behandeling van zijn asielaanvraag geniet de vreemdeling-asielzoeker het voordeel van een voorlopige verblijfsmachtiging. Tijdens dat verblijf geniet hij ook materiële hulp en na zes maanden procedure kan hij om een werkvergunning C verzoeken. Tijdens de behandeling van zijn aanvraag tot internationale bescherming zal de vreemdeling in België affectieve, sociale en professionele banden kunnen ontwikkelen die een sociaal privéleven vormen dat valt onder artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Volgens de verzoekende partijen doet de verplichting een retributie te betalen om een verblijfstitel aan te vragen terwijl de termijn van behandeling van de aanvraag tot internationale bescherming onredelijk kan zijn, afbreuk aan de eerbiediging van het privé- en gezinsleven van de betrokken vreemdelingen, in zoverre sommigen van hen slechts de materiële hulp genieten die ofwel in een asielcentrum ofwel in een lokaal opvanginitiatief wordt verstrekt en aldus niet noodzakelijk over financiële middelen beschikken om een dergelijke retributie te betalen.

A.29.2. Volgens de Ministerraad is het door de verzoekende partijen bedoelde geval niet langer actueel gelet op de inspanningen die sedert verscheidene jaren werden gedaan om de lange duur van de asielprocedure sterk te verkorten. Mocht die toch verscheidene jaren duren, dan zou het echter niet realistisch zijn ervan uit te gaan dat een kandidaat-vluchteling na drie of vier jaar op het Belgische grondgebied te hebben doorgebracht, in de onmogelijkheid zou zijn een retributie te betalen indien hij een verblijfstitel zou wensen te verkrijgen op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980.

De Ministerraad voegt eraan toe dat die categorie van vreemdelingen verscheidene vormen van financiële ondersteuning geniet. Hij voegt ook eraan toe dat, indien de kandidaat-vluchteling affectieve, sociale en professionele banden heeft ontwikkeld die een privéleven en sociaal leven vormen, hij dan in staat is de retributie te betalen. Indien de kandidaat-vluchteling een gezinsleven heeft ontwikkeld, dan strekt zijn aanvraag ertoe een gezinshereniging te verkrijgen. De persoon bij wie men zich komt voegen, moet echter de voorwaarde inzake voldoende middelen van bestaan vervullen. In elk geval bepaalt de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers, in artikel 20 ervan, dat tijdens zijn verblijf in een opvangstructuur, de begunstigde van de opvang onder meer recht heeft op de eerbiediging van zijn privé- en gezinsleven.

Ten slotte ziet de Ministerraad niet in waarom de asielzoeker die zijn aanvraag grondt op artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980 een voorkeursregeling zou moeten genieten terwijl die aanvraag het gevolg is van een persoonlijke keuze.

A.29.3. In hun memorie van wederantwoord betogen de verzoekende partijen dat, in tegenstelling tot hetgeen de Ministerraad beweert, de duur van de asielprocedure onredelijk kan blijven zijn. De verschillende vormen van financiële ondersteuning die de betrokken vreemdeling zou kunnen genieten, zouden onvoldoende zijn voor de tenlasteneming van een retributie. De verzoekende partijen voegen eraan toe dat de asielzoeker in het bezit is van een zeer onzekere verblijfstitel, die zijn positie op de arbeidsmarkt ook uiterst moeilijk maakt.

Ten aanzien van de andere opmerkingen vanwege de Ministerraad verwijzen de verzoekende partijen naar het antwoord dat zij hebben geformuleerd in hun memorie in het kader van de voorafgaande opmerkingen.

Wat artikel 20 van de wet van 12 januari 2007 betreft, betogen zij dat de Ministerraad niet antwoordt op hun argumentatie.

Ten slotte, wat betreft het feit dat de aanvraag op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980 het gevolg zou zijn van een persoonlijke keuze van de kandidaat-vluchteling, zou het niet gaan om een persoonlijke keuze maar om een situatie waarin de asielzoeker, wegens de nalatigheid van de Belgische Staat bij de behandeling van zijn asielaanvraag, relaties heeft ontwikkeld die worden beschermd door het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

A.30.1. In een derde onderdeel van het middel klagen de verzoekende partijen het bestaan aan van een discriminerend verschil in behandeling tegenover de personen die hun recht op gezinshereniging of hun recht dat is afgeleid uit artikel 22 van de Grondwet en uit artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens doen gelden via een aanvraag ingediend op grond van de artikelen 9, 9*bis*, 10, 10*bis* of 40*ter* van de wet van 15 december 1980. Het zou immers niet zijn aangetoond dat de kosten voor de behandeling van een aanvraag ingediend op grond van die bepalingen hoger zijn dan de kosten voor de behandeling van een aanvraag ingediend op grond van de artikelen 10 en 10*bis* van de wet van 15 december 1980 als gezinslid van een persoon die de vluchtelingenstatus of de subsidiaire-beschermingsstatus geniet of op grond van de artikelen 40, 40*bis* en 40*ter* van dezelfde wet als gezinslid van een Belg die zijn recht van vrij verkeer heeft uitgeoefend.

De verzoekende partijen preciseren dat, wat betreft de gezinsleden van de personen die de vluchtelingenstatus of de subsidiaire-beschermingsstatus genieten, de bestreden bepaling in die zin moet worden geïnterpreteerd dat zij ook de vreemdelingen vrijstelt die een aanvraag tot gezinshereniging indienen als gezinsleden van een zwaar zieke vreemdeling die tot het verblijf is gemachtigd op grond van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980.

A.30.2. Volgens de Ministerraad bevinden de door de verzoekende partijen in dat onderdeel van het middel vergeleken categorieën van vreemdelingen zich niet in identieke situaties aangezien de enen behoren tot de categorie die van de betaling van de retributie is vrijgesteld en de anderen niet. Het zou derhalve niet in strijd zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet om ze op verschillende wijze te behandelen.

De Ministerraad betwist ook de interpretatie die door de verzoekende partijen aan de bestreden bepaling wordt gegeven wat de vreemdelingen betreft die een aanvraag tot gezinshereniging indienen als gezinslid van een zwaar zieke vreemdeling. Die laatsten hebben een verblijfsmachtiging verkregen zonder te hebben moeten voldoen aan de vereisten die aan vluchtelingen of personen die subsidiaire bescherming genieten, worden gesteld. De Ministerraad onderstreept dat, wanneer de zwaar zieke vreemdeling die met zijn kerngezin naar België is moeten komen, tot het verblijf is gemachtigd, zijn kerngezin dat ook is.

A.30.3. In hun memorie van antwoord betogen de verzoekende partijen dat de in het middel beschouwde categorieën van vreemdelingen vergelijkbaar zijn in zoverre zij zich in situaties bevinden die worden beschermd bij artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

De Ministerraad volgt een cirkelredenering door erop te wijzen dat die categorieën van vreemdelingen zich niet in identieke situaties bevinden aangezien de enen behoren tot het vrijgestelde gedeelte en de anderen niet.

De verzoekende partijen leggen de nadruk op het feit dat, te dezen, de door de wetgever nagestreefde doelstelling erin bestaat de administratieve kosten te dekken die verbonden zijn aan de behandeling van de verblijfsaanvragen ingediend door de buitenlandse onderdaan die op het grondgebied van het Rijk wenst te verblijven. De verzoekende partijen betwisten echter de werkelijkheid van die doelstelling. Zij voegen eraan toe dat, mocht het Hof die doelstelling als werkelijk beschouwen, *quod non* te dezen, zij niet de relevantie inzien van het gekozen criterium ten aanzien van die doelstelling. Het zou immers niet zijn aangetoond dat de toename van het aantal aanvragen en de werklast die eruit voortvloeit in grotere mate betrekking hebben op de aanvragen ingediend door de categorieën van vreemdelingen die aan de retributie zijn onderworpen dan op de aanvragen ingediend door de categorieën van vreemdelingen die niet eraan zijn onderworpen. Ten slotte betwisten de verzoekende partijen het feit dat vluchtelingen of personen die subsidiaire bescherming genieten en zwaar zieke personen zich in een situatie zouden bevinden die niet vergelijkbaar is. Die beide categorieën kregen immers bescherming toegekend op grond van internationale en nationale normen. Het verschil in behandeling dat tussen beide categorieën van vreemdelingen bestaat, zou echter niet het voorwerp kunnen uitmaken van een redelijke verantwoording.

A.30.4. In zijn memorie van wederantwoord merkt de Ministerraad op dat, inzake gezinshereniging, het bij de bestreden wet gemaakte onderscheid tussen beide categorieën van vreemdelingen die door de verzoekende partijen worden bepaald, op een objectief en verantwoord criterium berust en evenredig is ten opzichte van de doelstelling van de wetgever aangezien de aanvragen tot gezinshereniging die worden ingediend door retributieplichtige vreemdelingen het talrijkst zijn en voortdurend in aantal toenemen.

A.31.1. In een vierde onderdeel van het middel verwijten de verzoekende partijen de bestreden bepaling dat zij de persoon die niet door de verschillende vormen van gezinshereniging gedekte maar niettemin nauwe familiale banden doet gelden, aan hetzelfde bedrag onderwerpt als hetwelk wordt gevorderd van elke vreemdeling die een aanvraag indient op grond van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980, terwijl beide categorieën van vreemdelingen zich in een wezenlijk verschillende situatie bevinden.

A.31.2. Volgens de Ministerraad vindt het door de verzoekende partijen geformuleerde verwijt zijn grondslag niet in de bestreden wetgeving maar in het koninklijk besluit van 16 februari 2015. In ondergeschikte orde wijst de Ministerraad erop dat de retributie niet de tegenprestatie is voor een door de vreemdeling opgeëist recht, zodat de wetgever geen onderscheid diende te maken tussen alle aanvragen op grond van artikel 9bis naar gelang van het betrokken recht dat door de vreemdelingen wordt aangevoerd.

Ten slotte zouden de verzoekende partijen niet uitleggen om welke reden de aanvragen tot gezinshereniging die niet worden beoogd bij de wet van 15 december 1980 alsook die welke door asielzoekers worden ingediend,

anders zouden moeten worden behandeld dan elke andere aanvraag ingediend op grond van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980. Die laatste categorie omvat immers de aanvragen die een verdedigbare grief doen gelden die is afgeleid uit artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, categorie waarvoor de verzoekende partijen zelf een vrijstelling vragen.

A.31.3. In hun memorie van antwoord leggen de verzoekende partijen de nadruk op het feit dat zij de wet en niet het koninklijk uitvoeringsbesluit in het geding brengen. Zij wijzen erop dat zij nooit hebben betoogd dat de retributie de tegenprestatie voor een recht vormt maar dat het geen twijfel lijdt dat zij een rechtstreeks gevolg kan hebben voor het al dan niet toegang hebben tot de procedure die het mogelijk maakt onder meer het recht op het privé- en gezinsleven te doen gelden. De verzoekende partijen voegen eraan toe dat elke schending van een grondrecht *ipso facto* de schending met zich meebrengt van het gelijkheidsbeginsel, dat zowel in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet als in artikel 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens verankerd is.

Ten slotte preciseren de verzoekende partijen dat de vergelijking die zij in het vierde onderdeel van het middel maken, enerzijds, de aanvragen betreft die worden ingediend op grond van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980 door vreemdelingen die niet door de verschillende vormen van gezinshereniging gedekte maar niettemin nauwe familiale banden doen gelden, en de aanvraag ingediend door een asielzoeker wegens de lange duur van de behandeling van zijn aanvraag die zijn privé- en gezinsleven doet gelden en, anderzijds, de aanvragen die op grond van artikel 9bis worden ingediend door vreemdelingen die noch een grief afgeleid uit artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, noch een grief afgeleid uit artikel 8 van hetzelfde Verdrag hebben.

A.31.4. In zijn memorie van wederantwoord betoogt de Ministerraad dat de verzoekende partijen, door die laatste categorie van vreemdelingen te beogen, een andere categorie voor ogen hebben dan die welke in het verzoekschrift is vermeld, zodat het middel onontvankelijk is. In ondergeschikte orde ziet de Ministerraad niet in waarom de bestreden wet de vreemdelingen had moeten vrijstellen die een grief wensen te doen gelden die is afgeleid uit artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en die niet is gedekt door de verschillende regelingen inzake gezinshereniging, terwijl de vreemdelingen die die hereniging aanvragen op grond van de artikelen 10, 10bis en 40ter van de wet van 15 december 1980 voor het merendeel niet zijn vrijgesteld. De Ministerraad voegt eraan toe dat de wet niet alle atypische gevallen van gezinshereniging in ogenschouw had genomen.

A.32.1. In een vijfde onderdeel van het middel, ten slotte, klagen de verzoekende partijen een discriminatie op grond van de vermogenstoestand van de vreemdeling aan. De vreemdeling zonder financiële middelen en zonder de mogelijkheid om zich er te verschaffen, zal immers in de onmogelijkheid zijn om zijn verblijfsaanvraag ontvankelijk verklaard en door de Dienst Vreemdelingenzaken behandeld te zien.

A.32.2. De Ministerraad betoogt dat het feit dat wordt gevraagd een retributie te betalen, op zich niet als een discriminatie op grond van het vermogen kan worden beschouwd.

A.32.3. In hun memorie van antwoord verwijzen de verzoekende partijen naar de argumentatie die zij in de voorafgaande opmerkingen hebben uiteengezet.

A.32.4. In zijn memorie van wederantwoord wijst de Ministerraad erop dat de verzoekende partijen een nieuw middel, dat niet ontvankelijk is, uiteenzetten door te betogen dat een retributie voor de sociaaleconomisch benadeelde vreemdelingen een onevenredige last kan vormen, zelfs indien zij stabiele en voldoende bestaansmiddelen genieten.

A.33. De verzoekende partijen leiden een vierde middel af uit de schending van de artikelen 10, 11, 23 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 3 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met het Verdrag van New York van 28 september 1954 betreffende de status van staatlozen.

De verzoekende partijen beogen meer in het bijzonder vier categorieën van vreemdelingen : de erkende of feitelijke staatlozen, de vreemdelingen die van de asielprocedure zijn uitgesloten hoewel er te hunnen aanzien een risico van een onmenselijke en vernederende behandeling bestaat in geval van terugkeer naar hun land van herkomst, de vreemdeling die een risico van een onmenselijke en vernederende behandeling aanvoert, die niet onder de bevoegdheid van de asielinstanties valt en, ten slotte, de vreemdelingen die op grond van een risico van schending van artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens een aanvraag wensen in te dienen voor een humanitair visum.

A.34.1. In een eerste onderdeel van het middel onderstrepen de verzoekende partijen dat de enige mogelijke procedurele weg voor die verschillende categorieën van vreemdelingen die een verdedigbare grief afgeleid uit artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens wensen te doen gelden, bestaat in de indiening van een verblijfsaanvraag op grond van de artikelen 9 en *9bis* van de wet van 15 december 1980.

Volgens de verzoekende partijen belet de betaling van een als retributie aangemerkte heffing als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor de indiening van een aanvraag, met toepassing van beide bepalingen, voor een vreemdeling die een verdedigbare grief afgeleid uit artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens wenst te doen gelden, zonder te voorzien in enige mogelijkheid om de vermindering of de vrijstelling van die retributie te vragen, de behoeftige vreemdeling of de vreemdeling zonder inkomsten in de praktijk om een verdedigbare grief afgeleid uit artikel 3 van het Verdrag te doen gelden, terwijl uit de vaste rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens volgt dat het Verdrag tot doel heeft rechten te waarborgen die niet theoretisch of illusoir zijn, maar concreet en effectief. De bestreden bepaling zou de procedure op grond van artikel *9bis* van de wet van 15 december 1980 in de praktijk echter ontoegankelijk maken voor de in het middel beoogde categorieën van vreemdelingen.

A.34.2. Wat de categorie van de vreemdelingen betreft die wegens de toepassing van een uitsluitingsclausule de internationale bescherming niet kunnen genieten, betoogt de Ministerraad dat de aldus aangevoerde situatie voortvloeit uit de toepassing van de asielwet en uit het persoonlijke gedrag van de vreemdeling, waarbij die geen wettige gevolgen van een onwettige situatie kan aanvoeren.

Ten aanzien van de vreemdelingen die een risico van een onmenselijke en vernederende behandeling aanvoeren die niet onder de bevoegdheid van de asielinstanties vallen, wijst de Ministerraad erop dat het Hof van Cassatie, bij een arrest van 18 december 2000, heeft geoordeeld dat een vreemdeling die een geval van overmacht doet gelden dat hem belet een bevel om het grondgebied te verlaten uit te voeren, sociale bijstand kan genieten.

Ten aanzien van de vreemdelingen die een aanvraag voor een humanitair visum wensen in te dienen, wijst de Ministerraad erop dat hij niet inziet waarom die categorie de retributie niet zou kunnen betalen. Hij voegt eraan toe dat de Belgische Staat geen rekening dient te houden met de financiële situatie van die vreemdeling terwijl hij zich niet op zijn grondgebied bevindt. Ten slotte wijst de Ministerraad erop dat de aanvragen voor een verblijfstitel ingediend bij alle andere Europese lidstaten aan dezelfde kosten zijn onderworpen als die welke bij de bestreden wetgeving zijn opgelegd.

Ten aanzien van de groep van de staatlozen onderstreept de Ministerraad dat die niet homogeen is. Zo zou de staatloze aan wie die hoedanigheid is toegekend omdat hij zijn nationaliteit onvrijwillig heeft verloren en die aantoonde dat hij geen wettige en duurzame verblijfstitel kan verkrijgen in een andere Staat waarmee hij banden zou hebben, zich in een situatie bevinden die vergelijkbaar is met die van de erkende vluchteling zodat hem een verblijfsrecht moet worden toegekend. Daarentegen moet een dergelijk verblijfsrecht niet worden toegekend aan de bij gerechtelijke beslissing erkende staatlozen die de twee voormelde voorwaarden niet vervullen. Dat is het standpunt dat het Hof van Cassatie heeft ingenomen in een arrest van 5 november 2012. Volgens de Ministerraad bevinden de bij gerechtelijke beslissing erkende staatlozen zich, vanuit procedureel oogpunt, niet in een situatie die vergelijkbaar is met die van de erkende vluchtelingen. Ten aanzien van die laatsten erkennen het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen immers dat zij niet uit het grondgebied kunnen worden uitgezet. De Ministerraad voegt eraan toe dat de erkende staatloze die niet uit het grondgebied kan worden uitgezet in elk geval te zijnen gunste het voordeel van het arrest van het Hof van Cassatie van 18 december 2000 kan aanvoeren om sociale bijstand te verkrijgen.

A.34.3. In hun memorie van antwoord betogen de verzoekende partijen dat, in tegenstelling tot hetgeen de Ministerraad beweert, de categorieën van vreemdelingen die zij hebben geïdentificeerd zich in juridische situaties bevinden die in het vreemdelingenrecht klassiek zijn en heel wat van hen omvatten. Wat de categorie van de vreemdelingen betreft die van de asielprocedure zijn uitgesloten hoewel er te hunnen aanzien een risico van een onmenselijke en vernederende behandeling bestaat, betogen de verzoekende partijen dat wel degelijk uit de bestreden wet en niet uit de asielwet volgt dat zij niet in staat zullen zijn hun grieven afgeleid uit artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens in de praktijk te doen gelden indien zij niet over voldoende middelen beschikken om de retributie te betalen. Zij voegen eraan toe dat het voormelde artikel 3 een absolute bescherming waarborgt zelfs aan de personen die van de internationale bescherming konden worden uitgesloten.

Wat betreft de categorie van de vreemdelingen die een risico van een onmenselijke en vernederende behandeling aanvoeren die niet onder de bevoegdheid van de asielinstanties vallen, betogen de verzoekende partijen dat de wetgeving voor die categorie slechts in dringende medische hulp voorziet en niet in de toekenning

van sociale bijstand, in tegenstelling tot hetgeen de Ministerraad beweert. Indien de vreemdeling echter sociale bijstand zou verkrijgen, zou dat daarom nog niet betekenen dat hij in staat zou zijn de retributie te betalen.

Ten aanzien van de vreemdelingen die een aanvraag voor een humanitair visum wensen in te dienen op grond van een risico van schending van artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, kunnen er vreemdelingen zijn die daadwerkelijk in de onmogelijkheid zijn om de retributie te betalen wanneer hun bestaansonzekere toestand bijvoorbeeld gekoppeld is aan een onzekere situatie. De verzoekende partijen voegen eraan toe dat artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens een absolute bescherming waarborgt, zodat het fout zou zijn te stellen dat de Belgische Staat geen rekening dient te houden met de financiële situatie van de vreemdelingen die zich niet op zijn grondgebied bevinden.

Wat de staatlozen betreft, zou het Hof, in tegenstelling tot hetgeen de Ministerraad beweert, bij zijn arrest nr. 198/2009 van 17 december 2009 hebben erkend dat die categorie van vreemdelingen vergelijkbaar is met die van de vluchtelingen. De door het Hof bedoelde voorwaarden, namelijk het onvrijwillige verlies van nationaliteit en het aantonen van de onmogelijkheid om een wettige en duurzame verblijfstitel te verkrijgen in een andere Staat waarmee de staatloze banden zou hebben, zouden de overgrote meerderheid van hen betreffen, zodat die categorie door de wetgever zou moeten worden opgevangen. Bij wijze van inleiding repliceert de Ministerraad dat de vreemdeling die een geval van overmacht doet gelden dat hem belet een bevel om het grondgebied te verlaten uit te voeren, sociale bijstand kan genieten.

Wat de vreemdelingen betreft die van de asielpcedure zijn uitgesloten, onder meer wegens een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf, een misdrijf tegen de menselijkheid of een ernstig misdrijf, was de wetgever niet verplicht hun de gunst van de vrijstelling toe te kennen, hetgeen hen niet belet een verblijfstitel aan te vragen.

Ten aanzien van de vreemdelingen die een risico van een onmenselijke en vernederende behandeling aanvoeren die niet onder de bevoegdheid van de asielinstanties vallen, hoewel de verzoekende partijen de ernstig zieke vreemdelingen wensen te beogen, herinnert de Ministerraad eraan dat elke aanvraag ingediend op grond van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 van de betaling van de retributie is vrijgesteld. De verzoekende partijen zouden niet uiteenzetten welk ander concreet geval zij zouden willen beogen.

Wat de vreemdeling betreft die zich in de absolute onmogelijkheid bevindt om het grondgebied te verlaten, moet hem, volgens het Hof van Cassatie en het Hof, ook sociale bijstand worden toegekend.

De vreemdelingen die op grond van artikel 9 van de wet van 15 december 1980 een aanvraag voor een visum om humanitaire redenen wensen in te dienen, ten slotte, moeten het bewijs leveren van voldoende middelen ofwel voor henzelf, ofwel ten aanzien van de persoon bij wie zij zich in België wensen te voegen, alsook het bewijs van de humanitaire situatie die de aanvraag verantwoordt. De Ministerraad voegt eraan toe dat het consulaire recht voor een visumaanvraag naar gelang van het geval 32 euro of 45 euro bedraagt. Bovendien voorziet artikel 43 van het Consulair Wetboek voor die rechten in de kosteloosheid van rechtswege in geval van behoorlijk bewezen onvermogen.

A.35.1. In een tweede onderdeel van het middel voeren de verzoekende partijen het bestaan aan van een discriminatie tussen de erkende staatlozen, aan wie een retributie wordt gevraagd, en de erkende vluchtelingen, aan wie een dergelijke retributie niet wordt gevraagd. Bij het arrest nr. 198/2009 heeft het Hof echter de vergelijkbaarheid van die twee categorieën erkend.

A.35.2. De Ministerraad verwijst naar de uiteenzetting van het eerste onderdeel van het middel om te besluiten dat de staatloze zich niet in dezelfde situatie bevindt als een kandidaat-vluchteling. Het Hof heeft geoordeeld dat een verschil in behandeling tussen de regularisatieaanvragen op grond van artikel 9, § 3, van de wet van 15 december 1980 en de procedure voor de erkenning van de vluchtelingenstatus verantwoord is. Voor de Ministerraad zou te dezen ten aanzien van de erkende staatlozen die de door het Hof bij zijn arrest nr. 198/2009 vastgelegde voorwaarden niet vervullen, een identieke redenering moeten worden gevolgd.

A.35.3. De verzoekende partijen betogen dat het arrest nr. 17/2001 van 14 februari 2001, waarnaar de Ministerraad verwijst voor de regularisatieaanvragen, te dezen niet zou kunnen worden overgenomen aangezien een dergelijke overname geen rekening zou houden met de specifieke status van de staatloze die eveneens past in het kader van internationale verplichtingen die de Staat heeft aangegaan.

A.35.4. In zijn memorie van wederantwoord betoogt de Ministerraad dat alleen de staatlozen aan wie die hoedanigheid is toegekend omdat zij hun nationaliteit onvrijwillig hebben verloren en omdat zij hebben aangetoond dat zij in een andere Staat waarmee zij banden zouden hebben geen wettige en duurzame verblijfstitel kunnen verkrijgen, zich in een situatie bevinden die vergelijkbaar is met die van de erkende vluchtelingen. Diegenen die de

twee voormelde voorwaarden niet vervullen, bevinden zich niet in dezelfde situatie als een erkende vluchteling die heeft aangetoond dat hij met reden vreest te worden vervolgd. Ten aanzien van die laatsten beschikt de Belgische Staat over een beoordelingsbevoegdheid, ook al moet hij het Verdrag van New York betreffende de status van staatlozen te goeder trouw toepassen om staatlozen « in orbit » te vermijden. De Ministerraad voegt eraan toe dat, wegens de noodzaak om in elk concreet geval persoonlijke feitelijke elementen te beoordelen, de categorie van de erkende staatlozen bij het opstellen van abstracte normen slechts op algemene wijze kan worden beschouwd.

A.36.1. In een derde onderdeel van het middel betogen de verzoekende partijen dat de bestreden bepaling, door de staatloze te onderwerpen aan de als retributie aangemerkte heffing net zoals elke vreemdeling die een aanvraag indient op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980, de staatloze op dezelfde wijze behandelt als een andere vreemdeling, terwijl die situatie objectief verschillend is en een verschillende behandeling vereist.

A.36.2. In zijn memorie wijst de Ministerraad erop dat hij niet inziet in welk opzicht de staatlozen zich in een situatie zouden bevinden die verschilt van die van de vreemdelingen die een verblijfsaanvraag indienen op grond van de artikelen 9 en 9*bis* van de wet van 15 december 1980. De grief zou des te meer ongegrond zijn omdat de verzoekende partijen juist de vrijstelling van de retributie vragen voor de aanvragen waarbij een verdedigbare grief afgeleid uit artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens wordt aangevoerd of die waarbij niet door de verschillende vormen van gezinshereniging beoogde banden worden aangevoerd, terwijl die aanvragen juist op artikel 9*bis* van de wet zijn gegrond.

De Ministerraad merkt voorts op dat de procedure voor de rechtscolleges van de rechterlijke orde die ertoe strekt de hoedanigheid van staatloze te doen toekennen kosteloos is en dat vanaf het ogenblik waarop die hoedanigheid wordt toegekend, de vreemdeling recht heeft op sociale bijstand. Hij is dus niet verstoken van enig financieel middel. De Ministerraad legt voorts de nadruk op het feit dat de staatlozen zich moeten gedragen naar de bepalingen van de wet van 15 december 1980 met inbegrip van die welke de vreemdeling de verplichting opleggen over voldoende middelen van bestaan te beschikken voor de duur van het voorgenomen verblijf alsook voor de terugreis naar het land van oorsprong of voor de doorreis naar een derde Staat waar zijn toelating is gewaarborgd. De Ministerraad verwijst voorts naar artikel 2 van het Verdrag betreffende de status van staatlozen.

A.36.3. In hun memorie van antwoord preciseren de verzoekende partijen dat de vergelijking die zij maken, aan de ene kant, de staatlozen betreft die een verblijfsaanvraag indienen op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980 en, aan de andere kant, de vreemdelingen die, enerzijds, geen staatlozen zijn en die, anderzijds, noch een grief afgeleid uit artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, noch een grief afgeleid uit artikel 8 van hetzelfde Verdrag moeten aanvoeren in hun verblijfsaanvraag die ook wordt ingediend op grond van artikel 9*bis*.

In tegenstelling tot hetgeen de Ministerraad beweert, is de indiening van een verzoekschrift tot erkenning van staatloosheid onderworpen aan een griffierecht van 100 euro. Het zou bovendien zonder relevantie zijn dat de Ministerraad verwijst naar de artikelen van de wet van 15 december 1980 met betrekking tot de vereisten inzake voldoende middelen van bestaan ten aanzien van de vreemdelingen die een verblijfsaanvraag indienen. Ten slotte brengt de verplichting voor de staatloze om zich te gedragen naar de wetten en de verordeningen van het land waar hij zich bevindt, die voortvloeit uit artikel 2 van het Verdrag betreffende de status van staatlozen, niet met zich mee dat hij zou mogen worden gediscrimineerd.

A.36.4. In zijn memorie van wederantwoord wijst de Ministerraad erop dat de door de verzoekende partijen gemaakte vergelijking een nieuwe categorie van personen impliceert ten opzichte van die welke in het verzoekschrift worden vermeld, zodat het middel onontvankelijk is. De Ministerraad preciseert ook dat met toepassing van de artikelen 664 en 665 van het Gerechtelijk Wetboek, de kandidaat-staatloze geheel of gedeeltelijk van de griffierechten kan worden vrijgesteld indien hij erom verzoekt en de voorwaarden vervult om rechtsbijstand te genieten. Ook wordt eraan herinnerd dat een feitelijke staatloze die zijn verblijfsstaat verlaat om in België te komen wonen zich moet gedragen naar de bepalingen van de wet van 15 december 1980.

A.37.1. In een vierde onderdeel van het middel verwijten de verzoekende partijen de bestreden bepaling dat zij de persoon die het grondgebied niet kan verlaten wegens een risico op een onmenselijke en vernederende behandeling en de persoon die zich in zijn land van herkomst bevindt en die onderworpen is aan een risico van schending van artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens op dezelfde wijze behandelt als een andere vreemdeling terwijl hun situaties objectief verschillend zijn.

A.37.2. In zijn memorie herinnert de Ministerraad eraan dat de retributie de tegenprestatie is voor een verstrekte dienst en niet de tegenprestatie voor een door de vreemdeling opgeëist recht, ook al is het fundamenteel, zodat de door de verzoekende partijen beoogde categorie van vreemdelingen niet relevant is. Bovendien zouden de verzoekende

partijen niet de redenen verklaren waarom die aanvragen niet aan de retributie zouden moeten worden onderworpen in tegenstelling tot elke andere aanvraag ingediend op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980.

A.37.3. In hun memorie van antwoord wijzen de verzoekende partijen eens te meer erop dat het geen twijfel lijdt dat de retributie een rechtstreeks gevolg kan hebben voor het al dan niet toegang hebben tot de procedure die het mogelijk maakt het beschermde recht te doen gelden, te dezen het recht dat wordt gewaarborgd bij artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Voor het overige preciseren de verzoekende partijen dat de vergelijking die zij in dat onderdeel van het middel maken, aan de ene kant, de vreemdelingen betreft die een verdedigbare grief afgeleid uit artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens kunnen doen gelden en die een verblijfsaanvraag indienen op grond van artikel 9 of 9*bis* van de wet van 15 december 1980 en, aan de andere kant, de vreemdelingen die, enerzijds, geen staatlozen zijn en die, anderzijds, geen grief afgeleid uit artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens moeten aanvoeren in hun verblijfsaanvraag die ook wordt ingediend op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980.

A.37.4. De Ministerraad repliceert dat het niet relevant is het in de aanvraag voor een machtiging of toelating tot verblijf beoogde grondrecht als vergelijkbaarheids criterium te gebruiken.

Ten aanzien van de vergelijking die de verzoekende partijen in hun memorie van antwoord maken, betoogt de Ministerraad dat zij aldus een nieuwe categorie van personen beschouwen die verschilt van die welke in hun verzoekschrift is vermeld, zodat het middel onontvankelijk is.

A.38.1. In een vijfde onderdeel van het middel voeren de verzoekende partijen aan dat er een discriminatie op grond van het vermogen bestaat ten aanzien van de vreemdeling zonder financiële middelen en zonder de mogelijkheid om zich er te verschaffen aangezien hij in de onmogelijkheid zal zijn om zijn verblijfsaanvraag ontvankelijk verklaard en door de Dienst Vreemdelingenzaken behandeld te zien en dus zijn verdedigbare grief te doen gelden die is afgeleid uit artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

A.38.2. De Ministerraad verwijst naar de voorafgaande opmerkingen die hij in zijn memorie heeft geformuleerd. Hetzelfde geldt voor de verzoekende partijen in hun memorie van antwoord en voor de Ministerraad in zijn memorie van wederantwoord.

A.39. De verzoekende partijen leiden een vijfde middel af uit de schending van de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de richtlijn 2003/109/EG van de Raad van 25 november 2003 betreffende de status van langdurig ingezetene onderdanen van derde landen.

A.40.1. In een eerste onderdeel van het middel wijzen de verzoekende partijen erop dat de bestreden bepaling een retributie oplegt waarvan de voorafgaande betaling als voorwaarde geldt voor de ontvankelijkheid van de aanvraag voor een machtiging tot verblijf van de langdurig ingezetene die die status heeft verkregen in een andere lidstaat van de Europese Unie en van de verblijfsaanvraag van een familielid van een langdurig ingezetene, die allebei worden beoogd in de richtlijn 2003/109/EG. Daarentegen is de indiening van een verblijfsaanvraag door de begunstigden van de richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, beoogd in de artikelen 40 en volgende van de wet van 15 december 1980, niet aan die retributie onderworpen. De begunstigden van de twee voormelde richtlijnen zouden zich nochtans in vergelijkbare situaties bevinden, die vereisen dat zij op identieke wijze worden behandeld. De Europese Commissie zou dat standpunt hebben bevestigd in het kader van de zaak C-508/10, die aanleiding heeft gegeven tot een arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 26 april 2012.

A.40.2. In zijn memorie betoogt de Ministerraad dat de langdurig ingezetene onderdanen van derde landen zich niet in een situatie bevinden die vergelijkbaar is met die van de onderdanen van de Unie. De Belgische Staat kent zich ten aanzien van die twee groepen immers niet dezelfde plichten toe. Voor het overige merkt de Ministerraad op dat de Koning rekening heeft gehouden met de bijzondere situatie van de langdurig ingezetene onderdanen van derde landen door voor die categorieën van vreemdelingen een lagere retributie vast te leggen.

A.40.3. In hun memorie van antwoord betogen de verzoekende partijen dat niet is aangetoond dat de vooronderstelde verhoging van het aantal aanvragen en van de werklast die de in het geding zijnde bepaling heeft verantwoord, in grotere mate betrekking heeft op de aanvragen ingediend door de begunstigden van de richtlijn 2003/109/EG dan op de aanvragen ingediend door de begunstigden van de richtlijn 2004/38/EG. Evenmin zou zijn

aangetoond dat het onderzoek van een aanvraag voor een machtiging tot verblijf ingediend door de eerste categorie diepgaander zou zijn dan in het geval van een aanvraag voor een machtiging tot verblijf ingediend door de tweede categorie.

A.40.4. In zijn memorie van wederantwoord legt de Ministerraad de nadruk op het feit dat de oprichting van Europa en de invoering van het vrije verkeer op het Europese grondgebied voor de lidstaten verplichtingen met zich meebrengen, waaraan derde landen niet zijn onderworpen.

A.41.1. In een tweede onderdeel van het middel doen de verzoekende partijen gelden dat de bestreden bepaling een retributie oplegt waarvan de betaling als voorwaarde geldt voor de ontvankelijkheid van de aanvraag voor een machtiging tot verblijf van de langdurig ingezetene die die status heeft verkregen in een andere lidstaat van de Europese Unie. De indiening van een aanvraag om de status van langdurig ingezetene te verkrijgen, is evenwel niet aan die heffing onderworpen. De twee categorieën zouden dus zonder objectieve en redelijke verantwoording verschillend worden behandeld.

A.41.2. De Ministerraad preciseert dat de vreemdeling die doet blijken van een wettig en ononderbroken verblijf van vijf jaar in het Rijk en die in België de status van langdurig ingezetene vraagt, in België reeds een verblijfstitel heeft aangevraagd en verkregen waarvoor hem een retributie is gevraagd. Hetzelfde geldt niet voor de onderdanen van derde landen die de status van langdurig ingezetene in een andere lidstaat hebben verkregen en die in het Rijk wensen te komen wonen. Die laatsten dienen immers voor de eerste keer in België een aanvraag voor een machtiging tot verblijf van meer dan drie maanden in, hetgeen verantwoordt dat van hen een retributie wordt gevorderd. De Ministerraad voegt eraan toe dat het legitiem is dat de Belgische Staat zich niet dezelfde plichten toekent ten aanzien van de vreemdelingen die wel hebben moeten doen blijken van een wettig en ononderbroken verblijf van vijf jaar in het Rijk tegenover de vreemdelingen die nooit op zijn grondgebied hebben verbleven.

A.41.3. De verzoekende partijen antwoorden dat de twee in het middel beoogde categorieën zich in vergelijkbare situaties bevinden aangezien zij gebruikmaken van een recht waarin is voorzien bij de richtlijn 2003/109/EG en dat de essentie zelf vormt van de bij die richtlijn bepaalde status, namelijk de banden officialiseren die een onderdaan van een derde land met de Europese Unie heeft kunnen aanknopen door zijn lange aanwezigheid op het grondgebied en hem de mogelijkheid bieden zich binnen de Unie vrij te verplaatsen.

Het zou bovendien onjuist zijn te stellen dat de vreemdeling die vraagt de status van langdurig ingezetene in België te verkrijgen reeds aan de betaling van een retributie zou zijn onderworpen aangezien het al dan niet betalen van de retributie afhangt van de wettelijke basis van de verblijfsaanvraag op grond waarvan de vreemdeling in België verbleef vóór de indiening van zijn aanvraag om de status van langdurig ingezetene te verkrijgen.

A.41.4. In zijn memorie van wederantwoord merkt de Ministerraad op dat het verschil in behandeling tussen de twee categorieën van vreemdelingen redelijk verantwoord is gelet op de door de wetgever nagestreefde doelstelling.

A.42. Een zesde middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 23 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven.

Volgens de verzoekende partijen kunnen de vreemdelingen, zowel in het kader van een aanvraag ingediend op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980 als in het kader van een aanvraag ingediend op grond van artikel 9*ter* van dezelfde wet, redenen aanvoeren waarin is voorzien in artikel 5 van de voormelde richtlijn en die zich verzetten tegen hun uitzetting, zodat zij zich in vergelijkbare situaties bevinden. Aan de eerste categorie wordt echter een retributie opgelegd, in tegenstelling tot de tweede categorie.

A.43.1. In een eerste onderdeel van het middel wijzen de verzoekende partijen erop dat de procedure waarin is voorzien in artikel 9*ter* van de wet van 15 december 1980 zich aandient als de omzetting van de rechten en verplichtingen waarin is voorzien bij de richtlijn 2008/115/EG, in het bijzonder artikel 5 ervan. Uit de lezing van die bepaling zou blijken dat de medische toestand van de vreemdeling niet het enige element is dat de voortzetting van de uitzetting in de weg kan staan. In België, echter, kunnen de andere punten van een aanvraag dan de medische toestand van de vreemdeling slechts worden aangevoerd via een verblijfsaanvraag met toepassing van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980.

De bestreden bepaling zou aldus een onverantwoord verschil in behandeling in het leven roepen tussen de personen die ertoe gedwongen zijn een beroep te doen op de procedure bepaald in artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980 en diegenen die via een aanvraag op grond van artikel 9*ter* van dezelfde wet de redenen kunnen doen gelden die tegen hun uitzetting pleiten.

A.43.2. De Ministerraad betoogt dat, in tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partijen beweren, het artikel 74/13 van de wet van 15 december 1980 is dat artikel 5 van de richtlijn 2008/115/EG omzet. De redenering van de verzoekende partijen berust derhalve op een in rechte onjuiste ondersteuning zodat de vergelijkingen die zij voorstellen, niet relevant zijn.

A.43.3. De verzoekende partijen antwoorden dat, hoewel het waar is dat artikel 9*ter* van de wet van 15 december 1980 niet de rechtstreekse omzetting van de voormelde richtlijn vormt, de procedure bepaald in dat artikel die is welke moet worden gebruikt door de vreemdelingen die medische redenen wensen te doen gelden die tegen hun uitzetting pleiten. Vreemdelingen die andere redenen bepaald in artikel 5 van de richtlijn wensen te doen gelden, moeten van hun kant de procedure bepaald in artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980 volgen. Het feit dat beide categorieën binnen het toepassingsgebied van artikel 5 van de richtlijn vallen, zou volstaan om hun vergelijkbaarheid aan te tonen.

A.43.4. In zijn memorie van wederantwoord wijst de Ministerraad erop dat de elementen opgenomen in artikel 5 van de richtlijn 2008/115/EG, namelijk het belang van het kind, het familie- en gezinsleven, de gezondheid van de betrokken onderdaan en de eerbiediging van het beginsel van non-refoulement, worden beoordeeld bij de gedwongen tenuitvoerlegging van een terugkeerbeslissing. De Ministerraad ziet niet in welke concrete situatie door de verzoekende partijen in dat onderdeel van het middel zou zijn beoogd, aangezien zij zich ervan zouden hebben onthouden hun beweringen te illustreren.

A.44.1. In een tweede onderdeel van het zesde middel betogen de verzoekende partijen dat de wetgever een verschil in behandeling op grond van de vermogenstoestand van de vreemdeling heeft ingevoerd dat niet objectief en redelijk kan worden verantwoord ten aanzien van het nagestreefde doel. Zo zal de vreemdeling die elementen wenst te doen gelden die volgens artikel 5 van de richtlijn 2008/115/EG zijn uitzetting beletten en die over financiële middelen beschikt, in staat zijn een aanvraag voor een machtiging en toelating tot verblijf in te dienen, in tegenstelling tot de vreemdeling zonder financiële middelen en zonder de mogelijkheid om zich er te verschaffen.

A.44.2. In zijn memorie wijst de Ministerraad erop dat de door de verzoekende partijen beoogde categorie van vreemdelingen met geen enkele van de in de wet van 15 december 1980 beschouwde categorieën overeenstemt. In ondergeschikte orde herinnert hij eraan dat de vreemdelingen die hun aanvraag baseren op artikel 9*ter* van de wet van 15 december 1980 niet moeten bewijzen dat zij over voldoende middelen van bestaan beschikken, in tegenstelling tot de vreemdelingen die enkel artikel 9 of 9*bis* van dezelfde wet kunnen aanvoeren.

A.44.3. De verzoekende partijen antwoorden dat, opdat een categorie van vreemdelingen in ogenschouw wordt genomen, het niet nodig is dat die overeenstemt met een categorie waarin is voorzien bij de wet van 15 december 1980. Bij wijze van voorbeeld halen zij het arrest van het Hof nr. 80/99 van 30 juni 1999 aan.

A.44.4. De Ministerraad repliceert dat de argumentatie van de verzoekende partijen de in zijn memorie opgenomen uitleg niet op losse schroeven zet.

A.45. Een zevende middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 22, 22*bis*, 23 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna : VWEU), met name de artikelen 18 tot 21 en 45 ervan, met de artikelen 8 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de artikelen 2, 3, 9 en 10 van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind en met de artikelen 7 en 24 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

A.46.1. In een eerste onderdeel van het middel betogen de verzoekende partijen dat de bestreden bepaling, door de betaling van een als retributie aangemerkte heffing op te leggen als voorwaarde voor de ontvankelijkheid van de aanvraag ingediend op grond van artikel 40*ter* van de wet van 15 december 1980 door de ouder van een Belgisch kind dat zijn recht van vrij verkeer niet heeft uitgeoefend, zonder voor die behoeftige ouder of ouder zonder inkomsten in de mogelijkheid te voorzien om de vermindering of de vrijstelling van de retributie te vragen, een belangrijke hinderpaal opwerpt voor de daadwerkelijke uitoefening van het recht op het privé- en gezinsleven van het kind-burger van de Europese Unie en zij dat kind het daadwerkelijke genot van de belangrijkste aan de status van burger van de Unie verbonden rechten ontzegt. De behoeftige ouder of de ouder zonder inkomsten van een Belgisch kind zou dus niet de mogelijkheid hebben om zijn verdedigbare grieven afgeleid uit artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en zijn rechten verbonden aan de status van burger van de Unie te doen gelden, en dat met schending van artikel 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

A.46.2. In zijn memorie wijst de Ministerraad erop dat de vader of de moeder van een minderjarige Belg de artikelen 3 en 7 van de wet van 15 december 1980 in acht moet nemen aangezien die personen op het ogenblik van de aanvraag niet wettig aanspraak zouden kunnen maken op het feit dat zij behoeftig of zonder inkomsten zijn om te trachten een vermindering of een vrijstelling te verkrijgen. De Ministerraad betoogt ook dat een illegaal op het grondgebied verblijvende vreemdeling, ouder van een minderjarig Belgisch kind waarover hij de hoede heeft, niet zonder enig bestaansmiddel is. Het Belgisch kind heeft immers recht op volwaardige sociale bijstand zonder dat die in de opvangcentra moet worden verstrekt.

A.46.3. In hun memorie van antwoord betogen de verzoekende partijen dat de artikelen 3 en 7 van de wet van 15 december 1980 specifieke gevallen beogen van terugdrijving of uitreiking van een bevel om het grondgebied te verlaten voor vreemdelingen die tot het verblijf zijn gemachtigd voor een duur die drie maanden niet overschrijdt. De aanvraag ingediend op grond van artikel 40ter van de wet van 15 december 1980 vormt echter een aanvraag voor een verblijf van meer dan drie maanden. In tegenstelling tot hetgeen de Ministerraad betoogt, zouden de artikelen 3, 4°, en 7, 6°, van de wet van 15 december 1980 derhalve niet op die verblijfsprocedure van toepassing zijn.

Het feit dat de betrokken ouders de door het minderjarige kind verkregen sociale bijstand zouden kunnen genieten, zou niet betekenen dat zij in staat zouden zijn de retributie te betalen. Uitgaande van de meest gunstige hypothese van de toekenning van sociale bijstand die gelijkwaardig is met het leefloon tegen het tarief « gezin ten laste » met ten minste een minderjarig kind, zou het ontvangen bedrag 1 111,62 euro per maand bedragen. De armoededrempel voor een gezin met die samenstelling is echter op 1 410 euro vastgelegd.

A.46.4. In zijn memorie van wederantwoord herhaalt de Ministerraad dat een behoeftige vreemdeling of een vreemdeling zonder inkomsten krachtens de artikelen 3 en 7 van de wet van 15 december 1980 het grondgebied van het Rijk niet mag betreden. Hij betoogt ook dat de verzoekende partijen, door het argument aan te voeren volgens hetwelk een vreemdeling die sociale bijstand geniet niet de mogelijkheid zou hebben om de retributie te betalen, een nieuwe categorie van vreemdelingen beschouwen, hetgeen tot gevolg heeft de draagwijdte te wijzigen van het eerste onderdeel van het middel zoals het in het verzoekschrift is uiteengezet. Hij verwijst naar het arrest nr. 32/2006 van 1 maart 2006 waarin het Hof heeft geoordeeld dat voor de vaststelling van de aan een kind toe te kennen maatschappelijke dienstverlening, rekening moet worden gehouden met de gezinssituatie van dat kind alsmede, enerzijds, met de omstandigheid dat het recht op maatschappelijke dienstverlening van diens moeder die illegaal op het grondgebied verblijft, wordt beperkt tot de dringende medische hulpverlening en, anderzijds, met de omstandigheid dat de vader een wettelijke verplichting tot onderhoud heeft ten aanzien van zijn kind.

A.47.1. In een tweede onderdeel van het middel doen de verzoekende partijen gelden dat een verblijfsaanvraag als gezinslid van een onderdaan van de Europese Unie en als gezinslid van een Belg die gebruik heeft gemaakt van zijn recht van vrij verkeer, ingediend op grond van de artikelen 40bis of 40ter van de wet van 15 december 1980, niet is onderworpen aan de heffing van een retributie terwijl die de voorwaarde vormt voor de ontvankelijkheid van de aanvraag ingediend op grond van artikel 40ter van de wet van 15 december 1980 door de ouder van een Belgisch kind dat zijn recht van vrij verkeer niet heeft uitgeoefend. Indien de doelstelling van de als retributie aangemerkte heffing erin bestaat de administratieve kosten te dekken, dan zou echter niet zijn aangetoond dat de kosten voor de behandeling van de ene of de andere aanvraag dermate verschillend zouden zijn dat de retributie in het ene geval wordt opgelegd en in het andere niet.

A.47.2. In zijn memorie herinnert de Ministerraad eraan dat, wanneer een Belg zijn recht van vrij verkeer niet heeft uitgeoefend, de richtlijn 2004/38/EG niet van toepassing is. Daaruit zou volgen dat die twee door de verzoekende partijen beschouwde categorieën van vreemdelingen zich niet in dezelfde situatie bevinden. De Ministerraad voegt eraan toe dat het feit dat in bijzondere omstandigheden aan een onderdaan van een derde land, gezinslid van een Belg die zijn recht van vrij verkeer niet heeft uitgeoefend, een afgeleid recht zou kunnen worden toegekend dat is verworven in zijn hoedanigheid van gezinslid, de voorwaarden ten gronde betreft die de inhoud zullen bepalen van de administratieve beslissing waarbij over de aanvraag uitspraak wordt gedaan. Dat betreft derhalve niet de administratieve behandeling van die aanvraag, die als enige het voorwerp uitmaakt van de bekritiseerde retributie. Ten slotte onderstreept de Ministerraad dat het voor de wetgever niet mogelijk is om voor elk concreet geval in een verschillende reglementering te voorzien.

A.47.3. In hun memorie van antwoord betogen de verzoekende partijen dat de in het middel beoogde categorieën van personen zich wel degelijk in een vergelijkbare situatie bevinden in zoverre hun verblijfsrecht voortvloeit uit grondbeginselen van de Europese Unie. De omstandigheid dat een van beide categorieën niet aan de richtlijn 2004/38/EG zou zijn onderworpen, zou niet volstaan om die vergelijkbaarheid op losse schroeven te zetten. De verzoekende partijen herinneren voorts eraan dat, opdat een categorie van vreemdelingen in ogenschouw wordt

genomen, het niet nodig is dat zij overeenstemt met een in de wet van 15 december 1980 beoogde categorie. Zij halen nogmaals als voorbeeld het arrest van het Hof nr. 80/99 van 30 juni 1999 aan.

Op grond van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie C-256/11, *Dereci*, van 15 november 2011 repliceert de Ministerraad dat men niet ervan kan uitgaan dat de categorieën van vreemdelingen waarvan in dat onderdeel sprake is, zich in elk geval in vergelijkbare situaties bevinden aangezien voor de eerste categorie in elk voorliggend geval feitelijke elementen moeten worden nagekeken om te bepalen of die categorie al dan niet een afgeleid verblijfsrecht zou genieten dat zou voortvloeien uit de grondbeginselen van de Europese Unie. Het is bovendien onmogelijk om de contouren te bepalen van de categorie van de retributieplichtige vreemdelingen die ouder zijn van een Belgisch kind dat zijn recht van vrij verkeer niet heeft uitgeoefend, aangezien het behoren tot die categorie in elk voorliggend geval afhangt van de beoordeling van feitelijke elementen.

A.48.1. In een derde onderdeel van het middel wijzen de verzoekende partijen erop dat naast het verblijfsrecht van de ouder van de minderjarige burger van de Europese Unie, het Hof van Justitie van de Europese Unie ook heeft geoordeeld dat de hoedanigheid van Europees werknemer die gebruikmaakt van zijn recht van vrij verkeer de verplichting doet ontstaan om een lid van diens gezin tot het verblijf te machtigen.

De verplichting om een onderdaan van een derde land tot het verblijf te machtigen die kan voortvloeien uit artikel 45 van het VWEU is niet in Belgisch recht omgezet, zodat de kandidaten een aanvraag moeten indienen op grond van artikel 9 of *9bis* van de wet van 15 december 1980. De indiening van een verblijfsaanvraag als onderdaan van een andere lidstaat van de Europese Unie of als lid van diens gezin is echter niet onderworpen aan de heffing waaraan de wet die categorie van vreemdelingen onderwerpt. Ook hier blijkt, gelet op de door de wetgever nagestreefde doelstelling, niet dat het verschil in behandeling tussen beide categorieën kan worden verantwoord aangezien de administratieve kosten voor de behandeling van de aanvragen in beide gevallen dezelfde zijn.

A.48.2. In zijn memorie verwijst de Ministerraad naar de argumenten die hij heeft uiteengezet in verband met het tweede onderdeel van het middel.

A.48.3. De verzoekende partijen antwoorden dat de in het middel vergeleken categorieën van personen zich in vergelijkbare situaties bevinden in zoverre hun verblijfsrecht voortvloeit uit grondbeginselen van de Europese Unie. Verscheidene gevallen kunnen zich voordoen waarin de nationale wetgeving niet voorziet in een andere procedure dan die waarin is voorzien bij artikel *9bis* van de wet van 15 december 1980 voor een persoon die zijn verblijfsrecht nochtans haalt uit de bepalingen van het VWEU.

A.48.4. De Ministerraad verwijst voor dat onderdeel naar hetgeen hij heeft uiteengezet met betrekking tot het tweede onderdeel van het middel.

A.49.1. In een vierde onderdeel van het middel klagen de verzoekende partijen een discriminatie op grond van de vermogenstoestand van de vreemdeling aan. Zij onderstrepen dat het verschil in behandeling des te meer onevenredig zou zijn omdat de ouder van een Belgisch kind het grondgebied niet kan verlaten omdat hij anders een scheiding met zijn kind veroorzaakt, maar dat hij er over geen enkel verblijfsrecht beschikt en bijgevolg over geen enkel middel om inkomsten te verkrijgen zolang de aanvraag voor een machtiging tot verblijf niet wordt ingediend.

A.49.2. De Ministerraad verwijst in zijn memorie naar het antwoord dat hij in de voorafgaande opmerkingen heeft geformuleerd over het bestaan van die vermeende discriminatie.

A.49.3. De verzoekende partijen verwijzen ook naar hun antwoord in verband met de voorafgaande opmerkingen.

A.50. Een achtste middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 22, 23 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 13 van het besluit nr. 1/80 van de Associatieraad van 19 september 1980 betreffende de ontwikkeling van de Associatie en met artikel 41, lid 1, van het Aanvullend Protocol ondertekend op 23 november 1970 te Brussel en namens de Europese Economische Gemeenschap gesloten, goedgekeurd en bevestigd bij EEG-verordening nr. 2760/72 van de Raad van 19 december 1972 « houdende sluiting van het Aanvullend Protocol alsmede van het Financieel Protocol welke op 23 november 1970 zijn ondertekend en zijn gehecht aan de Overeenkomst waarbij een Associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije, en betrekking hebbende op de voor de inwerkingtreding ervan te treffen maatregelen ».

A.51.1. De verzoekende partijen vermelden, in een eerste onderdeel van het middel, dat de Associatieraad is opgericht bij de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije, die is ondertekend op 12 september 1963 te Ankara door de Republiek Turkije, enerzijds, alsook door de lidstaten van de EEG en de Gemeenschap, anderzijds. Doel van die Overeenkomst is de gestadige en evenwichtige versterking van de commerciële en economische betrekkingen tussen de verdragsluitende partijen te bevorderen, met inachtneming van de noodzaak de versnelde ontwikkeling van de economie van Turkije en de verruiming van de werkgelegenheid en de verbetering van de levensomstandigheden van het Turkse volk te verzekeren. Artikel 13 van de beslissing nr. 1/80 van de Associatieraad voorziet in een *standstill*-clausule, net zoals artikel 41, lid 1, van het Aanvullend Protocol.

In het arrest C-256/11, *Dereci*, van 15 november 2011 heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie, in grote kamer, de draagwijdte gepreciseerd die aan de voormelde *standstill*-clausule moet worden verleend ten opzichte van een Oostenrijkse wetgeving die de procedure inzake gezinshereniging verstrengt. De *standstill*-clausule biedt de Turkse werknemers de mogelijkheid het voordeel van een progressief klikeffect te genieten, hetgeen betekent dat hun rechten met betrekking tot de bij de Associatieovereenkomst verleende vrijheden nooit kunnen worden beperkt. De bestreden bepaling zou dus een discriminatie in het leven roepen ten aanzien van de vreemdelingen die een aanvraag indienen op grond van artikel 40ter van de wet van 15 december 1980 als gezinslid van een begunstigde van de Associatieovereenkomst die bovenop zijn Turkse nationaliteit de Belgische nationaliteit heeft verworven.

A.51.2. In een tweede onderdeel van het middel klagen de verzoekende partijen het feit aan dat de bestreden bepaling de aanvraag ingediend op grond van artikel 40ter van de wet van 15 december 1980 door het gezinslid van een begunstigde van de Associatieovereenkomst die bovenop zijn Turkse nationaliteit de Belgische nationaliteit heeft verworven, aan de heffing van een retributie onderwerpt, terwijl een dergelijke retributie niet wordt geëist voor de verblijfsaanvraag ingediend als gezinslid van een begunstigde van de Associatieovereenkomst op grond van de artikelen 10 of 10bis van de wet van 15 december 1980. De administratieve behandeling van beide aanvragen zou echter dezelfde kosten met zich meebrengen.

A.52. De Ministerraad antwoordt dat de rechten en vrijheden die zijn vermeld in de in het middel beoogde internationale instrumenten van economische aard zijn. Het gaat erom het recht van de ondernemingen of de zelfstandigen om zich onder dezelfde voorwaarden als de eigen onderdanen te vestigen, te waarborgen. De Ministerraad wijst erop dat het Hof van Justitie van de Europese Unie in zijn arrest *Dereci* van 15 november 2011 vooraf heeft vastgesteld dat de betrokken Turkse onderdaan wel degelijk de wil tot vestiging in de zin van artikel 41, lid 1, van het Aanvullend Protocol aanvoerde. Het Hof heeft vervolgens het onderzoek van de zaak voortgezet ten opzichte van de economische vrijheden. In beide onderdelen van het middel die zij aanvoeren, bekritisseren de verzoekende partijen echter het feit dat de wetgever niet een economische vrijheid, maar de uitoefening van het recht op gezinshereniging moeilijker maakt. In dat verband heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie reeds uiteengezet dat de eerste toelating van een gezinslid van een Turkse werknemer bij wijze van gezinshereniging niet onder de in het middel beoogde internationale overeenkomsten valt. De Ministerraad verwijst ook naar het arrest van het Hof nr. 121/2013 van 26 september 2013 om te besluiten dat beide onderdelen van het middel niet gegrond zijn.

In ondergeschikte orde betoogt de Ministerraad dat de categorieën van personen niet vergelijkbaar zijn. Hij onderstreept dat de betrokken persoon, in zoverre hij de Turkse nationaliteit bezit, het voordeel van de *standstill*-clausule zou kunnen aanvoeren. Hij zou dat daarentegen niet kunnen doen wanneer hij ook de Belgische nationaliteit bezit. De verwerving van de Belgische nationaliteit is echter een opzettelijke wilsdaad vanwege de belanghebbenden. De aangevoerde discriminaties vinden hun bron derhalve niet in de bestreden wet maar in een element dat daarbuiten is gelegen.

In nog meer ondergeschikte orde haalt de Ministerraad het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie C-186/10, *Tural Oguz*, van 21 juli 2011 aan, alsook het arrest *Dereci*, waarin het Hof van Justitie van de Europese Unie zou hebben beslist dat het op conceptueel vlak onmogelijk is de theorie van het rechtsmisbruik toe te passen op de *standstill*-clausule.

A.53. De verzoekende partijen antwoorden dat, volgens de vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie, het feit de gezinshereniging moeilijker te maken voor het gezin van een Turkse werknemer in de zin van de Associatieovereenkomst met Turkije de vrijheid van vestiging of van vrije dienstverrichting van die laatste kan belemmeren en dus de *standstill*-clausules vervat in de in het middel beoogde instrumenten kan schenden.

Het door de Ministerraad aangehaalde arrest van het Hof zou zich niet hebben uitgesproken over de vraag of het concept « economische vrijheden » al dan niet het recht op gezinshereniging omvat.

A.54. In zijn memorie van wederantwoord erkent de Ministerraad dat een beperking van het recht op gezinshereniging een beperking van een economische vrijheid kan vormen. De aantasting van de economische vrijheid is echter niet in het middel geformuleerd en vormt derhalve een nieuw middel, dat onontvankelijk zou zijn.

De Ministerraad betwist daarenboven het feit dat het recht op gezinshereniging intrinsiek verbonden zou zijn met de economische vrijheden.

Ten slotte wijst hij erop dat, aangezien de uitoefening van een economische vrijheid wordt aangevoerd, de Turkse onderdaan die begunstigde is van de Overeenkomst over beroepsinkomsten beschikt. Het bedrag van de retributie zou derhalve te zijnen aanzien niet onevenredig zijn.

A.55. Een negende middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 23, 24, § 3, en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 2 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de richtlijn 2004/114/EG van de Raad van 13 december 2004 betreffende de voorwaarden voor de toelating van onderdanen van derde landen met het oog op studie, scholierenuitwisseling, onbezoldigde opleiding of vrijwilligerswerk, en met artikel 14 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

A.56.1. In een eerste onderdeel van het middel wordt betoogd dat de bestreden bepaling de procedure waarin is voorzien in artikel 58 van de wet van 15 december 1980 in de praktijk ontoegankelijk maakt voor behoeftige studenten of studenten zonder inkomsten. Aangezien zij niet om de vermindering of de vrijstelling van de retributie kunnen verzoeken, bestaat er een belangrijke hinderpaal voor de daadwerkelijke uitoefening van het recht op onderwijs verankerd in artikel 24, § 3, van de Grondwet en in artikel 2 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, alsook voor de uitoefening van de rechten verankerd in de richtlijn 2004/114/EG.

A.56.2. In een tweede onderdeel van het middel klagen de verzoekende partijen het bestaan aan van een verschil in behandeling op grond van de vermogenstoestand van de vreemdeling aangezien de student die zijn recht op onderwijs wenst te doen gelden en die over financiële middelen beschikt, in staat zal zijn een aanvraag voor een machtiging en toelating tot verblijf in te dienen, in tegenstelling tot de buitenlandse student die geen financiële middelen heeft en niet de mogelijkheid heeft om zich er te verschaffen.

A.57.1. De Ministerraad betoogt in zijn memorie dat het geval dat de verzoekende partijen in beide onderdelen van hun middel in aanmerking nemen, namelijk de behoeftige student of de student zonder inkomsten, noch met het Belgisch recht, noch met het afgeleid Europees recht in overeenstemming is. Luidens artikel 58 van de wet van 15 december 1980 moet, opdat een buitenlandse student in België in het hoger onderwijs kan komen studeren of er een voorbereidend jaar tot hoger onderwijs kan komen volgen, hij immers een door een onderwijsinstelling afgegeven attest overleggen, alsook het bewijs dat hij voldoende middelen van bestaan bezit, een geneeskundig getuigschrift waaruit blijkt dat hij niet aangetast is door een van de in de bijlage bij de wet opgesomde ziekten of gebreken, en een getuigschrift waaruit blijkt dat de betrokkene niet veroordeeld is geweest wegens misdaden of wanbedrijven van gemeen recht wanneer hij ouder is dan 21 jaar. De voorwaarde van voldoende inkomsten zou ook bepaald zijn in de artikelen 7 en 9 tot 11 van de richtlijn 2004/114/EG.

A.57.2. De verzoekende partijen antwoorden dat de vreemdeling die een aanvraag indient op grond van artikel 58 van de wet van 15 december 1980 met alle middelen, met inbegrip van het verkrijgen van een beurs overeenkomstig artikel 60 van dezelfde wet, het bewijs kan leveren dat hij over voldoende middelen van bestaan beschikt. De student kan zich dus in een situatie van behoeftigheid bevinden hoewel hij via het verkrijgen van een beurs de voorwaarden van artikel 58 vervult. Een minimumbedrag dat overeenstemt met hetgeen de student moet hebben om het voorhanden zijn van voldoende middelen van bestaan aan te tonen, wordt elk jaar bij koninklijk besluit vastgelegd en geïndexeerd. Het is thans vastgelegd op 617 euro netto per maand. Bijgevolg kan de verplichting een retributie te betalen een werkelijke hinderpaal vormen voor een student die het bewijs van voldoende middelen van bestaan levert.

A.57.3. De Ministerraad betoogt in zijn memorie van wederantwoord dat de verzoekende partijen, door ervan uit te gaan dat de beursstudent die de voorwaarde van voldoende middelen van bestaan vervult, zich in een situatie van behoeftigheid kan bevinden, hun middel herschrijven waarbij zij een nieuwe categorie van personen in het leven roepen terwijl zij aanvankelijk slechts de behoeftige student of de student zonder inkomsten voor ogen hadden. Die argumentatie zou neerkomen op een nieuw middel, dat niet ontvankelijk is.

Zaak nr. 6245

A.58. Wat haar belang om in rechte te treden betreft, preciseert de « Ordre des barreaux francophones et germanophone » (hierna : OBFG) in haar memorie dat zij de taak heeft te waken over de eer, de rechten en de gemeenschappelijke beroepsbelangen van haar leden en alle initiatieven en maatregelen kan nemen die nuttig zijn om de loyaliteit in het beroep en de behartiging van de belangen van de advocaat en van de rechtzoekende te verzekeren, met toepassing van artikel 495 van het Gerechtelijk Wetboek. Naar haar mening doet de Belgische Staat, door de aanneming van de bestreden wet, afbreuk aan de belangen van de advocaat en van de rechtzoekende die de verzoekende partij tot taak heeft te beschermen.

A.59. De OBFG leidt een eerste middel af uit de schending van de artikelen 10, 11, 33, 105, 108, 170 en 172 van de Grondwet.

A.60.1. Eerst zet zij uiteen dat de door de wetgever ingevoerde retributie een belasting is in de zin van de artikelen 170 en 172 van de Grondwet en geen retributie.

Ingevolge een opmerking van de afdeling wetgeving van de Raad van State over het voorontwerp van wet heeft de wetgever beslist om de in het geding zijnde heffing te herkwalficeren als een retributie die de administratieve kosten dekt.

Volgens de verzoekende partij bindt de door de wetgever gebruikte terminologie het Hof niet in het kader van zijn grondwettigheidstoets. De in het geding zijnde heffing moet dus worden onderzocht ten aanzien van de twee criteria die het mogelijk maken een retributie van een belasting te onderscheiden, namelijk de tegenprestatie voor een dienst die ten individuele titel wordt verleend en de verhouding met de kostprijs van de dienst.

A.60.2. Met betrekking tot het eerste criterium wil de verzoekende partij aantonen dat de bij de bestreden bepaling ingevoerde retributie niet de tegenprestatie vormt voor een dienst die de overheid presteert ten voordele van de vreemdeling individueel beschouwd, dat zij niet als retributie kan worden aangemerkt en dat zij dus een belasting vormt. In de rechtsleer wordt in herinnering gebracht dat de verleende dienst, volgens de afdeling wetgeving van de Raad van State, niet alleen een zeker maar ook een onmiddellijk voordeel inhoudt.

De verzoekende partij haalt eveneens de rechtspraak van het Hof aan die het mogelijk maakt het begrip « dienst » te preciseren. Daaruit zou blijken dat de verleende dienst in die zin moet worden begrepen dat hij de retributieplichtige een voordeel biedt dat te zijner gunste moet worden gerealiseerd. Dat voordeel dient een zeker en onmiddellijk karakter te vertonen. De verzoekende partij haalt uit de rechtspraak van het Hof verschillende voorbeelden aan van heffingen die als belastingen of, *a contrario*, als retributies werden beschouwd.

Met betrekking tot de toepassing van die beginselen op het onderhavige geval is de retributie, volgens de verzoekende partij, geen tegenprestatie voor een dienst. Zij beklemtoont dat de betaling van de retributie een voorafgaande voorwaarde is in zoverre de bestreden wet erin voorziet dat de aanvraag voor een machtiging of toelating tot verblijf onontvankelijk zal worden verklaard indien de vreemdeling geen retributie betaalt die de administratieve kosten dekt. De loutere behandeling van de verblijfsaanvraag biedt de vreemdeling echter geen zeker en onmiddellijk voordeel aangezien de Dienst Vreemdelingenzaken, ook al zou de retributie zijn betaald, de aanvraag onontvankelijk of ongegrond kan verklaren na de behandeling van de verblijfsaanvraag en bijgevolg mogelijk geen enkel verblijfsrecht toekent. De heffing komt dan ook niet noodzakelijkerwijs ten goede aan de vreemdeling gelet op het hypothetische resultaat ervan.

Er wordt eveneens aangevoerd dat, terwijl de vreemdeling de voornaamste begunstigde van de dienst moet zijn, de behandeling van de verblijfssituatie van vreemdelingen in werkelijkheid hoofdzakelijk deel uitmaakt van een opdracht van algemeen belang. De vreemdeling is bovendien niet de enige begunstigde van de dienst aangezien een verblijfsaanvraag met het oog op een gezinshereniging met een Belg ook de Belg ten goede zal komen. Evenzo zal de toekenning van een verblijfstitel met het oog op het verrichten van arbeid de gehele Belgische samenleving ten goede komen via de betaling van sociale lasten en belastingen.

Volgens de verzoekende partij bestaat er een tegenstrijdigheid tussen het begrip « verleende dienst » en de aard van de beoogde verblijfsaanvragen. Wanneer de aanvraag voor een machtiging tot verblijf, waarin de aanvrager een verdedigbare grief aanvoert die is afgeleid uit artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, wordt ingediend op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980, vormt de behandeling van die aanvraag immers geen gunst of verleende dienst maar wel een verplichting ten aanzien van de Dienst Vreemdelingenzaken. Hetzelfde geldt voor de toekenning van een verblijfsrecht op grond van het recht op

gezinshereniging dat geen verleende dienst uitmaakt maar wel de toekenning is van een recht dat juridisch is erkend op grond van verplichtingen die aan de Belgische Staat worden opgelegd.

De verzoekende partij voert eveneens aan dat de retributie niet ertoe strekt de kosten verbonden aan de behandeling van de verblijfsaanvraag te dekken. Dat zou blijken uit de publieke verklaringen van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie die heeft toegegeven dat de retributie niet zou dienen om de specifieke kosten voor de behandeling van de individuele aanvragen te dekken, maar wel een veel algemener doel zou dienen dat erin bestaat een correct en doeltreffend migratiebeleid tot stand te brengen.

A.60.3. Wat het tweede criterium betreft, met betrekking tot het redelijke verband met de kostprijs van de verleende dienst, voert de verzoekende partij aan dat uit het onderzoek van het koninklijk besluit waarbij de bedragen van de retributie worden vastgesteld, blijkt dat die niet evenredig zijn met de kostprijs van de verleende dienst en dat zij dus niet als retributie kunnen worden aangemerkt. Het feit dat werd beslist dat een gedeeltelijke betaling van de retributie niet het voorwerp van enige terugbetaling kan uitmaken indien niet wordt geregulariseerd binnen de termijn van 30 dagen, zou het karakter van belasting van de heffing aantonen.

De verzoekende partij merkt op dat de bedragen van de retributies werden bepaald op grond van een gemiddelde kostprijs per verblijfsaanvraag. Die globaliserende berekeningswijze zou niet toereikend zijn ten aanzien van het grote aantal beoogde verblijfsaanvragen en de bijzondere kenmerken ervan. De verschillende bedragen die met de verschillende verblijfsaanvragen overeenstemmen, zouden niet zijn bepaald op grond van de kostprijs verbonden aan de behandeling van die aanvragen door de administratie, maar op grond van andere criteria, zoals de wil om zich te gedragen naar de grondrechten, naar het Europese recht of nog teneinde de kennisoverdracht te bevorderen. Er wordt eveneens aangevoerd dat de vastgestelde bedragen bepaalde soorten van aanvragen, zoals die welke door langdurig ingezetenen worden ingediend, bevoordelen maar andere, zoals de aanvragen ingediend op grond van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980, benadelen, terwijl niets aantoont dat de verleende dienst verschillend is.

A.60.4. Uit alle elementen die voorafgaan, zou voortvloeien dat de bestreden bepaling dus wel degelijk een betaling oplegt die als een belasting moet worden beschouwd. Daaruit volgt dat de wetgever ertoe is gehouden het beginsel van gelijkheid voor de belasting en van de wettigheid van de belasting in acht te nemen. Bij de bestreden bepaling worden de fundamentele elementen van die belasting evenwel aan de Koning overgedragen. De wet voorziet immers niet in de vrijstellingen en het bedrag van de belasting.

De verzoekende partij beklemtoont dat de wetgever, met uitzondering van de begunstigden van de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije, ondertekend op 12 september 1963, en, in bepaalde gevallen, de gezinsleden van de personen die de vluchtelingenstatus of de subsidiaire-beschermingsstatus genieten, met betrekking tot de betaling van die retributie geen onderscheid maakt naar gelang van de situatie van de aanvrager, zoals zijn eventuele minderjarigheid of zijn situatie van behoefte.

A.61.1. In zijn memorie neemt de Ministerraad de voorafgaande opmerkingen over die hij heeft uiteengezet in de memorie die in de zaak nr. 6238 is ingediend.

A.61.2. Met betrekking tot het eerste middel, over het vermeende gebrek aan een tegenprestatie, beweert de Ministerraad dat het onjuist is aan te voeren dat de verleende dienst louter hypothetisch is terwijl de retributie betrekking heeft op het onderzoek zelf van de retributie, ongeacht het eindresultaat ervan. Bovendien, hoewel de verblijfssituatie van vreemdelingen deel uitmaakt van een opdracht van algemeen belang, heeft dat kenmerk opnieuw betrekking op de inhoud van de aanvraag en niet op de aan een retributie onderworpen materiële handeling. De vreemdeling zou wel degelijk de enige begunstigde van de dienst zijn aangezien die uitsluitend betrekking heeft op de aanvraag die hij heeft ingediend. De aard van de door de vreemdeling opgeëiste rechten heeft betrekking op de grond van de beslissing en niet op de procedurele behandeling ervan.

In verband met het bedrag van de retributie merkt de Ministerraad op dat de gemiddelde kostprijs van een aanvraag voor een machtiging tot verblijf door de Dienst Administratieve Vereenvoudiging is geraamd op 268 euro, waarbij die raming als feitelijke basis heeft gediend voor het vaststellen van het bedrag van de verschillende retributies die werden bepaald teneinde rekening te houden met de verschillende categorieën van vreemdelingen.

Wat het vermeende gebrek aan een redelijk verband met de kostprijs van de verleende dienst betreft, voert de Ministerraad aan dat de grieven van de verzoekende partij in werkelijkheid zijn gericht tegen het koninklijk besluit, waarvan de toetsing niet tot de bevoegdheid van het Hof behoort.

De Ministerraad voert eveneens aan dat de door de Koning gekozen methode het beginsel volgens hetwelk het bedrag van de retributie wordt vastgesteld op grond van de kostprijs van de verleende dienst, niet in het geding brengt. Hij voegt eraan toe dat de op verschillende categorieën van personen toegepaste verminderingen de kwalificatie van retributie evenmin in het geding brengen in zoverre in de redenering steeds wordt uitgegaan van de gemiddelde kostprijs en in zoverre de wijziging steeds geschiedt in de zin van een vermindering van de kostprijs om met bijzondere situaties rekening te houden.

A.61.3. Wat de niet-terugbetaling van een gedeeltelijk betaalde retributie betreft, zou dat element, in tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partij aanvoert, geenszins het contributieve karakter van de heffing aantonen. Ten aanzien van het bestaan van een delegatie aan de Koning die verboden zou zijn, zou de wetgever, om de redenen die de Ministerraad heeft uitgelegd, een retributie en geen belasting hebben ingevoerd, zodat het middel niet gegrond zou zijn in zoverre daarin het tegenovergestelde wordt voorondersteld.

A.62.1. In haar memorie van antwoord reageert de verzoekende partij op de voorafgaande opmerkingen die door de Ministerraad in zijn memorie zijn geformuleerd. Met betrekking tot artikel 191 van de Grondwet beklemtoont zij dat dat artikel stelselmatig in samenhang wordt gelezen met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en dat zowel de Belgen als de vreemdelingen door de bestreden bepalingen worden geraakt.

In verband met de vrijstellingscriteria geeft de verzoekende partij in de eerste plaats aan dat, om aan te voeren dat de retributie de tegenprestatie voor een verleende dienst is, er moet worden aangetoond dat de wijze waarop het bedrag is vastgesteld, overeenstemt met de kosten van die dienst en dat de betaling van die retributie aan het evenredigheidsbeginsel moet worden onderworpen. Dat laatste bakent immers de beperkingen van de grondrechten af. De noodzaak om een retributie op te leggen is een voorwaarde om een inmenging in een grondrecht te verantwoorden die enkel op geldige wijze kan worden aangetoond indien het bedrag van de retributie overeenstemt met de kostprijs die daadwerkelijk door de administratie wordt gedragen voor de behandeling van de aanvraag.

In de tweede plaats doet de verzoekende partij gelden dat het feit dat categorieën zouden worden vrijgesteld overeenkomstig internationale en/of Europese normen, niet volstaat om aan te tonen dat de verplichting tot het betalen van de retributie in overeenstemming is met de in de verschillende middelen bedoelde bepalingen voor de andere vreemdelingen die aan de retributie zijn onderworpen.

In de derde plaats voert de verzoekende partij aan dat de redenering van de tegenpartij volgens welke de vrijstelling niet afhangt van het aangevoerde recht maar wel van het al dan niet behoren tot een vrijgestelde categorie, een cirkelredenering uitmaakt.

De verzoekende partij geeft ten slotte aan dat uit het verslag aan de Koning dat aan het koninklijk besluit tot uitvoering van de bestreden wet voorafgaat, blijkt dat de tegenpartij zelf het verband tussen de grondrechten en de retributie heeft gelegd.

Met betrekking tot de financiële situatie van de vreemdelingen geeft de verzoekende partij aan dat het niet de bedoeling is aan te voeren dat alle aan de retributie onderworpen vreemdelingen behoeftig zijn, maar wel dat sommigen van hen het zijn en dat in niets werd voorzien om hun de mogelijkheid te bieden gedeeltelijk of volledig van de betaling van de retributie te worden vrijgesteld of zelfs over te gaan tot gespreide betalingen. De verzoekende partij merkt eveneens op dat, wat het bewijs van voldoende inkomsten betreft, die voorwaarde niet op iedereen van toepassing is en met name niet op de aanvragen op grond van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980.

Het gemaakte onderscheid tussen gedwongen migratie en vrijwillige migratie zou irrelevant en ongenueanceerd zijn. Aldus, ook al is de migratie oorspronkelijk geen gedwongen migratie, is het gezinsleven toch een grondrecht. Het zou immers niet juist zijn te beweren dat de aan de retributie onderworpen vreemdelingen niet ertoe zouden zijn gedwongen te migreren.

Wat betreft het feit dat de wet niet alle mogelijke situaties zou kunnen opvangen, voert de verzoekende partij aan dat het mogelijk is om te voorzien in een modalisering op grond van de vermogenstoestand, zoals dat inzake juridische bijstand of rechtsbijstand geschiedt met categorieën en drempels.

De verzoekende partij voert aan dat er wel degelijk een discriminatie op grond van de vermogenstoestand van de vreemdelingen bestaat in zoverre alle vreemdelingen die niet tot de vrijgestelde categorieën behoren, de retributie moeten betalen zonder mogelijkheid om ze volgens hun vermogenstoestand te modaliseren.

Wat het recht op een billijke procedure betreft, zou de niet-toepasbaarheid van artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens op het migratiecontentieux, in tegenstelling tot hetgeen de Ministerraad aangeeft, ter discussie zijn gesteld door de recente rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Meer dan de toegang tot een juridictionele procedure zou het te dezen de toegang tot een materieel recht via een administratieve procedure betreffen, materieel recht dat door de retributie wordt bedreigd.

De verzoekende partij beklemtoont ten slotte dat het recht op een billijke procedure in het Unierecht wordt beschermd door zowel het secundaire recht als het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, in het bijzonder door artikel 47 ervan. De verzoekende partij merkt eveneens op dat de rechtspraak steunt op de algemene beginselen van het Unierecht om zowel aan de administraties als aan de rechters procedurele eisen te stellen. Steunend op het arrest C-309/14 van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 2 september 2015, geeft de verzoekende partij aan dat moet worden vastgesteld dat de bestreden normen een inbreuk plegen op de in het middel bedoelde normen.

A.62.2. Met betrekking tot het eerste middel betwist de verzoekende partij de elementen die door de Ministerraad in zijn memorie zijn aangevoerd. Bij het lezen van de rechtspraak van het Hof zou het feit dat de som kan worden gevorderd als deelname in de kosten van een procedure, het niet mogelijk maken die te beschouwen als de vergoeding van een dienst die de overheid presteert ten voordele van een retributieplichtige, individueel beschouwd. Het hypothetische karakter van het resultaat van de behandeling van de aanvraag zou het niet mogelijk maken te oordelen dat de administratieve overheid die de som int, een dienst ten voordele van de aanvrager zou hebben verleend.

De verzoekende partij herhaalt dat zij wil aantonen dat de aard van de op het spel staande rechten het niet mogelijk kan maken dat wordt geoordeeld dat de retributie een loutere dienst beoogt, aangezien zij in bepaalde gevallen het onderzoek mogelijk moet maken van aanvragen die ertoe strekken bepaalde grondrechten zoals het recht op eerbieding van het privé- en gezinsleven erkend te zien. De verzoekende partij herhaalt dat de retributie het beginsel van evenredigheid tussen het bedrag en de kostprijs van de verleende dienst niet in acht neemt. De beoogde bijdrage vormt een belasting. De verzoekende partij voegt eraan toe dat de criteria die in aanmerking zijn genomen om een onderscheid te maken tussen de verschillende gevorderde bedragen, geen rekening houden met de eventueel gemiddelde kostprijs die dat soort van procedure vertegenwoordigt.

A.63.1. In zijn memorie van wederantwoord voert de Ministerraad aan dat de verzoekende partij een nieuw middel uitzet wanneer zij beweert dat het feit dat men voldoende inkomsten heeft, soms betekent dat men over weinig inkomsten beschikt, waaruit een buitensporige moeilijkheid of zelfs een onmogelijkheid zou voortvloeien om een retributie van verschillende honderden euro's te betalen. In het verzoekschrift tot vernietiging wordt immers herhaalde malen aangeklaagd dat de wetgever had moeten voorzien in de mogelijkheid voor de vreemdeling om een vrijstelling te kunnen genieten indien hij zich in een situatie van behoeftigheid bevindt. Volgens de Ministerraad dienen die twee situaties echter van elkaar te worden onderscheiden. Hij merkt bovendien op dat een persoon die niet over de meest levensnoodzakelijke dingen beschikt, recht heeft op maatschappelijke dienstverlening, zodat hij geen behoeftig persoon meer is.

A.63.2. De Ministerraad repliceert vervolgens op de antwoorden die door de verzoekende partij met betrekking tot de voorafgaande opmerkingen in zijn memorie zijn geformuleerd. Wat het evenredige karakter van de retributie ten opzichte van de kostprijs van de verleende dienst betreft, beklemtoont hij dat de wetgever de hoogte van de retributie heeft beperkt tot de gemiddelde kostprijs van een gemiddelde aanvraag, namelijk 268 euro. De keuze van de wetgever om te opteren voor een retributie leidt tot een verplichting ten aanzien van de Koning om nooit het bedrag van de gemiddelde kostprijs te overschrijden. Het is dus terecht dat de Ministerraad aanvoert dat de retributie de tegenprestatie voor een verleende dienst is.

De Ministerraad herhaalt dat de bestreden wet niet ertoe strekt een retributie op te leggen die de tegenprestatie voor een grondrecht vormt, maar wel de tegenprestatie voor het onderzoek van het dossier. Zij heeft dan ook niet tot gevolg dat aan de aanvragende vreemdeling enig grondrecht wordt ontzegd, net zomin als zij afbreuk doet aan het genot van een dergelijk recht. De Ministerraad voert eveneens aan dat het bij de bestreden wet ingevoerde verschil in behandeling niet discriminerend kan worden geacht om de enkele reden dat de wetgever de vrijstelling niet zou uitbreiden tot alle door de verzoekende partij beoogde gevallen.

Met betrekking tot de financiële situatie van de vreemdelingen wat de op grond van de artikelen 9 of 9bis van de wet van 15 december 1980 ingediende aanvragen betreft, brengt de Ministerraad in herinnering dat het in strijd zou zijn met het gelijkheidsbeginsel om de aanvragen tot gezinshereniging die niet aan de in de wet van 15 december 1980 voorziene gevallen beantwoorden, aan minder strikte voorwaarden te onderwerpen. Wat de

aanvragen op grond van artikel 9bis van de wet betreft, kunnen de betrokken vreemdelingen sociale bijstand genieten en zijn zij dan ook niet behoeftig, zodat de retributie geen belemmering vormt voor het indienen van hun aanvraag.

De Ministerraad geeft eveneens aan dat het feit dat het recht om in een gezin te leven een grondrecht is, niet verhindert dat diegenen die dat recht wensen uit te oefenen, zulks doen uit persoonlijke keuze. Hetzelfde geldt voor diegene die een aanvraag voor een machtiging tot verblijf indient wegens een onredelijk lange asielprocedure terwijl hij reeds een andere bescherming geniet.

Wat betreft het feit dat de bestreden wet niet alle mogelijke feitelijke situaties diende op te vangen, beklemtoont de Ministerraad hier eveneens dat de groep aanvragen op grond van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980 niet homogeen is maar de aanvragen voor een machtiging tot verblijf om elke andere reden dan de in de wet van 15 december 1980 bedoelde redenen omvat, redenen die verschillen van de ene vreemdeling tot de andere. De wetgever diende geen onderscheid of subcategorieën binnen die groep te maken.

Wat de vermeende discriminatie op grond van het vermogen betreft, zou het om een door de verzoekende partij uitgedrukte persoonlijke mening gaan. In dat verband brengt de Ministerraad in herinnering dat de wetgever meester is over zijn beleidskeuzes en dat het Hof niet de hoeder van die keuzes is.

Wat de vermeende schending van het recht op een billijke procedure betreft, verwerpt de Ministerraad het argument van de verzoekende partij dat op de recente rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is gebaseerd en merkt hij op dat die rechtspraak betrekking had op personen die wegens een strafbaar feit worden vervolgd in de zin van artikel 6.2 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, zodat de door de verzoekende partij gemaakte analogie niet relevant zou zijn. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens zou de niet-toepasbaarheid van artikel 6 van het Verdrag hebben bevestigd in een recente beslissing *U.B.* t. Frankrijk van 9 juni 2015.

De Ministerraad kaart ten slotte de situatie van Italië aan zoals zij in het arrest C-309/14 van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 2 september 2015 wordt beschreven, om ze te onderscheiden van die van België, hetgeen zou kunnen aantonen dat niet redelijkerwijs kan worden beschouwd dat de bij de bestreden wet en het koninklijk besluit van 16 februari 2015 geregelde retributie de uitoefening van het in het geding zijnde recht onmogelijk of uiterst moeilijk maakt, noch dat zij onevenredig zou zijn gelet op de doelstellingen van de verschillende in het geding zijnde Europese richtlijnen.

De Ministerraad merkt ten slotte op dat de publieke verklaringen van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie voortvloeien uit gewone persartikelen en niet uit officiële verklaringen en niet het karakter van een rechtsnorm hebben, aangezien zij niet door de wetgever zijn afgelegd.

A.63.3. Met betrekking tot het eerste middel repliceert de Ministerraad dat de door de verzoekende partij aangehaalde arresten van het Hof geen betrekking hebben op het actief bestuur maar op administratieve rechtscolleges die geschillen moeten beslechten en geen diensten moeten verlenen. Die rechtscolleges kunnen dus niet met overheden worden gelijkgesteld. De verzoekende partij zou ook de administratieve behandeling van een aanvraag en de grond van het aangevoerde recht met elkaar verwarren door aan te voeren dat de dienst hypothetisch is in zoverre het onderzoek tot een negatief resultaat kan leiden. De retributie dekt immers de prestaties van de verrichte onderzoeken, en zulks ongeacht de uitkomst van de controle. Het zou eveneens onjuist zijn te beweren dat er geen redelijk verband met de kostprijs van de verleende dienst bestaat, aangezien de aan de Koning verleende delegatie wordt beperkt in zoverre het bedrag van de retributie niet hoger kan liggen dan de kostprijs van de administratieve behandeling van de aanvraag. Voor het overige voert de Ministerraad aan dat de kritiek met betrekking tot de evenredigheid het koninklijk uitvoeringsbesluit betreft, hetgeen niet tot de bevoegdheid van het Hof behoort.

A.64. De verzoekende partij leidt een tweede middel af uit de schending van de richtlijn 2003/109/EG van de Raad van 25 november 2003 betreffende de status van langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen en in het bijzonder van het doel ervan, het nuttig effect ervan en de artikelen 4, 5, 7 en 14 tot 16 en 19 ervan, alsook uit de schending van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie vastgelegd in de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 1 van het Twaalfde Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met de artikelen 20 en 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

In een eerste onderdeel van het middel wordt aangevoerd dat de bestreden wetgeving een discriminerend verschil in behandeling invoert tussen, enerzijds, de persoon die vraagt om te worden erkend als langdurig

ingezetene die geen kosten dient te betalen en, anderzijds, de in een andere lidstaat erkende langdurig ingezetene die zich in België vestigt en aan wie een retributie wordt opgelegd. Die twee personen maken gebruik van een recht waarin de richtlijn 2003/109/EG voorziet. Het aangeklaagde verschil in behandeling zou evenwel niet worden ingegeven door enig legitiem doel en niet aan enige evenredigheidslogica beantwoorden.

In een tweede onderdeel van het middel wordt aangevoerd dat de bestreden wetgeving een discriminerend verschil in behandeling invoert tussen, enerzijds, de in een andere lidstaat erkende langdurig ingezetene die zich in België vestigt, alsook de familieleden van de langdurig ingezetene die een retributie moeten betalen en, anderzijds, de begunstigden van de richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 « betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden », die geen retributie moeten betalen wanneer zij zich in België komen vestigen of om gezinshereniging verzoeken. Volgens de verzoekende partij zouden de begunstigden van beide richtlijnen zich in vergelijkbare situaties bevinden. Dat standpunt zou zijn bevestigd door de Europese Commissie in het kader van de zaak C-508/10 die aanleiding heeft gegeven tot het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 26 april 2012.

A.65. Met betrekking tot het eerste onderdeel geeft de Ministerraad in zijn memorie aan dat de vreemdeling die doet blijken van een wettig en ononderbroken verblijf van vijf jaar in het Rijk en die in België de status van langdurig ingezetene aanvraagt, in België reeds een verblijfstitel heeft aangevraagd en verkregen. Daarbij werd zijn dossier onderzocht door de administratie en werd hem een retributie gevraagd. Hetzelfde geldt niet voor de onderdanen van derde landen die de status van langdurig ingezetene in een andere lidstaat hebben verkregen en die zich in het Rijk wensen te vestigen, aangezien zij voor de eerste keer in België een aanvraag voor een machtiging tot verblijf van meer dan drie maanden indienen. Het zou dan ook verantwoord zijn dat te hunnen aanzien een retributie wordt gevorderd.

Met betrekking tot het tweede onderdeel van het middel voert de Ministerraad aan dat het niet relevant zou zijn om de situatie van twee groepen vreemdelingen te vergelijken ten aanzien van het door die vreemdelingen opgeëiste recht. Volgens hem bevinden de langdurig ingezetenen, onderdanen van derde landen, zich niet in een situatie die vergelijkbaar is met die van de onderdanen van de Unie. De Belgische Staat kent zichzelf niet dezelfde plichten toe ten aanzien van die twee groepen van personen. De Ministerraad merkt voor het overige op dat de Koning rekening heeft gehouden met de bijzondere situatie van de langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen door een retributie vast te stellen waarvan het bedrag lager ligt voor die categorie van vreemdelingen.

A.66. In haar memorie van antwoord voert de verzoekende partij aan dat de Ministerraad voorbijgaat aan de Europese dimensie van de bij de richtlijn 2003/109/EG ingevoerde regeling. Er zou eveneens moeten worden vastgesteld dat de argumentatie van de Ministerraad volgens welke een verschil in werklast, veroorzaakt door de verschillende aanvragen, zou verantwoorden dat een retributie in het ene geval wel en in het andere niet wordt geëist, met geen enkel stuk wordt gestaafd.

Wat het tweede onderdeel van het middel betreft, zou de Ministerraad eveneens voorbijgaan aan de Europese dimensie van beide richtlijnen en aan de wil van de Europese wetgever om een status in het leven te roepen voor onderdanen van derde landen die erg sterke banden met de Unie hebben, die analoog zijn aan de band van de Unieburgers zelf. Er zou meer rekening moeten worden gehouden met de banden die die personen met de Europese Unie en, in voorkomend geval, met België hebben dan met de betrekkingen die de Staten onderling onderhouden.

A.67. In zijn memorie van wederantwoord doet de Ministerraad gelden dat de richtlijn 2003/109/EG het de lidstaten mogelijk maakt een retributie voor zowel het verkrijgen van de status als de machtiging tot verblijf in een andere lidstaat te eisen. In het kader van die bevoegdheid beschikken de lidstaten over een beoordelingsbevoegdheid. Het is logisch om de vreemdeling die de status van langdurig ingezetene in België aanvraagt, vrij te stellen aangezien die situatie in feite de verlenging of de voortzetting van de vorige status is.

Wat het tweede onderdeel van het middel betreft, zou de verzoekende partij niet het bewijs hebben geleverd dat het invoeren van een retributie als effect of tot gevolg zou hebben dat afbreuk wordt gedaan aan de door de Europese wetgever in het leven geroepen status voor de onderdanen van derde landen.

De Ministerraad merkt eveneens op dat de oprichting van Europa en de invoering van het vrije verkeer op het Europese grondgebied verplichtingen ten aanzien van de lidstaten met zich meebrengen waaraan derde landen niet worden onderworpen. Hij brengt nogmaals in herinnering dat de Koning rekening heeft gehouden met de bijzondere situatie van die retributieplichtige vreemdelingen door een lagere retributie vast te stellen.

A.68. Een derde middel is afgeleid uit de schending van de richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven, in het bijzonder het nuttig effect en de artikelen 5, 6, 7, 8, 9, 13 en 14 ervan, alsook uit de schending van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie vastgelegd in de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 1 van het Twaalfde Aanvullend Protocol bij dat Verdrag en met de artikelen 20 en 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Het middel wordt eveneens afgeleid uit de schending van artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 2 en 3 van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind.

Volgens de verzoekende partij zou de bestreden wet een discriminatie in het leven roepen van personen die een verblijfsaanvraag op grond van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980 indienen. Uit het arrest C-562/13, *Abdida*, van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 18 december 2014 zou blijken dat de in artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 bedoelde procedure de omzetting vormt van de rechten en plichten waarin in de richtlijn 2008/115/EG, meer bepaald in de artikelen 5 en 6 ervan, is voorzien. Aldus is de Staat ertoe verplicht een verblijfstitel af te geven wanneer medische redenen eigen aan de vreemdeling de uitzetting in de weg staan. Bij het lezen van artikel 5 van de richtlijn 2008/115/EG zou moeten worden vastgesteld dat de medische situatie van de vreemdeling niet het enige element is dat een belemmering kan vormen voor de verdere afhandeling van de uitzetting. Dat geldt voor het belang van het kind, het familie- en gezinsleven of de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land. In België kunnen de andere gronden van aanvragen dan de medische situatie van de betrokkene echter enkel naar voren worden gebracht via een verblijfsaanvraag, met toepassing van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980, aanvraag die is onderworpen aan het betalen van een retributie, terwijl de aanvragen op grond van artikel 9ter niet eraan zijn onderworpen. Beide categorieën van vreemdelingen worden nochtans wel degelijk in de richtlijn 2008/115/EG beoogd. Het verschil in behandeling zou dus discriminerend zijn ten opzichte van de onderdanen van derde landen die elementen wensen aan te voeren die pleiten tegen hun uitzetting.

A.69. De Ministerraad voert in zijn memorie aan dat de verzoekende partij ten onrechte beweert dat de in artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 bedoelde procedure de omzetting zou zijn van rechten en plichten waarin in de richtlijn 2008/115/EG, in het bijzonder in artikel 5 ervan, is voorzien. Het is immers artikel 74/13 van de wet van 15 december 1980 dat artikel 5 van de richtlijn 2008/115/EG omzet. De Ministerraad voegt eraan toe dat de vreemdeling die elementen wenst aan te voeren die zijn uitzetting volgens artikel 5 van de richtlijn 2008/115/EG verhinderen, niet met een van de in de wet van 15 december 1980 beoogde categorieën overeenstemt. In ondergeschikte orde merkt hij op dat de vreemdelingen die een verblijfsaanvraag om medische redenen op grond van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 indienen, niet moeten bewijzen dat zij over voldoende bestaansmiddelen beschikken, in tegenstelling tot diegenen die hun aanvraag op grond van artikel 9 of 9bis van de wet doen, waarbij de vereiste voldoende bestaansmiddelen te bezitten niet wordt uitgesloten in het kader van de uitoefening van een discretionaire bevoegdheid.

A.70. In haar memorie van antwoord voert de verzoekende partij aan dat de Ministerraad aldus impliciet maar zeker erkent dat de vreemdelingen die elementen kunnen aanvoeren die hun uitzetting verhinderen, geen andere keuze hebben dan een aanvraag in te dienen op grond van het in artikel 9bis van de wet van 15 december 1980 bedoelde residuaire stelsel. Indien het tegenovergestelde werd beweerd, zou worden vastgesteld dat de richtlijn 2008/115/EG, wat die aangelegenheid betreft, niet in het Belgische recht zou zijn omgezet.

Wat de uiteenzettingen over de bestaansmiddelen betreft, zou moeten worden vastgesteld dat zij irrelevant zijn ten aanzien van de richtlijn 2008/115/EG. In die bestaansmiddelen zou evenmin zijn voorzien in het kader van de artikelen 9bis en 9ter, maar wel in het kader van andere stelsels, zoals die welke in de artikelen 10 en volgende van de wet van 15 december 1980 worden beschreven. Bovendien zou het stellen van dezelfde eis inzake retributie in alle gevallen waarin aanvragen op grond van artikel 9bis worden ingediend, tot gevolg hebben dat erg verschillende verblijfssituaties worden gedekt, en bijgevolg aanleiding geven tot discriminatie.

A.71. De Ministerraad repliceert dat de vreemdelingen die een aanvraag op grond van de artikelen 9bis en 9ter van de wet van 15 december 1980 indienen, onder het nationale recht vallen. Enkel bij een negatief antwoord voor hun verwijdering en hun repatriëring vallen zij binnen de werkingssfeer van de richtlijn 2008/115/EG. Dat zal niet tot gevolg hebben dat zij zich op het ogenblik van het indienen van de aanvraag in een vergelijkbare situatie ten aanzien van artikel 5 van de richtlijn bevinden. De Ministerraad betwist het feit dat het arrest *Abdida* van het Hof van Justitie van de Europese Unie in die zin naar de in artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 bedoelde procedure verwijst dat zij binnen de werkingssfeer van artikel 5 van de richtlijn 2008/115/EG valt.

In ondergeschikte orde geeft de Ministerraad aan niet in te zien welke concrete situaties zouden worden beoogd in het geval van een aanvraag op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980 waarbij de betrokken vreemdeling het hoger belang van het kind zou willen aanvoeren om een verblijfstitel te verkrijgen.

De Ministerraad geeft eveneens aan dat de twee door de verzoekende partij beoogde categorieën van vreemdelingen zich niet in dezelfde situatie bevinden als de vreemdelingen die moeten bewijzen dat zij ernstig ziek zijn. De wetgever was dan ook niet verplicht hun een vrijstelling toe te kennen.

In meer ondergeschikte orde voert de Ministerraad aan dat het bij de bestreden wet ingevoerde verschil in behandeling niet onevenredig is. Terwijl de ernstig zieke vreemdelingen een welbepaalde categorie uitmaken, geldt dat immers niet voor de groep aanvragen op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980 die niet homogeen is, aangezien zij de aanvragen voor een machtiging tot verblijf om elke andere reden dan de in de wet van 15 december 1980 bedoelde redenen omvat.

Ten slotte merkt de Ministerraad op dat de artikelen 9 en 9*bis* van de wet geen enkele grondvoorwaarde vastleggen die door de vreemdeling moet worden vervuld om een verblijfstitel te verkrijgen. Het zou bovendien in strijd zijn met het gelijkheidsbeginsel om de aanvragen tot gezinshereniging die niet aan de in de wet van 15 december 1980 voorziene gevallen beantwoorden, aan minder strikte voorwaarden te onderwerpen.

A.72. Een vierde middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 18 tot 21 en 45 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en uit de schending van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, zoals gewaarborgd door de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 1 van het Twaalfde Aanvullend Protocol bij dat Verdrag en met de artikelen 20 en 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

Er wordt aangevoerd dat de bestreden wet een discriminatie doet ontstaan tussen de personen die de rechten genieten die uit het vrij verkeer van personen en van werknemers voortvloeien, die geen retributie moeten betalen indien hun aanvraag op de artikelen 40 of 40*bis* van de wet van 15 december 1980 is gebaseerd, en de personen die zich verplicht zien gebruik te maken van de in artikel 9*bis* bedoelde procedure om hun recht op verblijf dat zij uit de artikelen 18 tot 21 of 45 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie afleiden, te doen gelden. Ten aanzien van de regeling inzake vrij verkeer en vestiging van Europese burgers en van Europese werknemers wensen die personen evenwel dezelfde rechten en beginselen te doen gelden om hun verblijfsaanvraag te ondersteunen.

A.73. In zijn memorie geeft de Ministerraad aan dat de twee door de verzoekende partij beoogde gevallen de volgende zijn : enerzijds, de ouder, onderdaan van een derde Staat, van een minderjarig Belgisch kind dat hij ten laste heeft en die in artikel 40*ter* van de wet van 15 december 1980 wordt bedoeld, en, anderzijds, een familielid, onderdaan van een derde Staat, van een Belgische burger die in een andere lidstaat werkt, die gebruik heeft gemaakt van zijn vrij verkeer en die zijn aanvraag voor een machtiging tot verblijf op grond van artikel 9*bis* van de wet moet indienen. De Ministerraad brengt eerst in herinnering dat, wanneer een Belg zijn recht om vrij op het grondgebied van een andere lidstaat van de Unie te verblijven niet heeft uitgeoefend, de richtlijn 2004/38/EG niet van toepassing is. Het zou dan ook niet discriminerend zijn om die twee categorieën verschillend te behandelen. Het feit dat een dergelijke onderdaan van een derde land, die een familielid is van een Belg en die zijn recht van vrij verkeer niet heeft uitgeoefend, in bijzondere omstandigheden een verworven afgeleid recht in zijn hoedanigheid van familielid toegekend zou kunnen krijgen, heeft betrekking op grondvoorwaarden en niet op de administratieve behandeling van zijn aanvraag.

De Ministerraad geeft ten slotte aan dat de wetgever, bij het bepalen van de retributieplichtige vreemdelingen en van de niet-retributieplichtige vreemdelingen, geen rekening diende te houden met alle bijzondere gevallen die niet in de wet van 15 december 1980 worden beoogd.

A.74. In haar memorie van antwoord haalt de verzoekende partij voorbeelden aan van situaties die onder de categorieën van vreemdelingen kunnen vallen die zij in het middel wil beogen en die zouden kunnen aantonen dat het voorzien in een gemeenschappelijke en identieke retributieregeling voor alle personen die zich op artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980 baseren, erg verschillende verblijfssituaties omvat en aanleiding geeft tot discriminatie.

A.75. Een vijfde middel is afgeleid uit de schending van het besluit nr. 1/80 van de Associatieraad van 19 september 1980 betreffende de ontwikkeling van de Associatie die tot stand is gebracht bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije, die op 12 september 1963 te Ankara is ondertekend

door de Republiek Turkije, enerzijds, en de lidstaten van de EEG en de Gemeenschap, anderzijds, en die namens laatstgenoemde is gesloten, goedgekeurd en bevestigd bij het besluit nr. 64/732/EEG van de Raad van 23 december 1963 (PB 1964, nr. 217, p. 3685), en van artikel 41, lid 1, van het Aanvullend Protocol dat op 23 november 1970 te Brussel is ondertekend en namens de Gemeenschap is gesloten, goedgekeurd en bevestigd bij de verordening (EEG) nr. 2760/72 van de Raad van 19 december 1972 (PB L 293, p. 1), en uit de schending van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, zoals vastgelegd in de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 1 van het Twaalfde Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met de artikelen 20 en 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

A.76.1. De verzoekende partij voert aan dat bij de bestreden wetgeving de betaling van een retributie wordt opgelegd aan de begunstigden van de Associatieovereenkomst die naast de Turkse nationaliteit de Belgische nationaliteit hebben verkregen wanneer zij de aanvraag tot gezinshereniging bij het gemeentebestuur indienen, aangezien die aanvraag op grond van artikel 40ter van de wet van 15 december 1980 wordt ingediend. Zodoende zou de bestreden wet de *standstill*-clausule schenden daar het indienen van een dergelijke aanvraag door diezelfde personen voorheen niet aan het betalen van een retributie ten voordele van de Dienst Vreemdelingenzaken was onderworpen.

A.76.2. In een tweede onderdeel van het middel wordt aangevoerd dat de bestreden wet ook een discriminatie zou doen ontstaan door het betalen van een retributie op te leggen aan de begunstigden van de Associatieovereenkomst die naast hun Turkse nationaliteit de Belgische nationaliteit hebben verkregen wanneer de aanvraag tot gezinshereniging op grond van artikel 40ter van de wet van 15 december 1980 bij het gemeentebestuur wordt ingediend, en niet aan de begunstigden van de Associatieovereenkomst die dezelfde aanvraag op grond van de artikelen 10 of 10bis bij een consulaire of diplomatieke post indienen. Het verschil in behandeling zou op een verdacht criterium berusten, namelijk het feit of de Turkse onderdaan zich al dan niet op de Belgische nationaliteit en dus op zijn hoedanigheid van burger van de Europese Unie beroept.

A.76.3. In een derde onderdeel van het middel voert de verzoekende partij aan dat het in strijd zou zijn met de *standstill*-clausules om de betaling van een retributie op te leggen aan de vreemdelingen die als onderzoeker of hooggekwalificeerde werknemer het verblijf aanvragen, ook al zijn zij begunstigden van de voormelde Associatieovereenkomst.

A.77.1. Wat alle grieven betreft, voert de Ministerraad aan dat die, met uitzondering van het derde onderdeel, in zoverre de hooggekwalificeerde werknemers erin worden beoogd, vreemd zijn aan de economische vrijheden die het voorwerp van de in het middel bedoelde internationale normen uitmaken. De Ministerraad beklemtoont dat de rechten en vrijheden die zijn vermeld in de in het middel bedoelde internationale instrumenten, van economische aard zijn en brengt in herinnering dat de door het vrij verkeer van werknemers verleende rechten in de richtlijn 2004/38/EG zijn opgenomen.

Volgens de Ministerraad bekritiseert de verzoekende partij de van toepassing zijnde wetgeving in zoverre zij geen economische vrijheid maar de uitoefening van het recht op gezinshereniging moeilijker maakt. Het onderscheid tussen dat recht en de economische vrijheden zou echter des te meer geboden zijn daar het Hof van Justitie van de Europese Unie in zijn arrest van 25 november 2011 een ontkennend antwoord heeft gegeven ten aanzien van de gemeenschapsbepalingen die op het Europese burgerschap zijn gebaseerd. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft in een arrest C-484/07, *Fatma Pehlivan*, van 16 juni 2011 eveneens beslist dat de eerste toelating van een gezinslid van een Turkse werknemer op grond van gezinshereniging niet door de in het middel bedoelde internationale overeenkomsten werd beheerst. Dat standpunt zou door het Hof zelf zijn bevestigd in zijn arrest nr. 121/2013 van 26 september 2013.

Om die reden zou moeten worden verklaard dat, met uitzondering van het derde onderdeel, de andere onderdelen van het vijfde middel niet gegrond zijn. Wat dat derde onderdeel betreft, in zoverre de hooggekwalificeerde werknemers erin worden beoogd, merkt de Ministerraad op dat die categorie in artikel 61/27 van de wet van 15 december 1980 wordt beoogd en dat rekening dient te worden gehouden met artikel 61/26 van dezelfde wet waarin wordt gepreciseerd dat hoofdstuk VIII van toepassing is onverminderd internationale overeenkomsten. Daaruit zou voortvloeien dat de discriminatie die in het derde onderdeel van het middel is aangevoerd, in zoverre die categorie van werknemers erin wordt beoogd, niet bestaat.

A.77.2. In ondergeschikte orde voert de Ministerraad aan dat de categorieën van personen niet vergelijkbaar zijn. In werkelijkheid beoogt de verzoekende partij de personen die de dubbele Turkse en Belgische nationaliteit hebben, en van wie een gezinslid een aanvraag tot gezinshereniging indient. Die categorie is echter niet tot stand

gekomen bij de bestreden wetgeving maar houdt een bewuste wilsuïting van de betrokkenen in, namelijk het verkrijgen van de Belgische nationaliteit en het feit zich erop te beroepen.

A.77.3. In meer ondergeschikte orde voert de Ministerraad aan dat uit de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie zou blijken dat het onmogelijk is om de theorie van het rechtsmisbruik toe te passen op de *standstill*-clausule.

A.78. De verzoekende partij antwoordt dat gezinshereniging hoe dan ook steeds werd bevorderd opdat de gezinssituatie geen belemmering vormt voor de uitoefening van economische rechten van vestiging en van dienstverlening. De verzoekende partij verwijst naar de vijfde en achtste overweging van de richtlijn 2004/38/EG, naar de aanhef van de verordening (EEG) nr. 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Gemeenschap en naar verschillende arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Er wordt eveneens verwezen naar de aanhef van de richtlijn 2003/86/EG inzake het recht op gezinshereniging.

Het opleggen van een nieuwe retributie voor de uitoefening van de gezinshereniging zou dus een maatregel zijn die tot doel of tot gevolg heeft dat de uitoefening, door een Turkse onderdaan, van die economische vrijheden op het nationale grondgebied wordt onderworpen aan strengere voorwaarden dan die welke op de datum van inwerkingtreding van het Aanvullend Protocol in de betrokken lidstaat op hem van toepassing waren, en die dan ook zou indruisen tegen de *standstill*-clausule.

Met betrekking tot de verwijzing naar het arrest *Fatma Pehlivan* geeft de verzoekende partij aan dat die zaak handelt over een geval dat volledig verschilt van de te dezen opgeworpen kwesties aangezien het Hof daarin antwoordt op een vraag over de rechten die een onderdaan van een derde land kan verkrijgen drie jaar nadat hij zich bij een lid van zijn familie heeft gevoegd.

Wat het arrest van het Hof betreft waarnaar de Ministerraad verwijst, zou de verwerpingsgrond van dat arrest sterk verschillen van de door de Ministerraad verdedigde stelling.

De verzoekende partij merkt op dat de Ministerraad blijkbaar erkent dat de aan hooggekwalificeerde werknemers voorbehouden behandeling discriminerend zou zijn indien zij niet van het bedrag van de retributie zouden worden vrijgesteld. De bewoordingen van de wet voorzien evenwel in geen enkele vrijstelling voor die categorie van personen.

Wat betreft de personen met de dubbele nationaliteit die uitdrukkelijk ervan zouden moeten afzien hun burgerschap van de Unie te doen gelden om een behandeling te genieten die niet minder gunstig is dan die van de andere Turkse onderdanen, geeft de verzoekende partij aan dat die stelling niet kan worden gevolgd. Het zou immers in strijd zijn met het Unierecht en met het nuttig effect ervan om van dat burgerschap te moeten afzien teneinde een gunstigere juridische regeling toegepast te zien. De argumenten met betrekking tot de theorie van het rechtsmisbruik zouden niet relevant zijn aangezien de kritiek van de verzoekende partij niet erop neerkomt de *standstill*-regel als grondregel in de zin van de door de Ministerraad aangehaalde rechtspraak te stellen.

A.79. In zijn memorie van wederantwoord merkt de Ministerraad op dat de begunstigden van de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije, ondertekend op 12 september 1963, worden vrijgesteld van het betalen van een retributie met toepassing van artikel 1, 1°, § 2, van de wet van 15 december 1980. De bestreden wetgeving zou dan ook niet vatbaar zijn voor de grieven die de verzoekende partij in haar memorie aanklaagt. Zij zou bovendien een nieuw middel aanvoeren door aan te geven dat een beperking van het recht op gezinshereniging een beperking van een economische vrijheid kan uitmaken.

De Ministerraad brengt nogmaals in herinnering dat het Hof van Justitie van de Europese Unie het onderscheid tussen het recht op gezinshereniging en de economische vrijheden maakt. Ten slotte beklemtoont de Ministerraad dat, aangezien de uitoefening van een economische vrijheid wordt aangevoerd, de Turkse onderdaan die de begunstigde van de Overeenkomst is, over beroepsinkomsten beschikt.

Wat het derde onderdeel van het middel betreft, geeft hij aan dat de vrijstelling van de retributie voor de hooggekwalificeerde werknemer wel degelijk voortvloeit uit de tekst van de wet waarvan de voorgestelde interpretatie door de parlementaire voorbereiding wordt bevestigd.

A.80.1. Een zesde middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11 en 22bis van de Grondwet, van de artikelen 17, 23 en 26 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, van artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 3 van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind, van de artikelen 8, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, van artikel 1 van het Twaalfde Aanvullend Protocol, van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind, meer in het bijzonder de artikelen 2, 3, 9 en 10 ervan, van artikel 20 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en van artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

Volgens de verzoekende partij zou de bestreden wet, door in geen enkel systeem van het type « juridische bijstand » of « rechtsbijstand » te voorzien, het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven bedreigen aangezien zij diegenen die die som niet kunnen betalen, zou verhinderen dat recht te genieten, terwijl een essentieel grondrecht, waarbij een minderjarige is betrokken, in het geding is.

A.80.2. In een eerste onderdeel van het middel wordt aangevoerd dat aldus op onevenredige wijze afbreuk wordt gedaan aan het recht op eerbiediging van het gezinsleven van de Belgische minderjarige en van zijn ouder. Dat zou des te meer waar zijn daar de betaling van het bedrag van de retributie een voorwaarde voor de ontvankelijkheid van de aanvraag is en daar geen enkele modalisering of afwijking mogelijk is op grond van een concrete analyse van de daadwerkelijke situatie van de betrokkenen.

A.80.3. In een tweede onderdeel wordt beweerd dat eveneens op discriminerende wijze afbreuk zou worden gedaan aan de eerbiediging van het gezinsleven. Aldus zou de bestreden wet, door de betaling van een retributie aan bepaalde categorieën van vreemdelingen en niet aan andere op te leggen, verschillen in behandeling op grond van de nationaliteit (burger van de Unie of niet), op grond van de aard van de verblijfstitel (langdurig ingezetene of niet) en op grond van het vermogen doen ontstaan.

A.80.4. In een derde onderdeel van het middel wordt aangevoerd dat afbreuk wordt gedaan aan het grondrecht van het Belgische kind om met zijn ouder samen te leven, recht dat door artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, door artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en door artikel 20 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie wordt beschermd.

A.81.1. Met betrekking tot het eerste onderdeel van het middel geeft de Ministerraad aan dat, hoewel het kind niet het bewijs moet leveren dat het over stabiele, regelmatige en voldoende bestaansmiddelen beschikt, de vader of de moeder van een minderjarige Belg de artikelen 3 en 7 van de wet van 15 december 1980 daarentegen in acht moet nemen. Zij zouden hun behoefte dus niet kunnen aanvoeren om een vermindering of een vrijstelling van de retributie te verkrijgen. Bovendien heeft het Belgische kind recht op volwaardige maatschappelijke dienstverlening, zodat een illegaal verblijvende vreemdeling die de ouder is van een dergelijk kind over wie hij de hoede heeft, niet zonder bestaansmiddelen is.

A.81.2. Wat het tweede onderdeel van het middel betreft, geeft de Ministerraad aan, met betrekking tot de vermeende discriminatie op grond van de nationaliteit, dat het Europese burgerschap geen criterium voor de vrijstelling van de retributie is. Wat de aard van de verblijfstitel betreft, brengt de Ministerraad hier eveneens in herinnering dat de vreemdeling die doet blijken van een wettig en ononderbroken verblijf van vijf jaar in het Rijk en die de status van langdurig ingezetene aanvraagt, in België reeds een verblijfstitel heeft aangevraagd en verkregen waarvoor hij zijn retributie heeft moeten betalen.

A.81.3. Wat het derde onderdeel van het middel betreft, voert de Ministerraad aan dat de verzoekende partij het feit dat wordt overgegaan tot de administratieve behandeling van een aanvraag, dat als enige het voorwerp van de bekritiseerde retributie uitmaakt, en de inhoud van de administratieve beslissing waarbij over die aanvraag uitspraak wordt gedaan, met elkaar verwart.

A.82. Met betrekking tot het eerste onderdeel antwoordt de verzoekende partij dat het beschikken over bestaansmiddelen niet betekent dat de Belg over voldoende middelen beschikt om de retributie te betalen. Zij brengt nogmaals in herinnering dat, indien een persoon geen toegang tot een procedure heeft, zijn aanvraag niet ten gronde zou kunnen worden behandeld. De verzoekende partij haalt het arrest *Golder* van 21 februari of het arrest *Airey* van 9 oktober 1979 aan, waarin het Europees Hof voor de Rechten van de Mens het verband heeft gelegd tussen een billijke procedure ten gronde en het recht op toegang tot een procedure door te beklemtonen dat het nutteloos is om de procedures met waarborgen gepaard te doen gaan indien die procedures niet bestaan of niet toegankelijk zijn.

A.83. In zijn memorie van wederantwoord geeft de Ministerraad aan dat de verzoekende partij, aangezien zij niet het bewijs levert van de onmogelijkheid voor de ouder van het Belgische kind om de retributie te betalen, niet kan beweren dat de in het geding zijnde wet afbreuk zou doen aan het recht van de Belgische minderjarige om met zijn ouder samen te leven.

A.84. Een zevende middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 3, 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en van het Twaalfde Aanvullend Protocol, alsook van artikel 26 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

A.85.1. In een eerste onderdeel van het middel wordt beweerd dat het *de facto* onderwerpen van erkende staatlozen aan dezelfde procedure als elke vreemdeling die een aanvraag op grond van artikel 9 van de wet van 15 december 1980 indient, het verbod schendt om een persoon aan de behandeling als vluchteling « in orbit » te onderwerpen, alsook het recht op eerbiediging van het privéleven dat respectievelijk door de artikelen 3 en 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens wordt beschermd.

A.85.2. In een tweede onderdeel van het middel wordt aangevoerd dat de aldus aangeklaagde inbreuk op de artikelen 3 en 8 van het Verdrag eveneens discriminerend zou zijn aangezien de staatloze een verschil in behandeling op basis van zijn onzekere nationale afkomst ondergaat en aan een retributie wordt onderworpen waarvan het bedrag het hoogst is, ondanks zijn kwetsbare toestand.

A.85.3. In een derde onderdeel van het middel wordt aangevoerd dat de staatloze een discriminatie op grond van het vermogen ondergaat. De kostprijs van de procedure straft hem immers in het bijzonder, rekening houdend met zijn precare administratieve toestand.

A.85.4. In een vierde onderdeel van het middel wordt aangeklaagd dat de staatloze op dezelfde wijze wordt behandeld als elke vreemdeling die een verblijfsrecht op grond van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980 wenst, terwijl zijn situatie onzekerder is wegens zijn toestand van staatloosheid.

A.85.5. Ten slotte wordt in een vijfde onderdeel van het middel aangeklaagd dat in de wet geen enkel onderscheid wordt gemaakt tussen de staatloze die het Belgische grondgebied niet kan verlaten en de staatloze die naar het land van zijn laatste wettelijke verblijfplaats zou kunnen terugkeren.

A.86. In zijn memorie voert de Ministerraad aan dat de groep staatlozen niet homogeen is. Er bestaan immers staatlozen die bij gerechtelijke beslissing zijn erkend en die niet voldoen aan de door het Hof in zijn arrest nr. 198/2009 gestelde voorwaarden. Om de hoedanigheid van staatloze aan een vreemdeling toe te kennen, dient het bevoegde rechtscollege niet na te gaan of de betrokken vreemdeling aan die voorwaarden moet voldoen. Wanneer de bij gerechtelijke beslissing erkende staatloze een verblijfstitel aanvraagt, gaat de minister of zijn gemachtigde na of die vreemdeling aan de door het Grondwettelijk Hof gestelde voorwaarden voldoet. Er zou dus moeten worden vastgesteld dat de bij gerechtelijke beslissing erkende staatlozen zich niet in dezelfde situatie bevinden als de erkende vluchtelingen aangezien het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen of de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, door de vluchtelingenstatus te erkennen, ook erkent dat die vreemdeling niet uit het Belgische grondgebied kan worden uitgezet.

De Ministerraad merkt eveneens op dat het loutere feit dat een door een staatloze ingediende aanvraag voor een machtiging tot verblijf op grond van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980 aan de betaling van een retributie wordt onderworpen, niet tot gevolg heeft dat afbreuk wordt gedaan aan het recht om een wettelijk bestaan in België te verkrijgen. De Ministerraad beklemtoont eveneens dat de procedure voor de gewone rechtscolleges die ertoe strekt de hoedanigheid van staatloze te laten erkennen, kosteloos is en dat de vreemdeling, zodra die erkenning is verworven en hij niet kan worden uitgezet, het recht heeft maatschappelijke dienstverlening te verkrijgen. Elke vreemdeling die zich naar België wenst te begeven, ook een staatloze, dient zich te gedragen naar de wet van 15 december 1980 en in het bijzonder naar artikel 9 en de artikelen 3 en 7 ervan. Ten slotte verwijst de Ministerraad naar artikel 2 van het Verdrag van New York van 28 september 1954 betreffende de status van staatlozen.

A.87. In haar memorie van antwoord preciseert de verzoekende partij dat zij net aanklaagt dat in de wet geen onderscheid wordt gemaakt tussen de staatlozen die aan de door het Hof gestelde voorwaarden voldoen en de anderen. Het feit dat staatlozen twee procedures moeten voeren en niet één procedure, zou net een extra reden zijn om hen niet te onderwerpen aan kosten die de toegang belemmeren tot een status waardoor zij een wettelijk bestaan kunnen verkrijgen. Ten slotte betwist de verzoekende partij dat de procedure voor de rechtbank van eerste aanleg kosteloos zou zijn, aangezien er griffiekosten moeten worden betaald.

A.88. In zijn memorie van wederantwoord voert de Ministerraad aan dat de verzoekende partij, door aan te klagen dat in de wet geen onderscheid wordt gemaakt tussen de staatlozen die aan de door het Hof gestelde voorwaarden voldoen en de anderen, een nieuw middel uiteenzet dat bijgevolg niet ontvankelijk is.

De Ministerraad beklemtoont dat alle vreemdelingen die een aanvraag op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980 indienen, zich in een illegale situatie bevinden en bijgevolg niet kunnen werken, noch een opleiding kunnen volgen. Bijgevolg is het vierde onderdeel van het middel, zoals het is opgesteld, niet gegrond.

De kosteloosheid van de procedure tot erkenning van staatloosheid zou voortvloeien uit de artikelen 664 en 665 van het Gerechtelijk Wetboek die het de kandidaat-staatloze mogelijk maken te worden vrijgesteld van de griffiekosten indien hij daarom verzoekt en indien hij voldoet aan de voorwaarden die erin worden vermeld.

A.89. Een achtste middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 3 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en van artikel 1 van het Twaalfde Aanvullend Protocol, alsook van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

A.90.1. In een eerste onderdeel van het middel wordt aangevoerd dat de bestreden bepaling, door de betaling van een retributie op te leggen aan de persoon die het grondgebied niet kan verlaten op basis van de absolute bescherming die hij geniet, afbreuk doet aan het absolute verbod van een onmenselijke en vernederende behandeling dat in artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens is vastgelegd. De verzoekende partij haalt in het bijzonder het geval aan van een erkende vluchteling die van de hoedanigheid van vluchteling is uitgesloten en die het Belgische grondgebied niet kan verlaten wegens het risico van een onmenselijke en vernederende behandeling in zijn land van herkomst. In zijn arrest *Airey t. Ierland* van 9 oktober 1979 zou het Europees Hof voor de Rechten van de Mens hebben besloten tot de schending van artikel 6 van het Verdrag bij gebrek aan een systeem van kosteloze juridische bijstand die het mogelijk maakt te worden bijgestaan in het kader van een ingewikkelde jurisdictionele procedure.

A.90.2. In een tweede onderdeel van het middel wordt aangevoerd dat de bestreden bepaling de personen die van de internationale bescherming zijn uitgesloten maar die het grondgebied niet kunnen verlaten wegens een risico van een onmenselijke en vernederende behandeling, op discriminerende wijze behandelt door hen te behandelen als een vreemdeling die het grondgebied kan verlaten maar die er wenst te blijven.

A.90.3. In een derde onderdeel van het middel wordt aangeklaagd dat de bestreden wet een discriminatie op grond van het vermogen in het leven roept door de verplichting om de retributie te betalen niet te modaliseren op basis van de vermogenstoestand van de betrokkene.

A.91.1. De Ministerraad antwoordt dat enkel de gedwongen tenuitvoerlegging van een bevel om het grondgebied te verlaten als resultaat zou kunnen hebben dat afbreuk wordt gedaan aan het absolute verbod van een onmenselijke en vernederende behandeling. Het verzoek tot betaling van een retributie is gesitueerd in een beginstadium en kan niet redelijkerwijs worden gelijkgesteld met een verwijdering naar het betrokken land. Het is echter enkel in dat laatste stadium dat de inachtneming van artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens wordt opgelegd. De Ministerraad verwijst naar een studie van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten over de retributies of rechten die door de verschillende lidstaten worden gevorderd van de vreemdelingen die een verblijfstitel op grond van zes Europese richtlijnen aanvragen. Uit die studie zou blijken dat de hoogste retributies tussen 200 en 841 euro bedragen en dat de meeste Staten die retributie innen bij het neerleggen van de aanvragen tot vernieuwing of verlenging van de verblijfstitel, in tegenstelling tot België.

De situatie van de vluchtelingen die het Belgische grondgebied niet zouden kunnen verlaten wegens een risico van een onmenselijke of vernederende behandeling bij een terugkeer naar hun land van herkomst, vloeit volgens de Ministerraad voort uit de Asielwet en uit het persoonlijke gedrag van de vreemdeling en niet uit de toepassing van de bestreden wet. De bestreden wet zou de vreemdeling geenszins de verplichting opleggen in een illegale situatie te blijven.

A.91.2. Hoewel het eerste onderdeel van het middel volgens de Ministerraad onduidelijk is met betrekking tot de te vergelijken categorieën van personen, zou moeten worden vastgesteld dat, indien zou worden geoordeeld dat het de bedoeling is de groep van vreemdelingen die de internationale bescherming genieten, te vergelijken met de groep van vreemdelingen die ervan zijn uitgesloten of die ze niet genieten, die twee groepen zich in verschillende situaties bevinden die verschillend moeten worden behandeld, waarbij de eerstgenoemden worden vrijgesteld en de anderen niet.

A.91.3. In het tweede onderdeel van het middel merkt de Ministerraad op dat de vreemdelingen die het grondgebied kunnen verlaten maar er wensen te blijven, geen in de wet van 15 december 1980 bedoelde categorie van vreemdelingen uitmaken die in die hoedanigheid een verblijfstitel zou kunnen aanvragen. De door de verzoekende partij gemaakte vergelijking is dan ook niet relevant.

A.91.4. In het derde onderdeel van het middel brengt de Ministerraad in herinnering dat het loutere feit dat bij het indienen van een aanvraag voor een verblijfstitel een retributie wordt gevraagd, op zich niet als discriminerend kan worden beschouwd.

A.92.1. In haar memorie van antwoord voert de verzoekende partij aan dat de aantasting van het recht niet enkel voortvloeit uit het risico van een verwijdering van het grondgebied maar ook uit het feit verplicht te zijn om in een illegale situatie op het Belgische grondgebied te blijven indien de retributie niet kan worden betaald. Het is niet de bedoeling het op Europees niveau gevraagde bedrag hier te bespreken aangezien dat bedrag wordt bepaald bij het koninklijk besluit en niet bij de bestreden wet. De verzoekende partij verwijst naar de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens met betrekking tot artikel 3 van het Verdrag ten aanzien van het feit dat een persoon die van de hoedanigheid van vluchteling of van de subsidiaire bescherming is uitgesloten, de wettige gevolgen van een onwettige situatie niet zou kunnen aanvoeren.

A.92.2. Wat het tweede onderdeel van het middel betreft, wijst de verzoekende partij met nadruk op het feit dat zij de vreemdelingen wil beogen die het grondgebied niet kunnen verlaten omdat het verlaten van dat grondgebied hen zou blootstellen aan een behandeling die in strijd is met artikel 3 van het Verdrag.

A.93.1. Wat het eerste onderdeel van het middel betreft, repliceert de Ministerraad dat de verzoekende partij de groep van vreemdelingen beoogt die van de vluchtelingenstatus of van de subsidiaire-beschermingsstatus zijn uitgesloten en die het Belgische grondgebied niet kunnen verlaten wegens het risico van een onmenselijke en vernederende behandeling in hun land van herkomst. Dat komt erop neer dat wordt verondersteld dat die categorie geen inkomsten heeft. Een dergelijk bewijs zou echter niet worden geleverd door de verzoekende partij. De Ministerraad voegt eraan toe dat het Hof van Cassatie, bij een arrest van 18 december 2000, heeft geoordeeld dat een vreemdeling die een geval van overmacht doet gelden dat hem verhindert het grondgebied te verlaten, maatschappelijke dienstverlening kan genieten. Hij beschikt bijgevolg over financiële middelen. Ten slotte geeft de Ministerraad aan dat de grond die de uitsluiting van de vluchtelingenstatus of van de subsidiaire-beschermingsstatus met zich heeft meegebracht, voortvloeit uit een persoonlijk gedrag van de betrokkene waardoor de wetgever niet ertoe was verplicht de gunst van een vrijstelling toe te kennen.

A.93.2. Wat het tweede onderdeel van het middel betreft, geeft de Ministerraad aan dat de categorie van vreemdelingen die het grondgebied kunnen verlaten maar er wensen te blijven, vaag en onnauwkeurig is. In ondergeschikte orde zou de verzoekende partij niet uitleggen in welk opzicht de in dat onderdeel bedoelde categorieën van personen zich in situaties zouden bevinden die essentieel verschillend zouden zijn.

A.93.3. Ten aanzien van het derde onderdeel van het middel brengt de Ministerraad in herinnering dat het feit dat een retributie wordt gevraagd, op zich niet kan worden geacht een discriminatie op grond van het vermogen uit te maken.

A.94. Een negende middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 22, 22*bis*, 23, 170 en 172 van de Grondwet, van de artikelen 17, 23 en 26 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, van artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 3 van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind, van de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, van artikel 1 van het Twaalfde Aanvullend Protocol, van artikel 20 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en van artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

Er wordt aangeklaagd dat de bestreden wet de vreemdelingen die hun aanvraag wegens de lengte van de asielpprocedure op artikel 9*bis* baseren en diegenen die om andere redenen een aanvraag op grond van dezelfde bepaling indienen, op dezelfde wijze behandelt. Door niet te voorzien in de mogelijkheid tot vrijstelling van de retributie voor de vreemdelingen wier asielpprocedure onredelijk lang is, zou de bestreden bepaling het recht op eerbiediging van de menselijke waardigheid en het recht op eerbiediging van het privéleven van de vreemdeling, alsook het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie schenden.

A.95.1. In een eerste onderdeel van het middel voert de verzoekende partij de schending van het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven en van het beginsel van menselijke waardigheid aan. Zij zet uiteen dat vreemdelingen, wegens vertraging bij de behandeling van hun asielaanvraag, ertoe werden gebracht op het

Belgische grondgebied een sociaal privéleven op te bouwen dat door artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens wordt beschermd. Tijdens hun verblijf op het grondgebied genieten een aantal van de betrokken vreemdelingen enkel materiële hulp die in een centrum voor asielzoekers of in een lokaal opvanginitiatief wordt toegekend en beschikken zij niet noodzakelijkerwijs over voldoende financiële middelen om een retributie te betalen.

A.95.2. In een tweede onderdeel van het middel voert de verzoekende partij de schending van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie aan. Er wordt immers aangeklaagd dat een vreemdeling die zijn integratie in België aanvoert terwijl hij tijdelijk tot verblijf was gemachtigd, en een vreemdeling die zijn integratie aanvoert die in een situatie van onwettigheid van zijn verblijf heeft plaatsgevonden, bij de bestreden wet op dezelfde wijze worden behandeld.

A.96.1. Met betrekking tot het eerste onderdeel is het geval van de asielzoeker die wegens de duur van zijn asielprocedure een privé- en gezinsleven in België heeft opgebouwd, volgens de Ministerraad thans niet meer actueel, rekening houdend met de inspanningen die sedert verschillende jaren zijn geleverd om de lengte van de procedure te in te korten. Gesteld dat die verschillende jaren lang zou duren, dan zou moeten worden vastgesteld dat het niet realistisch is te oordelen dat de vreemdeling in kwestie niet in staat is een retributie te betalen, rekening houdend met de vele hulp waarover hij op het Belgische grondgebied beschikt.

A.96.2. Met betrekking tot het tweede onderdeel van het middel voert de Ministerraad aan dat de verzoekende partij een verkeerde toepassing maakt van de wet. De wetgever heeft asielzoekers aldus vrijgesteld wanneer zij een asielaanvraag indienen. Daarentegen werd in geen enkele vrijstelling voorzien in het geval waarin een asielzoeker een aanvraag voor een machtiging tot verblijf op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980 indient. De Ministerraad ziet bovendien niet in in welk opzicht die laatste categorie een voorkeursregeling zou moeten genieten.

A.97. De verzoekende partij antwoordt dat de Ministerraad nalaat aan te tonen dat de asielprocedure daadwerkelijk zou zijn ingekort. De door de Ministerraad aangevoerde verschillende vormen van hulp zouden niet kunnen aantonen dat de vreemdeling over voldoende middelen beschikt om de retributie te kunnen betalen.

Wat het tweede onderdeel betreft, beklemtoont de verzoekende partij dat zij de situatie van een vreemdeling die een asielaanvraag indient en die van een vreemdeling die een machtiging tot verblijf aanvraagt, nooit met elkaar heeft willen vergelijken, maar wel de situatie van een vreemdeling die de inachtneming aanvoert van zijn recht op een privé- en gezinsleven dat bij een wettig verblijf is opgebouwd, en die van de vreemdeling die die om andere redenen zou aanvoeren, met elkaar heeft willen vergelijken.

A.98. De Ministerraad verwijst naar de verklaringen van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie die zijn afgelegd naar aanleiding van het wetsontwerp houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2013, waaruit zou blijken dat de asielprocedure daadwerkelijk ingekort is. De Ministerraad betwist de beweringen van de verzoekende partij met betrekking tot de aan de betrokken vreemdelingen toegekende hulp. Volgens hem zouden zij de vaststelling dat het niet realistisch is te oordelen dat die vreemdelingen in de onmogelijkheid kunnen verkeren om een retributie te betalen, niet kunnen weerleggen. Ten slotte zou het door de verzoekende partij beoogde geval volgens de Ministerraad per slot van rekening maar een heel kleine groep van vreemdelingen betreffen, namelijk de kandidaat-vluchtelingen die gedurende de asielprocedure een privéleven hebben opgebouwd, categorie die de wetgever niet verplicht in ogenschouw diende te nemen bij de bestreden wetgeving, noch verplicht de gunst van de vrijstelling diende te verlenen.

Met betrekking tot het tweede onderdeel voert de Ministerraad aan dat de door de verzoekende partij voorgestelde vergelijking niet relevant is en brengt hij in herinnering dat hij niet inziet waarom de asielzoeker die een aanvraag op grond van artikel 9*bis* heeft ingediend, een voorkeursregeling zou moeten genieten.

A.99. Een tiende middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11 en 22*bis* van de Grondwet, van de artikelen 17, 23 en 26 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, van artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 3 van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind, van de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, van artikel 1 van het Twaalfde Aanvullend Protocol, van artikel 20 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en van artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

A.100.1. De verzoekende partij zet uiteen dat, wanneer binnen een gezinskern maar een van de ouders een machtiging tot verblijf geniet, indien de voorwaarden voor gezinshereniging niet zijn vervuld om toepassing te maken van artikel 10, § 1, 4° en 5°, de ouder die geen machtiging tot verblijf geniet, enkel op artikel 9bis van de wet van 15 december 1980 een beroep zal kunnen doen om een machtiging tot verblijf te kunnen aanvragen waarbij het gezinsleven dat tussen die vreemdeling en zijn tot verblijf gemachtigd minderjarig kind bestaat, zal worden aangevoerd. Zowel de op grond van artikel 10 als de op grond van artikel 9bis ingediende aanvragen worden evenwel onderworpen aan het betalen van een retributie. In een eerste onderdeel van het middel wordt de schending aangeklaagd van het recht op eerbiediging van het gezinsleven van de tot verblijf gemachtigde vreemdeling en van zijn ouder door de bestreden bepaling waarbij de aanvraag voor een machtiging tot verblijf die met toepassing van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980 door de ouder van een tot verblijf in België gemachtigde vreemdeling is ingediend, aan het betalen van een retributie wordt onderworpen. Er wordt eveneens aangeklaagd dat de wet de bedragen van die retributie niet zelf bepaalt en in geen enkele vrijstelling voorziet.

A.100.2. In een tweede onderdeel van het middel klaagt de verzoekende partij de schending van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie aan aangezien niet-vergelijkbare situaties op dezelfde wijze worden behandeld. Aldus wordt aangeklaagd dat in de bestreden wet geen onderscheid wordt gemaakt tussen de vreemdelingen die een machtiging tot verblijf aanvragen door, via artikel 9bis van de wet van 15 december 1980, een door het Europees Verdrag voor de rechten van de mens beschermd grondrecht aan te voeren en een persoon die andere omstandigheden aanvoert die niet onder een grondrecht vallen.

A.101.1. Met betrekking tot het eerste onderdeel verwijst de Ministerraad naar het antwoord dat hij naar aanleiding van het eerste onderdeel van het achtste middel en in zijn voorafgaande opmerkingen heeft geformuleerd.

A.101.2. Wat het tweede onderdeel betreft, verwijst hij eveneens naar zijn voorafgaande opmerkingen en brengt hij in herinnering dat de bestreden wet geen enkel onderscheid moest maken onder de vreemdelingen die een machtiging tot verblijf op grond van artikel 9bis aanvragen naargelang zij al dan niet een door het Europees Verdrag voor de rechten van de mens beschermd grondrecht opeisen. Voor het overige ziet de Ministerraad niet in waarom een behoeftige vreemdeling die een machtiging tot verblijf aanvraagt door zich op een grondrecht te beroepen, de vrijstelling van de retributie zou kunnen vragen, in tegenstelling tot een behoeftige vreemdeling die dezelfde machtiging aanvraagt zonder zich op een dergelijk recht te beroepen.

A.102. In haar memorie van antwoord verwijst de verzoekende partij naar de voorafgaande opmerkingen met betrekking tot het eerste onderdeel. Wat het tweede onderdeel betreft, verwijst zij naar haar uiteenzetting van de middelen waarin zij aantoont dat, wanneer een grondrecht in het geding is, de belemmeringen voor het genot van dat recht krachtens de in het middel bedoelde bepalingen het voorwerp van een onderzoek moeten uitmaken.

A.103. In zijn memorie van wederantwoord zet de Ministerraad met betrekking tot het eerste onderdeel van het middel uiteen dat de verzoekende partij in dat onderdeel het geval beoogt van de meerderjarige bloedverwant in de opgaande lijn van een minderjarige die tot verblijf is gemachtigd en reeds wordt begeleid door een andere meerderjarige volwassene die geen aanvraag tot gezinshereniging op grond van artikel 10, § 1, 4° of 5°, van de wet van 15 december 1980 kan indienen. De verzoekende partij zou nalaten aan te tonen waarom de wetgever voor die categorie in een vrijstellingsmogelijkheid had moeten voorzien. De stelling van de verzoekende partij zou enkel begrijpelijk zijn indien zij zou berusten op de vooronderstelling dat die categorie van vreemdelingen niet over middelen beschikt. De op de artikelen 9 en 9bis van de wet van 15 december 1980 gebaseerde aanvragen sluiten in het kader van de uitoefening van een discretionaire bevoegdheid evenwel niet uit dat voldoende bestaansmiddelen worden geëist als voorwaarde voor de toekenning van een machtiging tot verblijf.

Wat het tweede onderdeel van het middel betreft, voegt de Ministerraad eraan toe dat de verzoekende partij niet het bewijs heeft geleverd dat de categorieën van vreemdelingen die zij beoogt, behoeftig zijn.

A.104. Een elfde middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11 en 22bis van de Grondwet, van de artikelen 17, 23 en 26 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, van artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 3 van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind, van de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, van artikel 1 van het Twaalfde Aanvullend Protocol en van artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

A.105.1. In een eerste onderdeel van het middel wordt aangeklaagd dat de bestreden wet het bedrag van de retributie niet aanpast naar gelang van het feit of de betrokken vreemdeling familiale banden aanvoert die niet door de verschillende vormen van gezinshereniging zijn gedekt maar desalniettemin nauw zijn. Er wordt eveneens

aangeklaagd dat in de bestreden wet niet meer rekening wordt gehouden met in het geding zijnde minderjarigen. Volgens de verzoekende partij had de wetgever de bedragen en de voorwaarden voor het innen van de retributie moeten vaststellen door rekening te houden met elementen die factoren zoals het in het geding zijnde recht, de financiële situatie of de kwetsbaarheid van de betrokken persoon of nog de vergelijkbaarheid van zijn situatie met die van andere beoogde personen weergeven. Er wordt eveneens aangeklaagd dat de wet niet in een rechtsbijstandsregeling voorziet waardoor de behoeftige persoon de vereiste som zou kunnen verminderen of zou kunnen vragen ze gespreid te betalen.

A.105.2. In een tweede onderdeel van het middel voert de verzoekende partij het bestaan aan van discriminerende verschillen in behandeling tussen bepaalde categorieën van vreemdelingen, waarbij die verschillen in behandeling op de nationaliteit, de aard van de verblijfstitel en het vermogen zijn gebaseerd.

A.106. In zijn memorie verwijst de Ministerraad naar het antwoord dat hij op het eerste onderdeel van het achtste middel en in zijn voorafgaande opmerkingen heeft geformuleerd.

Met betrekking tot het tweede onderdeel, en meer in het bijzonder de discriminatie op grond van de nationaliteit, merkt de Ministerraad op dat de burgers van de Europese Unie en hun familieleden en de begunstigden van de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Turkije zich niet in dezelfde situatie bevinden als de andere vreemdelingen die aan een retributie zijn onderworpen. Wat de discriminatie op grond van de aard van de verblijfstitel betreft, geeft de Ministerraad aan niet in te zien waaruit de door de verzoekende partij aangeklaagde discriminatie bestaat, aangezien alle door langdurig ingezetenen ingediende aanvragen aan een retributie worden onderworpen. Ten slotte verwijst hij naar het antwoord dat in zijn voorafgaande opmerkingen is geformuleerd met betrekking tot de discriminatie op grond van het vermogen.

A.107. In haar memorie van antwoord verwijst de verzoekende partij naar de uiteenzetting van de middelen en naar haar voorafgaande opmerkingen. Hetzelfde geldt met betrekking tot de Ministerraad in zijn memorie van wederantwoord.

- B -

Ten aanzien van de bestreden bepalingen

B.1.1. De beroepen hebben betrekking op de artikelen 195 en 196 van de programmawet van 19 december 2014, die bij het instellen van de beroepen bepaalden :

« Art. 195. In titel I van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt een hoofdstuk *Ibis* ingevoegd luidende ‘ Retributie tot dekking van de administratieve kosten ’.

Art. 196. In hoofdstuk *Ibis*, ingevoegd bij artikel 195, wordt een artikel 1/1 ingevoegd, luidende :

‘ Art. 1/1. § 1. Op straffe van niet-ontvankelijkheid van de in paragraaf 2 bedoelde aanvraag voor machtiging of toelating tot het verblijf betaalt de vreemdeling een retributie die de administratieve kosten dekt.

Bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad stelt de Koning het bedrag van de retributie en de wijze waarop ze wordt geïnd vast.

Elk jaar wordt het bedrag aangepast volgens de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen.

§ 2. De aanvragen voor machtiging en toelating tot het verblijf bedoeld in paragraaf 1 zijn de aanvragen die zijn ingediend op grond van :

1° artikel 9, met uitzondering van de aanvragen ingediend door de begunstigen van de associatieovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije getekend op 12 september 1963;

2° artikel 9bis;

3° artikel 10 met uitzondering van de aanvragen ingediend door de begunstigen van de associatieovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije getekend op 12 september 1963 en door de gezinsleden van de begunstigen van de status van vluchteling of de subsidiaire beschermingsstatus;

4° artikel 10bis met uitzondering van de aanvragen ingediend door de begunstigen van de associatieovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije getekend op 12 september 1963 en door de gezinsleden van de begunstigen van de subsidiaire beschermingsstatus;

5° artikel 19, § 2, met uitzondering van de aanvragen ingediend door de begunstigen van de associatieovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije getekend op 12 september 1963 en door de begunstigen van de status van vluchteling en hun gezinsleden;

6° artikel 40ter met uitzondering van de aanvragen ingediend door de familieleden van een Belg die zijn recht op vrij verkeer, overeenkomstig het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, heeft uitgeoefend;

7° artikel 58;

8° artikel 61/7;

9° artikel 61/11;

10° artikel 61/27. ' ».

Artikel 3 van de wet van 1 juni 2016 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, dat in het hiervoor aangehaalde artikel 1/1, § 2, 4°, *in fine*, de woorden « en door de gezinsleden van de begunstigen van de subsidiaire beschermingsstatus » heeft opgeheven, is niet bestreden en die opheffing heeft geen weerslag op de onderhavige beroepen.

B.1.2. De bestreden bepalingen zijn in de memorie van toelichting als volgt verantwoord :

« De Dienst Vreemdelingenzaken is de gedelegeerde van de minister die bevoegd is voor de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en is in die hoedanigheid bevoegd om te beslissen over de verblijfsaanvragen die ingediend worden door de buitenlandse onderdanen die op het grondgebied van het Rijk wensen te verblijven.

De Dienst Vreemdelingenzaken wordt al verschillende jaren geconfronteerd met een stijging van het aantal aanvragen, of ze nu in het buitenland of rechtstreeks op het grondgebied worden ingediend.

Rekening houdend met deze stijging en de daaruit resulterende werklast voert dit ontwerp de inning van een retributie die de administratieve kosten die verbonden zijn met de behandeling van de aanvragen dekt in.

Art. 171

Dit artikel voegt in de eerste titel van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, een nieuw hoofdstuk in dat betrekking heeft op de retributie die de administratieve kosten die verbonden zijn met de behandeling van de verblijfsaanvragen dekt.

Art. 172

Dit artikel voert het principe in van de betaling van een retributie die erop gericht is om de administratieve kosten die voortvloeien uit de behandeling van de door de vreemdelingen ingediende verblijfsaanvragen te dekken.

De sanctie voor het niet betalen van deze retributie is de onontvankelijkheid van de verblijfsaanvraag die door de vreemdeling ingediend werd bij de Belgische diplomatieke of consulaire post in het buitenland, of rechtstreeks op het grondgebied van het Rijk, bij de bevoegde burgemeester of diens gemachtigde.

[...]

In dit verband kan worden gewezen naar het arrest 2013/121 van het Grondwettelijk Hof waarin het volgende wordt overwogen :

‘ De wetgever heeft redelijkerwijs rekening kunnen houden met het feit dat, wegens verscheidene wetswijzigingen, de toegang tot de Belgische nationaliteit in de loop van de laatste jaren is vergemakkelijkt, zodat het aantal Belgen die een aanvraag tot gezinshereniging kunnen indienen ten voordele van hun familieleden, aanzienlijk is toegenomen. ’ (cf. G.H. 26 september 2013, nr. 2013/121, overweging B.52.1).

Door de stijging van het aantal Belgen dat een aanvraag tot gezinshereniging kan indienen ten voordele van zijn familieleden, nemen de kosten die daarmee verbonden zijn aanzienlijk toe, zodat het opleggen van een retributie verantwoord is.

De overige derdelanders, aan wie de retributie wordt opgelegd, komen uit landen waarmee de Europese Unie niet in dezelfde mate - wederkerig - samenwerkt door het tot stand brengen van vrij verkeer of met het oog op een eventuele toetreding of zijn geen begunstigden van een bijzondere nationale of internationale bescherming. Om deze reden is, zoals in verschillende lidstaten van de Europese Unie reeds het geval is, een evenredige tegemoetkoming, ter dekking van de veroorzaakte kosten, verantwoord » (*Parl. St.*, Kamer, 2014-2015, DOC 54-0672/001, pp. 81-84).

B.1.3. De afdeling wetgeving van de Raad van State heeft in haar advies onder meer de volgende opmerkingen gemaakt :

« De invoering van een ‘ vergoeding voor de administratieve kosten ’ voor de aanvragen voor een machtiging of toelating tot verblijf die door vreemdelingen worden ingediend, is echter een volledig nieuw gegeven, dat grondiger zou moeten worden onderzocht om na te gaan of het verenigbaar is met het constitutioneel, Europees en internationaal recht.

In de korte tijdspanne waarover de afdeling Wetgeving van de Raad van State beschikte, heeft ze de artikelen 163 en 164 van het voorontwerp van wet echter niet volledig kunnen onderzoeken. De hierna geformuleerde opmerkingen worden dan ook onder dat voorbehoud gemaakt.

2. Artikel 170, § 1, van de Grondwet stelt dat geen belasting ten behoeve van de Staat kan worden ingevoerd dan door een wet. Daaruit volgt dat de belastingmaterie een bevoegdheid is die de Grondwet uitsluitend in handen van de wetgever legt en dat elke bevoegdheidsdelegatie met betrekking tot de vaststelling van één van de essentiële elementen van de belasting in principe ongrondwettig is.

Voor zover de Franse tekst van het ontworpen artikel 1/1, § 1, eerste lid, het opleggen van ‘ une taxe ’ beoogt, valt het vaststellen van het voorwerp, het bedrag en de vrijgestelde categorieën onder de bevoegdheid van de wetgever.

Als de steller van het voorontwerp daarentegen met het in de Franse tekst gebruikte begrip ‘ taxe couvrant les frais administratifs ’ een retributie in de zin van artikel 173 van de Grondwet bedoelt, laten het vergoedende karakter van de ‘ taxe ’ en het vereiste dat er een redelijk verband moet zijn tussen de verstrekte dienst en de gevraagde retributie toe dat het vaststellen van het retributiebedrag en van de nadere regels voor de inning ervan, worden opgedragen aan de Koning.

In dat geval moet in de ontworpen bepaling de in de Franse tekst gebruikte uitdrukking ‘ taxe couvrant les frais administratifs ’ worden vervangen door de uitdrukking ‘ redevance couvrant les frais administratifs ’ » (*ibid.*, pp. 210-211).

B.1.4. De tekst van het voorontwerp van wet werd gewijzigd ingevolge de door de afdeling wetgeving van de Raad van State geformuleerde opmerkingen. Aldus wordt in het verslag van de bevoegde commissie vermeld :

«*De [...] staatssecretaris voor Asiel en Migratie, belast met Administratieve Vereenvoudiging*, beklemtoont dat de artikelen 171 en 172 van het ontwerp van programmawet ertoe strekken in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen een hoofdstuk in te voegen betreffende de vergoeding voor de administratieve kosten ingevolge de door vreemdelingen ingediende verblijfsaanvragen.

De staatssecretaris wijst erop dat de redactie van die bepalingen werd bijgestuurd overeenkomstig de opmerkingen die de Raad van State heeft geformuleerd in zijn advies (DOC 54-0672/001, blz. 210 en volgende).

Ten eerste is, aangezien de regeringsmaatregel ertoe strekt een retributie in te stellen in de zin van artikel 173 van de Grondwet, in het Frans de voorkeur gegeven aan de term ‘*redevance*’. Het bedrag van en de nadere regels inzake die retributie zullen bij koninklijk besluit worden bepaald. De staatssecretaris voegt daaraan toe dat de regering erop zal toezien dat dit bedrag niet buitenmaats is.

[...]

Voor het overige wordt verwezen naar de memorie van toelichting » (*Parl. St.*, Kamer, 2014-2015, DOC 54-0672/008, pp. 3 en 4).

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van het beroep in de zaak nr. 6193

B.2. De verzoekende partij in de zaak nr. 6193, van Guineese nationaliteit, heeft op 29 april 2015 een aanvraag voor een machtiging tot verblijf ingediend op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna : wet van 15 december 1980).

B.3.1. Volgens de Ministerraad kan de verzoekende partij artikel 196 van de programmawet van 19 december 2014 enkel op ontvankelijke wijze bestrijden in zoverre het betrekking heeft op de situatie waarin zij zich bevindt en, bijgevolg, in zoverre daarin een artikel 1/1, § 1, eerste lid, en § 2, 2°, in de genoemde wet van 15 december 1980 wordt ingevoerd.

B.3.2. De Grondwet en de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof vereisen dat elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die een beroep tot vernietiging instelt, doet blijken van een belang. Van het vereiste belang doen slechts blijken de personen wier situatie door de bestreden norm rechtstreeks en ongunstig zou kunnen worden geraakt.

B.3.3. Zoals de Ministerraad in zijn memorie opmerkt, kan de verzoekende partij enkel rechtstreeks en ongunstig door het bestreden artikel 196 worden geraakt in zoverre daarin een artikel 1/1, § 1, eerste lid, en § 2, 2°, in de genoemde wet van 15 december 1980 wordt ingevoerd. Het beroep is dan ook enkel ontvankelijk in zoverre het betrekking heeft op die bepaling.

Ten gronde

Wat het petitierecht betreft

B.4.1. Het eerste middel in de zaak nr. 6193 is afgeleid uit de schending van artikel 28 van de Grondwet. De verzoekende partij voert aan dat het bestreden artikel 196 een beperking vormt van het bij dat artikel 28 gewaarborgde recht om een schriftelijk verzoek bij de Belgische overheid in te dienen dat niet van enige betaling afhankelijk zou mogen worden gesteld.

B.4.2. Artikel 28 van de Grondwet bepaalt :

« Ieder heeft het recht verzoekschriften, door een of meer personen ondertekend, bij de openbare overheden in te dienen.

Alleen de gestelde overheden hebben het recht verzoekschriften in gemeenschappelijke naam in te dienen ».

B.4.3. Artikel 9bis van de wet van 15 december 1980, dat de grondslag vormt van de aanvraag voor een machtiging tot verblijf die door de verzoekende partij in de zaak nr. 6193 is ingediend, bepaalt in paragraaf 1 ervan :

« In buitengewone omstandigheden en op voorwaarde dat de vreemdeling over een identiteitsdocument beschikt, kan de machtiging tot verblijf worden aangevraagd bij de burgemeester van de plaats waar hij verblijft. Deze maakt ze over aan de minister of aan diens gemachtigde. Indien de minister of diens gemachtigde de machtiging tot verblijf toekent, zal de machtiging tot verblijf in België worden afgegeven.

[...] ».

B.4.4. Uit artikel 62 van dezelfde wet blijkt dat de aanvragen op grond van het voormelde artikel 9bis leiden tot het nemen van administratieve beslissingen die met redenen moeten worden omkleed en ter kennis moeten worden gebracht van de betrokkene en die vatbaar zijn voor beroepen in de door de wet voorgeschreven vormen en binnen de door de wet voorgeschreven termijnen.

B.4.5. De aanvraag voor een machtiging tot verblijf op grond van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980, die noopt tot een administratieve beslissing die vatbaar is voor beroep, kan niet worden beschouwd als een uitoefening van het in artikel 28 van de Grondwet vastgelegde petitierecht, dat het recht inhoudt om zich schriftelijk tot de openbare overheden te richten, maar dat niet zover gaat dat daarmee een standpunt of een beslissing van die overheden kan worden afgedwongen.

Het middel is niet gegrond.

Wat de kwalificatie van de maatregel als retributie of als belasting betreft

B.5.1. Het tweede middel in de zaak nr. 6193 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 18, 173 en 191 van de Grondwet.

De verzoekende partij voert aan dat de in het bestreden artikel 196 bedoelde « retributie die de administratieve kosten dekt » geen retributie in de zin van artikel 173 van de Grondwet is om reden dat de aanvraag of de verwerping van een aanvraag voor een machtiging of toelating tot verblijf geen dienst of prestatie ten voordele van de aanvrager is (eerste en derde onderdeel) en een doel van algemeen belang en geen doel van het individu nastreeft (vijfde onderdeel).

Daaruit zouden verschillende discriminaties voortvloeien : het feit dat de tot het verblijf gemachtigde vreemdeling en diegene wiens aanvraag werd geweigerd (tweede onderdeel), alsook de vreemdeling wiens aanvraag binnen een redelijke termijn wordt behandeld en diegene wiens aanvraag niet zal worden behandeld of binnen een onredelijke termijn zal worden behandeld (vierde onderdeel), op identieke wijze worden behandeld, net zoals de

gelijke behandeling tussen de vreemdelingen die onregelmatig op het grondgebied verblijven en diegenen die er regelmatig of er niet verblijven (zesde onderdeel).

B.5.2. Het derde middel in de zaak nr. 6193 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 170, 172 en 191 van de Grondwet om reden dat de door de vreemdeling te storten som die een voorwaarde is voor de ontvankelijkheid van zijn aanvraag voor een machtiging tot verblijf, geen retributie maar een belasting in de zin van artikel 170 van de Grondwet zou uitmaken. Bijgevolg zouden het bedrag van die som en de voorwaarden voor de vrijstelling ervan enkel bij de wet kunnen worden vastgesteld.

B.5.3. Het eerste middel in de zaak nr. 6238 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 170, 172 en 191 van de Grondwet. De verzoekende partijen voeren aan dat de in het bestreden artikel 196 bedoelde heffing geen retributie is, aangezien zij geen vergoeding vormt voor een verleende dienst die in verhouding staat tot de kostprijs van de dienst, maar een belasting in de zin van artikel 170 van de Grondwet is. Bij dat laatste artikel wordt aan de wetgever evenwel de bevoegdheid voorbehouden om de essentiële elementen ervan te bepalen, zodat de delegatie die in de bestreden bepaling aan de Koning is verleend, daarmee in strijd zou zijn.

B.5.4. Het eerste middel in de zaak nr. 6245 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 33, 105, 108, 170 en 172 van de Grondwet om reden dat het bestreden artikel 196 een belasting en geen retributie zou invoeren. De beginselen van de gelijkheid voor de belasting en van de wettigheid van de belasting zouden zijn geschonden aangezien de bestreden bepaling fundamentele elementen van die belasting aan de Koning delegeert.

B.5.5. Gelet op hun onderlinge samenhang dienen de in B.5.1 tot B.5.4 vermelde middelen samen te worden onderzocht.

B.5.6. Het Hof is niet bevoegd een bepaling te censureren die de bevoegdheidsverdeling tussen de wetgevende macht en de uitvoerende macht zou schenden, tenzij die schending indruist tegen de regels inzake de bevoegdheidsverdeling tussen de Staat, de gemeenschappen en de gewesten of tenzij de wetgever, door de uitvoerende macht op te dragen een maatregel te nemen die niet onder haar bevoegdheid valt, aldus een categorie van personen uitsluit van het

optreden van een democratisch verkozen vergadering, waarin de Grondwet uitdrukkelijk voorziet.

B.5.7. Terwijl het, op zich genomen, in het licht van de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet objectief en redelijk kan worden verantwoord dat de wetgever het beginsel invoert van een retributie op de aanvragen voor een machtiging of toelating tot verblijf op het Belgisch grondgebied van vreemdelingen, zetten de verzoekende partijen in de in B.5.1 tot B.5.4 vermelde middelen niet nader uiteen in welk opzicht de bestreden bepalingen in strijd zouden zijn met artikel 191 van de Grondwet, los van de grief dat afbreuk zou zijn gedaan aan het beginsel van de gelijkheid voor de belasting en het wettigheidsbeginsel in fiscale zaken, die reeds in de artikelen 170, 172 en 173 van de Grondwet zijn vervat.

Voorts zet de verzoekende partij in de zaak nr. 6193 niet duidelijk uiteen in welk opzicht de bestreden bepalingen in strijd zouden zijn met artikel 18 van de Grondwet, dat de burgerlijke dood afschaft.

B.5.8. In zoverre de verzoekende partij in de zaak nr. 6193 grieven aanvoert die hetzij een verschil in behandeling aanklagen onder personen naargelang de aanvraag voor een machtiging tot verblijf positief of negatief wordt beantwoord, hetzij de identieke behandeling aanklagen met betrekking tot de termijn waarbinnen de aanvraag wordt onderzocht of met betrekking tot het legale of illegale verblijf van vreemdelingen, houden die grieven geen verband met de tekst zelf van de bestreden bepalingen, maar in voorkomend geval met de uitvoering van de wetgeving in verband met het verblijf van vreemdelingen op het Belgisch grondgebied.

B.5.9.1 Het Hof dient na te gaan of de bestreden bepaling een retributie of een belasting instelt.

B.5.9.2. Zowel artikel 170 van de Grondwet, wat de belastingen betreft, als artikel 173 van de Grondwet, wat de retributies betreft, waarborgen dat geen heffing wordt opgelegd zonder het optreden van de bevoegde vertegenwoordigende vergadering. De waarborg van het wettigheidsbeginsel heeft in beide gevallen evenwel niet dezelfde draagwijdte.

Inzake belastingen is elke delegatie die betrekking heeft op het bepalen van een van de essentiële elementen van de belasting in beginsel ongrondwettig.

Inzake retributies volstaat het dat de bevoegde wetgever de gevallen omschrijft die aanleiding kunnen geven tot het heffen van de retributie en kan het regelen van andere essentiële elementen, zoals het bedrag van de retributie, worden gedelegeerd.

B.5.9.3. Opdat een heffing kan worden gekwalificeerd als een retributie, is niet alleen vereist dat het gaat om de vergoeding van een dienst die de overheid presteert ten voordele van de heffingsplichtige individueel beschouwd, maar ook dat zij een louter vergoedend karakter heeft, zodat er een redelijke verhouding moet bestaan tussen de kostprijs of de waarde van de verstrekte dienst en het bedrag dat de heffingsplichtige verschuldigd is.

B.5.9.4. Zoals zowel blijkt uit het opschrift van het bij het bestreden artikel 195 ingevoerde hoofdstuk *Ibis* van de wet van 15 december 1980 (« Retributie tot dekking van de administratieve kosten ») als uit de bewoordingen van het bestreden artikel 196 en uit de parlementaire voorbereiding van dat laatste, beoogde de wetgever een retributie in te voeren voor de in artikel 1/1, § 2, van de wet van 15 december 1980 vermelde aanvragen voor een machtiging of toelating tot verblijf in België, teneinde de administratieve kosten te dekken die uit de behandeling van die aanvragen voortvloeien, rekening houdend met de stijging van het aantal aanvragen en de daaruit voortvloeiende werklast voor de overheidsdienst.

De wetgever heeft, in navolging van het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State, nader bepaald voor welke verblijfsaanvragen een retributie verschuldigd is en welke categorieën van personen daarvan zijn vrijgesteld.

Hij heeft het bedrag van de retributie niet zelf bepaald, maar heeft de Koning opgedragen om, bij een in Ministerraad overlegd besluit, het bedrag en de wijze van inning ervan vast te stellen (artikel 1/1, § 1, tweede lid, van de wet van 15 december 1980, ingevoegd bij het bestreden artikel 196 van de programmawet van 19 december 2014).

B.5.9.5. Uit het gegeven dat de wetgever heeft voorzien in een aantal vrijstellingen, kan op zich niet worden afgeleid dat de retributie niet in verhouding zou staan tot de

administratieve kosten van de behandeling van de verblijfsaanvragen voor de categorieën van personen die geen vrijstelling genieten. De vrijstellingen hebben tot gevolg dat de administratieve kosten van de behandeling van de betrokken aanvragen ten laste blijven van de overheid, en niet dat die kosten worden gespreid over diegenen die niet zijn vrijgesteld.

B.5.9.6. Nu het verblijf in België van vreemdelingen in beginsel is onderworpen aan een toelating tot het grondgebied en dat verblijf een aantal rechten doet ontstaan, vergt de administratieve behandeling van de verblijfsaanvraag een dienstverlening ten voordele van de individuele aanvrager.

Daaraan wordt geen afbreuk gedaan door het gegeven dat een aanvraag kan worden afgewezen indien uit het onderzoek van de administratie blijkt dat niet is voldaan aan de wettelijke voorwaarden, noch door het gegeven dat de regeling van het verblijf van vreemdelingen in België ook het algemeen belang dient, noch door het gegeven dat het legaal verblijf in België in bepaalde gevallen berust op internationaalrechtelijke verplichtingen.

B.5.9.7. Uit de bestreden wetsbepalingen kan derhalve niet worden afgeleid dat het niet om een retributie in de zin van artikel 173 van de Grondwet maar om een belasting zou gaan en dat de machtiging aan de Koning afbreuk zou doen aan het wettigheidsbeginsel.

Voor het overige is het Hof niet bevoegd om zich uit te spreken over de wijze waarop aan wetskrachtige bepalingen uitvoering wordt gegeven.

Nu de wetgever uitdrukkelijk heeft bepaald dat de retributie in verhouding moet staan tot de administratieve kosten voor de behandeling van de verblijfsaanvragen, maar aan de Koning heeft toevertrouwd om het bedrag van die retributie en de wijze van inning te bepalen, komt het in voorkomend geval aan de bevoegde rechter toe om te beoordelen of het gevraagde bedrag wel degelijk in een redelijke verhouding staat tot de kostprijs van de verstrekte dienst.

B.5.9.8. Ten slotte staat artikel 173 van de Grondwet er niet aan in de weg dat de retributie wordt geheven op het ogenblik dat de aanvraag voor een machtiging of toelating tot verblijf op het Belgisch grondgebied wordt ingediend, daar de aanvraag een onderzoek vergt dat de kosten van de administratieve dienst teweegbrengt, ongeacht het resultaat ervan.

Aangezien de administratie niet vooraf kan weten of een aanvraag zal leiden tot een eenvoudig dan wel uitvoerig onderzoek, kan men de wetgever niet verwijten een retributie in te voeren die rekening houdt met de gemiddelde administratieve kosten van de dienstverlening voor de aanvragen die niet zijn vrijgesteld van de retributie.

B.5.10. De in B.5.1 tot B.5.4 vermelde middelen zijn niet gegrond.

Wat de overige middelen betreft

De algemene situering van de bestreden bepalingen

B.6.1. De verzoekende partijen voeren de schending aan van meerdere grondwetsbepalingen, al dan niet in onderlinge samenhang gelezen of in samenhang gelezen met bepalingen van internationaal recht.

B.6.2. Uit de in B.1.2 geciteerde parlementaire voorbereiding blijkt dat de wetgever, rekening houdend met de stijging van het aantal aanvragen van vreemdelingen voor een machtiging of toelating tot verblijf op het Belgisch grondgebied en de daaruit voortvloeiende werklast voor de Dienst Vreemdelingenzaken, een retributie heeft willen invoeren om de administratieve kosten voor de behandeling van die aanvragen te dekken.

B.6.3. In het voorontwerp dat voor advies aan de afdeling wetgeving van de Raad van State werd overgelegd, was bepaald welke verblijfsaanvragen werden beoogd en werd de Koning ertoe gemachtigd het bedrag van de retributie en de nadere regels voor de betaling en de inning ervan vast te stellen.

Daarin was ook opgesomd welke categorieën van de retributie werden vrijgesteld :

« 1° de burgers van de Europese Unie en hun familieleden, zoals bedoeld in de artikelen 40 en 40bis van de wet;

2° de andere familieleden van een burger van de Europese Unie, zoals bedoeld in artikel 47/1 van de wet;

3° de asielzoekers, zoals bedoeld in de artikelen 48 en volgende van de wet;

4° de vreemdelingen die een aanvraag voor een machtiging tot verblijf indienen op basis van artikel 9ter van de wet;

5° de slachtoffers van het misdrijf van mensenhandel en de slachtoffers van het misdrijf van mensensmokkel, zoals bedoeld in de artikelen 61/2 en volgende van de wet;

6° de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, zoals bedoeld in artikel 61/14 van de wet;

7° de begunstigen van de tijdelijke bescherming, zoals bedoeld in de artikelen 57/29 en volgende van de wet » (*Parl. St.*, Kamer, 2014-2015, DOC 54-0672/001, p. 162).

B.6.4. In de bestreden bepalingen wordt, ingevolge het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State, bepaald welke categorieën van vreemdelingen de retributie verschuldigd zijn. In de parlementaire voorbereiding is een lijst opgenomen met categorieën van personen die zijn vrijgesteld. Die lijst is niet exhaustief.

De memorie van toelichting vermeldt in dat verband :

« Overeenkomstig het advies van de Raad van State bepaalt de wet op beperkende wijze de aanvragen voor een machtiging en een toelating tot verblijf die aanleiding geven tot de betaling van de retributie.

De vreemdelingen die een aanvraag voor een machtiging of een toelating tot verblijf indienen en die niet vermeld worden op de lijst die opgesteld wordt in de tweede paragraaf van artikel 1/1, van de wet van 15 december 1980, in ontwerp, moeten bijgevolg niet overgaan tot de betaling van deze retributie.

Zijn, met name, vrijgesteld van de betaling van de retributie :

- de burgers van de Unie en hun familieleden;
- de burgers van de Europese Economische Ruimte en de begunstigen van de associatieovereenkomst die tussen de Europese Unie en Zwitserland afgesloten werd;
- de begunstigen van de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Turkije;
- de asielzoekers;
- de gezinsleden van een vluchteling of van een vreemdeling die de subsidiaire bescherming geniet;
- de vreemdelingen die een machtiging tot verblijf op grond van artikel 9ter, van de wet van 15 december 1980 aanvragen;

- de slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel;
- de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (‘ N.B.M.V. ’);
- de begunstigden van de tijdelijke bescherming;
- de familieleden van een Belgische onderdaan die naar België terugkeert na gebruik te hebben gemaakt van zijn vrij verkeer en verblijf in de Europese Unie.

Indien men van deze vreemdelingen zou eisen dat ze de retributie betalen zou dit in strijd zijn met internationale normen, waaronder : het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie; de richtlijn 2004/38/EG betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden; het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen.

De retributie wordt, wat betreft familieleden van een Belg die geen gebruik heeft gemaakt van zijn recht van vrij verkeer zoals voorzien in het verdrag betreffende (de werking van) de Europese Unie, opgelegd » (*Parl. St.*, Kamer, 2014-2015, DOC 54-0672/001, pp. 82-83).

B.6.5. De afdeling wetgeving van de Raad van State had met name opgemerkt :

« De artikelen 163 en 164 van het voorontwerp strekken tot invoering van een ‘ vergoeding voor de administratieve kosten ’ voor de aanvragen voor een machtiging of toelating tot verblijf die door vreemdelingen worden ingediend.

Het ontworpen artikel 1/1, § 1, eerste en derde lid, machtigt de Koning om te bepalen welke verblijfsaanvragen [en aanvragen voor toelating tot verblijf] worden bedoeld alsook om het bedrag en de nadere regels voor de betaling en de inning ervan vast te stellen.

Paragraaf 2 van het ontworpen artikel 1/1 noemt de categorieën vreemdelingen op die vrijgesteld zijn van de betaling van de ‘ vergoeding ’, waaronder de asielaanvragers en de burgers van de Europese Unie en hun familieleden.

De memorie van toelichting bepaalt het volgende :

‘ De Dienst Vreemdelingenzaken is bevoegd voor de behandeling van de aanvragen van vreemdelingen omtrent het verblijf en de vestiging. Het ontwerp van het artikel heeft tot doel een wettelijke basis te creëren voor het bepalen van de administratieve kosten voor het behandelen van een aanvraag tot het verblijf of de vestiging, gelet op het veelvoud aan aanvragen zowel vanuit het Belgisch grondgebied als vanuit het buitenland ’.

Meer uitleg wordt niet verstrekt.

[...]

Rekening houdend met de sanctie die verbonden is aan het niet voorafgaandelijk betalen van de ‘ retributie ’, namelijk ‘ de niet-ontvankelijkheid van de aanvraag voor een machtiging

of toelating tot verblijf', zou de wetgever ook zelf moeten bepalen voor welke categorieën van aanvragen de retributie verschuldigd is.

Het is de afdeling Wetgeving hoe dan ook niet duidelijk hoe de machtiging die bij het ontworpen artikel 1/1, § 1, eerste lid, aan de Koning wordt verleend, zich verdraagt met de gevallen van vrijstelling van de betaling van het vergoedingsbedrag, waarin uitdrukkelijk wordt voorzien in de ontworpen paragraaf 2.

3.1. Het ontworpen artikel 1/1, § 2, somt op beperkende wijze de categorieën vreemdelingen op die zijn vrijgesteld van de betaling van de vergoeding.

Die paragraaf creëert dus een verschil in behandeling tussen de categorieën vreemdelingen op basis van hun status. In de memorie van toelichting wordt voor dat verschil in behandeling echter geen enkele verantwoording gegeven ten aanzien van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Internationale en Europese rechtsregels leggen inderdaad meer bepaald de verplichting op om aan bepaalde categorieën vreemdelingen dezelfde rechten toe te kennen als de rechten die zijn toegekend aan de ingezetenen en verplichten de steller van het voorontwerp er aldus toe in 'vrijstellingen' te voorzien.

Teneinde inzonderheid de parlementsleden toe te laten om, bij de stemming over het wetsontwerp, het recht van amendement, dat de Grondwet hun toekent, met kennis van zaken uit te oefenen, moet in de memorie van toelichting echter uitdrukkelijk worden aangegeven om welke internationale of Europese rechtsregels het gaat.

Voorts moet worden nagegaan of de lijst met alle categorieën vreemdelingen die krachtens het internationale of het Europese recht moeten worden vrijgesteld van de betaling van de vergoeding, volledig is.

Ten slotte moet worden nagegaan of er, onder de categorieën vreemdelingen die niet zijn vrijgesteld van de betaling van de vergoeding, er geen categorieën zitten die, op grond van het feit dat hun status voldoende 'vergelijkbaar' is met de status van de categorieën vreemdelingen die vrijgesteld zijn, eventueel aan die lijst moeten worden toegevoegd.

Het staat bijgevolg aan de steller van het voorontwerp om dit te onderzoeken, de memorie van toelichting aan te vullen en, zo nodig, het ontworpen artikel 1/1, § 2, aan te passen.

3.2. Gelet op de korte termijn die de afdeling Wetgeving is toegemeten, beperkt ze zich in dat verband tot de volgende opmerkingen.

Enerzijds behoort in het ontworpen artikel 1/1, § 2, 3°, 'de vreemdelingen die een asielaanvraag zoals bedoeld in artikel 49/3 hebben ingediend' te worden vermeld, teneinde duidelijker aan te geven dat de begunstigden van de vrijstelling zowel de kandidaten voor de vluchtelingenstatus als de kandidaten voor de subsidiaire-beschermingsstatus zijn.

Anderzijds heeft de afdeling Wetgeving vragen bij de redenen waarom in de lijst van vrijgestelde personen inzonderheid de volgende categorieën niet worden opgenomen :

- de familieleden van de personen met de vluchtelingenstatus en de subsidiaire-beschermingsstatus, niettegenstaande het bepaalde van artikel 23 van richtlijn

2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ‘ inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) ’;

- de personen die zich kunnen beroepen op hun hoedanigheid van ingezetene van een lidstaat van de Europese economische ruimte of van een gelijkgestelde staat;

- de personen die zich zouden kunnen beroepen op een associatieovereenkomst met de Europese Unie krachtens welke hun rechten zouden worden toegekend die gelijk zouden zijn aan de rechten die de Europese ingezetenen genieten;

- de familieleden van een Belgische ingezetene die naar België terugkeert na gebruik te hebben gemaakt van het recht op vrij verkeer van personen binnen de Europese Unie, daar hij immers wordt gelijkgesteld met een burger van de Europese Unie voor het uitoefenen van de Europese vrijheden.

De deugdelijkheid en de volledigheid van de lijst van de vrijgestelde categorieën moeten bijgevolg opnieuw worden onderzocht om zich ervan te vergewissen dat die lijst in overeenstemming is met het internationaal recht of het recht van de Unie dat toepasselijk is.

3.3. Voorts wordt de aandacht van de steller van het voorontwerp gevestigd op het feit dat zelfs in omstandigheden waarin het recht van de Europese Unie toestaat dat een vergoeding wordt geïnd ter dekking van de administratieve kosten voor het onderzoek van de verblijfsaanvragen en de afgifte van de vereiste vergunningen, de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie in deze zin is gevestigd dat het bedrag van de vergoeding proportioneel moet blijven. Het Hof heeft dan ook geoordeeld dat, met betrekking tot de personen met de status van langdurig ingezetene onderdanen in de zin van richtlijn 2003/109/EG van de Raad van 25 november 2003 ‘ betreffende de status van langdurig ingezetene onderdanen van derde landen ’, het bedrag van de vergoeding zodanig moet worden vastgesteld dat het niet onevenredig is met de retributie die de overheden voor de afgifte van een identiteitskaart vorderen van hun eigen ingezetenen of van burgers van de Europese Unie.

Zo ook blijkt uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens dat, op straffe van schending van artikel 13 *juncto* artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, als retributie die wordt opgelegd in het kader van een verblijfsaanvraag omwille van gezinshereniging, geen bedrag mag worden vastgesteld dat de financiële draagkracht van de aanvrager overstijgt.

Het verdient aanbeveling dergelijke preciseringen uitdrukkelijk te vermelden in de memorie van toelichting.

3.4. Ten slotte is er de vraag hoe zal kunnen worden nagegaan of de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie en van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens wordt nageleefd wat betreft de evenredigheid van het bedrag van de vastgestelde vergoeding, ingeval die vergoeding, waarin wordt voorzien bij de ontworpen bepaling, bovenop een retributie zou komen waarin wordt voorzien in een gemeentelijk reglement met toepassing van

artikel 2 van de wet van 14 maart 1968 ‘ tot opheffing van de wetten betreffende de verblijfbelasting voor vreemdelingen, gecoördineerd op 12 oktober 1953 ’ » (*ibid.*, pp. 210-214).

B.6.6. Uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat de wetgever rekening heeft willen houden met de internationale verplichtingen van België.

Voor de bevoegde commissie zette de staatssecretaris voor Asiel en Migratie uiteen :

« Ingevolge de opmerkingen van de Raad van State somt de tekst van artikel 172 nu limitatief op welke aanvragen voor een machtiging en een toelating tot verblijf [...] aanleiding geven tot de betaling van de retributie. De vreemdelingen die een aanvraag voor een machtiging of een toelating tot verblijf indienen die niet vermeld wordt op de lijst als bedoeld in de tweede paragraaf van deze bepaling moeten die retributie bijgevolg niet betalen. De memorie van toelichting bevat een niet-exhaustieve lijst van vreemdelingscategorieën die van voormelde retributie zijn vrijgesteld (DOC 54 0672/001, blz. 82-83). Aldus heeft de regering rekening gehouden met de internationaalrechtelijke verdragen zoals het Verdrag betreffende [de] Werking van de Europese Unie, Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, of nog de Conventie van Genève van 28 juli 1951 betreffende de Status van Vluchtelingen.

De familieleden van een Belg die niet van zijn recht op vrij verkeer gebruik heeft gemaakt zoals is bepaald in het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie, zijn echter niet vrijgesteld van betaling van de retributie. In dat verband verwijst de staatssecretaris naar arrest nr. 2013/121 van 26 september 2013 van het Grondwettelijk Hof, waarin het Hof het volgende oordeelt : ‘ *De wetgever heeft redelijkerwijs rekening kunnen houden met het feit dat, wegens verscheidene wetswijzigingen, de toegang tot de Belgische nationaliteit in de loop van de laatste jaren is vergemakkelijkt, zodat het aantal Belgen die een aanvraag tot gezinshereniging kunnen indienen ten voordele van hun familieleden, aanzienlijk is toegenomen.* ’ (B.52.1.). Aangezien nu méér Belgen voor hun gezinsleden een aanvraag tot gezinshereniging kunnen indienen en bijgevolg ook de dienovereenkomstige administratieve kosten zijn gestegen, is een retributie verantwoord » (*Parl. St.*, Kamer, 2014-2015, DOC 54-0672/008, pp. 3-4).

B.6.7. Tot slot deed de staatssecretaris opmerken dat België een van de weinige landen was waar nog geen retributie bestond voor de aanvragen voor een machtiging en toelating tot verblijf en dat dit gegeven vreemdelingen ertoe kon aanzetten hun aanvraag niet in het buitenland maar in België in te dienen (*ibid.*, p. 4).

B.6.8. De wetgever heeft het bedrag van de retributie niet zelf bepaald; hij heeft de Koning opgedragen om, bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, het bedrag en de

wijze van inning ervan vast te stellen (artikel 1/1, § 1, tweede lid, van de wet van 15 december 1980, ingevoegd bij het bestreden artikel 196 van de programmawet van 19 december 2014).

Tijdens de parlementaire voorbereiding is vermeld dat de Koning erover dient te waken dat het bedrag van de retributie niet onevenredig is (*Parl. St.*, Kamer, 2014-2015, DOC 54-0672/001, p. 82).

Het komt het Hof evenwel niet toe uitspraak te doen over de koninklijke besluiten die ter uitvoering van de bestreden bepalingen worden genomen.

B.7. De wetgever vermag de afgifte van verblijfstitels en -vergunningen aan vreemdelingen afhankelijk te stellen van het betalen van een retributie.

De maatregel mag evenwel geen onevenredige gevolgen hebben in het licht van de nagestreefde doelstellingen. In voorkomend geval moet worden nagegaan of het bedrag van de retributie de financiële draagkracht van de aanvrager niet overstijgt.

Daar het niet aan het Hof toekomt om controle uit te oefenen op koninklijke besluiten, onderzoekt het de bestreden bepalingen enkel in zoverre zij bepaalde categorieën van vreemdelingen al dan niet de verplichting opleggen om een retributie te betalen.

B.8.1. De bestreden bepalingen voeren een retributie in voor de categorieën van verblijfsaanvragen ingediend op grond van de volgende bepalingen van de wet van 15 december 1980, al dan niet met vrijstellingen in bepaalde gevallen : artikelen 9, *9bis*, 10, *10bis*, 19, § 2, *40bis*, *40ter*, 58, 61/7, 61/11 en 61/27.

B.8.2.1. Artikel 9 van de wet van 15 december 1980, dat - zoals de artikelen *9bis*, 10 en *10bis* - deel uitmaakt van titel I (« Algemene bepalingen »), hoofdstuk III (« Verblijf van meer dan drie maanden »), van die wet bepaalt :

« Om langer dan de in artikel 6 bepaalde termijn [van in beginsel 90 dagen] in het Rijk te mogen verblijven, moet de vreemdeling die zich niet in een der in artikel 10 voorziene gevallen bevindt, daartoe gemachtigd worden door de Minister of zijn gemachtigde.

Behoudens de in een internationaal verdrag, in een wet of in een koninklijk besluit bepaalde afwijkingen, moet deze machtiging door de vreemdeling aangevraagd worden bij de Belgische diplomatieke of consulaire post die bevoegd is voor zijn verblijfplaats of zijn plaats van oponthoud in het buitenland ».

B.8.2.2. Artikel 9 bevat de basisregel voor een aanvraag van een vreemdeling voor een verblijf van meer dan drie maanden, voor personen die zich niet bevinden in een van de gevallen bedoeld in artikel 10. Voor het verblijf is een machtiging van overheidswege vereist, die moet worden aangevraagd bij de bevoegde Belgische diplomatieke of consulaire post in het buitenland.

B.8.2.3. Artikel 1/1, § 2, 1°, van de wet van 15 december 1980, zoals ingevoegd bij het bestreden artikel 196, voorziet, voor de aanvragen bedoeld in artikel 9, in een vrijstelling van de retributie voor de aanvragen ingediend door de begunstigden van de Overeenkomst van 12 september 1963 waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije.

B.8.3.1. Artikel 9bis van de wet van 15 december 1980 bepaalde, bij het instellen van de beroepen :

« § 1. In buitengewone omstandigheden en op voorwaarde dat de vreemdeling over een identiteitsdocument beschikt, kan de machtiging tot verblijf worden aangevraagd bij de burgemeester van de plaats waar hij verblijft. Deze maakt ze over aan de minister of aan diens gemachtigde. Indien de minister of diens gemachtigde de machtiging tot verblijf toekent, zal de machtiging tot verblijf in België worden afgegeven.

De voorwaarde dat de vreemdeling beschikt over een identiteitsdocument is niet van toepassing op :

- de asielzoeker wiens asielaanvraag niet definitief werd afgewezen of die tegen deze beslissing een overeenkomstig artikel 20 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, toelaatbaar cassatieberoep heeft ingediend en dit tot op het ogenblik waarop een verwerpingsarrest inzake het toegelaten beroep is uitgesproken;

- de vreemdeling die zijn onmogelijkheid om het vereiste identiteitsdocument te verwerven in België, op geldige wijze aantoonde.

§ 2. Onverminderd de andere elementen van de aanvraag, kunnen niet aanvaard worden als buitengewone omstandigheden en worden onontvankelijk verklaard :

1° elementen die reeds aangehaald werden ter ondersteuning van een asielaanvraag in de zin van de artikelen 50, 50bis, 50ter en 51 en die verworpen werden door de asieldiensten, met uitzondering van elementen die verworpen werden omdat ze vreemd zijn aan de criteria van de

Conventie van Genève, zoals bepaald in artikel 48/3, en aan de criteria voorzien in artikel 48/4 met betrekking tot de subsidiaire bescherming of omdat de beoordeling ervan niet behoort tot de bevoegdheid van die instanties;

2° elementen die in de loop van de procedure ter behandeling van de asielaanvraag in de zin van artikel 50, *50bis*, *50ter* en 51 hadden moeten worden ingeroepen, aangezien zij reeds bestonden en gekend waren voor het einde van deze procedure;

3° elementen die reeds ingeroepen werden bij een vorige aanvraag tot het bekomen van een machtiging tot verblijf in het Rijk;

4° elementen die ingeroepen werden in het kader van een aanvraag tot het bekomen van een machtiging tot verblijf op grond van artikel *9ter* ».

B.8.3.2. Artikel *9bis* bepaalt dat de vreemdeling, in afwijking van artikel 9, een aanvraag voor een machtiging tot verblijf vanuit België kan indienen, via de burgemeester van de plaats waar hij verblijft.

Die bepaling beperkt die mogelijkheid tot « buitengewone omstandigheden » en op voorwaarde dat de vreemdeling over een identiteitsdocument beschikt (artikel *9bis*, § 1, eerste lid), onverminderd de gevallen waarin die laatste voorwaarde niet geldt (artikel *9bis*, § 1, tweede lid). Tevens preciseert die bepaling een aantal elementen die niet kunnen worden aanvaard als « buitengewone omstandigheden » (artikel *9bis*, § 2).

B.8.3.3. Artikel 1/1, § 2, 2°, van de wet van 15 december 1980, ingevoegd bij het bestreden artikel 196, voorziet niet in enige vrijstelling van de retributie voor de aanvragen bedoeld in artikel *9bis*.

B.8.4.1. Artikel 10 van de wet van 15 december 1980 bepaalde op het ogenblik van het instellen van de beroepen :

« § 1. Onder voorbehoud van de bepalingen van artikelen 9 en 12, zijn van rechtswege toegelaten om meer dan drie maanden in het Rijk te verblijven :

1° de vreemdeling wiens recht op verblijf erkend wordt door een internationaal verdrag, door een wet of door een koninklijk besluit;

2° de vreemdeling die de door het Wetboek van de Belgische nationaliteit voorziene voorwaarden om de Belgische nationaliteit te herkrijgen vervult, zonder dat vereist is dat hij zijn hoofdverblijfplaats al sedert minstens twaalf maanden in België heeft, noch dat hij een verklaring met het oog op het herkrijgen van de Belgische nationaliteit moet doen;

3° de vrouw die de Belgische nationaliteit verloren heeft door haar huwelijk of ingevolge het verwerven van een vreemde nationaliteit door haar echtgenoot;

4° de volgende familieleden van een vreemdeling die sedert minimaal twaalf maanden toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf van onbepaalde duur in het Rijk of sedert minimaal twaalf maanden gemachtigd is om er zich te vestigen. Die termijn van twaalf maanden vervalt indien de echtelijke band of het geregistreerde partnerschap reeds bestond voor de vreemdeling die vervoegd wordt, in het Rijk aankwam of indien zij een gemeenschappelijk minderjarig kind hebben, of indien het familieleden betreft van een vreemdeling die erkend is als vluchteling of die de subsidiaire bescherming geniet :

- de buitenlandse echtgenoot of de vreemdeling waarmee een geregistreerd partnerschap gesloten werd dat als gelijkwaardig beschouwd wordt met het huwelijk in België, die met hem komt samenleven, op voorwaarde dat beiden ouder zijn dan eenentwintig jaar. Deze minimumleeftijd wordt echter teruggebracht tot achttien jaar wanneer, naargelang het geval, de echtelijke band of dit geregistreerd partnerschap, reeds bestond vóór de vreemdeling die vervoegd wordt, in het Rijk aankwam;

- hun kinderen, die met hen komen samenleven alvorens zij de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt en alleenstaand zijn

- de kinderen van de vreemdeling die vervoegd wordt, van diens echtgenoot of van de geregistreerde partner bedoeld in het eerste streepje, die met hen komen samenleven alvorens zij de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt en alleenstaand zijn, voor zover de vreemdeling die vervoegd wordt, zijn echtgenoot of de bedoelde geregistreerde partner over het recht van bewaring beschikt en de kinderen ten laste zijn van hem of diens echtgenoot of deze geregistreerde partner en, indien het recht van bewaring wordt gedeeld, op voorwaarde dat de andere houder van het recht van bewaring zijn toestemming heeft gegeven;

5° de vreemdeling die door middel van een wettelijk geregistreerd partnerschap verbonden is met een vreemdeling die sedert minimaal twaalf maanden toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf van onbepaalde duur in het Rijk of sedert minimaal twaalf maanden gemachtigd is om er zich te vestigen, evenals de kinderen van deze partner, die met hen komen samenleven alvorens zij de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt en alleenstaand zijn, voor zover hij over het recht van bewaring beschikt en de kinderen te zijnen laste zijn en, indien het recht van bewaring wordt gedeeld, op voorwaarde dat de andere houder van het recht van bewaring zijn toestemming heeft gegeven. Die termijn van twaalf maanden vervalt indien de echtelijke band of het geregistreerde partnerschap reeds bestond voor de vreemdeling die vervoegd wordt, in het Rijk aankwam of indien zij een gemeenschappelijk minderjarig kind hebben.

[...]

6° het alleenstaand gehandicapt kind dat ouder is dan achttien jaar, van een vreemdeling die toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf van onbepaalde duur in het Rijk of gemachtigd is om er zich te vestigen, of van zijn echtgenoot of van zijn partner zoals bedoeld in punt 4° of 5°, voor zover het kind een attest overlegt dat uitgaat van een door de Belgische diplomatieke of consulaire post erkende arts dat aantoonde dat het omwille van zijn handicap niet in zijn eigen behoeften kan voorzien;

7° de ouders van een vreemdeling die erkend werd als vluchteling in de zin van artikel 48/3 of die de subsidiaire bescherming geniet, voor zover zij met hem komen samenleven en op voorwaarde dat hij jonger is dan achttien jaar en het Rijk binnengekomen is zonder begeleiding van een krachtens de wet verantwoordelijke meerderjarige vreemdeling en vervolgens niet daadwerkelijk onder de hoede van een dergelijke persoon gestaan heeft, of zonder begeleiding werd achtergelaten nadat hij het Rijk is binnengekomen.

Het eerste lid, 4°, is niet van toepassing op de echtgenoot van een polygame vreemdeling, indien een andere echtgenoot van die persoon reeds in het Rijk verblijft.

De Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de gevallen waarbij een partnerschap, dat geregistreerd werd op basis van een vreemde wet, moet beschouwd worden als gelijkwaardig met een huwelijk in België.

De bepalingen met betrekking tot de kinderen zijn van toepassing, tenzij een internationaal verdrag, dat België bindt, meer voordelige bepalingen bevat.

§ 2. De in § 1, eerste lid, 2° en 3° bedoelde vreemdelingen moeten het bewijs aanbrengen dat ze beschikken over stabiele, toereikende en regelmatige bestaansmiddelen ten behoeve van zichzelf en om te voorkomen dat ze ten laste van de openbare overheden vallen.

De in § 1, eerste lid, 4° tot 6°, bedoelde vreemdelingen moeten het bewijs aanbrengen dat de vreemdeling die vervoegd wordt over behoorlijke huisvesting beschikt die toelaat het familielid of de familieleden, die gevraagd heeft of hebben om zich bij hem te komen voegen, te herbergen en die voldoet aan de voorwaarden die gesteld worden aan een onroerend goed dat wordt verhuurd als hoofdverblijfplaats zoals bepaald in artikel 2 van Boek III, Titel VIII, Hoofdstuk II, Afdeling 2 van het Burgerlijk Wetboek en over een ziektekostenverzekering beschikt die de risico's in België voor hem en zijn familieleden dekt. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de wijze waarop de vreemdeling bewijst dat het onroerend goed voldoet aan de gestelde voorwaarden.

De vreemdeling bedoeld in § 1, eerste lid, 4° en 5°, moet het bewijs aanbrengen dat de vreemdeling die vervoegd wordt beschikt over toereikende, stabiele en regelmatige bestaansmiddelen zoals bepaald in § 5 om zichzelf en zijn gezinsleden te onderhouden en om te voorkomen dat zij ten laste van de openbare overheden vallen. Deze voorwaarde is niet van toepassing indien de vreemdeling zich enkel laat vervoegen door de leden van zijn familie bedoeld in § 1, eerste lid, 4°, tweede en derde streepje.

De vreemdeling bedoeld in § 1, eerste lid, 6°, moet het bewijs aanbrengen dat de vreemdeling die vervoegd wordt beschikt over toereikende, stabiele en regelmatige bestaansmiddelen zoals bepaald in § 5 ten behoeve van zichzelf en van zijn familieleden en om te voorkomen dat zij ten laste van de openbare overheden vallen.

[...]

§ 3. Onder voorbehoud van de toepassing van artikel 11, § 2, kan een vreemdeling die met toepassing van § 1, eerste lid, 4° of 5°, toegelaten werd tot een verblijf in de hoedanigheid van echtgenoot of ongehuwde partner, na de inwerkingtreding van de huidige bepaling, zich slechts beroepen op het recht om zich te laten vervoegen op basis van een huwelijk of een geregistreerd partnerschap indien hij kan bewijzen dat hij gedurende twee jaar regelmatig in het Rijk heeft verbleven.

§ 4. Paragraaf 1, eerste lid, 1° en 4° tot 6° is niet van toepassing op de familieleden van de vreemdeling die gemachtigd is in België te verblijven om er te studeren of die toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf van beperkte duur ingevolge deze wet of ingevolge de bijzondere omstandigheden eigen aan de betrokkene of ingevolge de aard of de duur van zijn activiteiten in België.

§ 5. De stabiele en toereikende bestaansmiddelen bedoeld in § 2, derde lid, moeten ten minste gelijk zijn aan honderdtwintig procent van het bedrag bedoeld in artikel 14, § 1, 3° van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie.

Bij het beoordelen van deze bestaansmiddelen :

1° wordt rekening gehouden met hun aard en regelmatigheid;

2° worden de middelen verkregen uit de aanvullende bijstandstelsels, met name het leefloon en de aanvullende gezinsbijslag, alsook de financiële maatschappelijke dienstverlening en de gezinsbijslagen niet in aanmerking genomen;

3° worden de wachtuitkering en de overbruggingsuitkering niet in aanmerking genomen en wordt de werkloosheidsuitkering enkel in aanmerking genomen voor zover de betrokken echtgenoot of partner kan bewijzen dat hij actief werk zoekt ».

B.8.4.2. Naast de gevallen bedoeld in artikel 10, § 1, eerste lid, 1° tot 3° en 7°, heeft dat artikel betrekking op de gezinshereniging van vreemdelingen, al dan niet onderdanen van de Europese Unie, die zich willen voegen bij een gezinshereniger die geen burger is van de Europese Unie maar die een onbeperkt verblijf in België geniet of ertoe gemachtigd is zich er te vestigen.

De in paragraaf 1, eerste lid, 2° en 3°, bedoelde gezinsherenigers moeten beschikken over stabiele, toereikende en regelmatige bestaansmiddelen. De in paragraaf 1, eerste lid, 4° tot 6°, bedoelde gezinsherenigers moeten beschikken over een behoorlijke huisvesting voor de personen die zich bij hen willen voegen. Bovendien moeten die gezinsherenigers in de regel beschikken over stabiele, regelmatige en toereikende bestaansmiddelen voor henzelf en hun familieleden om te voorkomen dat zij ten laste van de openbare overheden vallen.

B.8.4.3. Artikel 1/1, § 2, 3°, van de wet van 15 december 1980, ingevoegd bij het bestreden artikel 196, voorziet, ten aanzien van de aanvragen bedoeld in artikel 10, in een vrijstelling van de retributie voor aanvragen ingediend door de begunstigen van de Associatieovereenkomst van 12 september 1963 tussen de Europese Economische

Gemeenschap en Turkije, en door de gezinsleden van de begunstigen van de status van vluchteling of de subsidiaire-beschermingsstatus.

B.8.5.1. Artikel 10*bis* van de wet van 15 december 1980 bepaalde bij het instellen van de beroepen :

« § 1. Wanneer de in artikel 10, § 1, eerste lid, 4° tot 6°, bedoelde familieleden van een tot een verblijf gemachtigde buitenlandse student een machtiging tot verblijf van meer dan drie maanden aanvragen, moet die machtiging worden toegekend indien de student of één van de betrokken familieleden het bewijs aanbrengt :

- dat hij over stabiele, regelmatige en voldoende bestaansmiddelen beschikt zoals bepaald in artikel 10, § 5, om in zijn eigen behoeften en die van zijn familieleden te voorzien en om te voorkomen dat zij ten laste vallen van de openbare overheden;

- dat hij over behoorlijke huisvesting beschikt die toelaat het familielid of de familieleden die gevraagd heeft of hebben om zich bij hem te komen voegen, te herbergen en die voldoet aan de voorwaarden die gesteld worden aan een onroerend goed dat wordt verhuurd als hoofdverblijfplaats zoals bepaald in artikel 2 van Boek III, Titel VIII, Hoofdstuk II, Afdeling 2 van het Burgerlijk Wetboek. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgelegd na overleg in de Ministerraad, de wijze waarop de vreemdeling bewijst dat het onroerend goed voldoet aan de gestelde voorwaarden;

- dat hij over een ziektekostenverzekering beschikt die de risico's in België voor hem en zijn familieleden dekt;

- dat zij zich niet bevinden in één van de in artikel 3, eerste lid, 5° tot 8°, bepaalde gevallen, of niet lijden aan een van de ziekten die een gevaar voor de volksgezondheid kunnen opleveren en die worden opgesomd in de bijlage bij deze wet.

De bepalingen van artikel 12*bis*, § 6, zijn eveneens van toepassing.

§ 2. Wanneer de in artikel 10, § 1, eerste lid, 4° tot 6°, bedoelde familieleden van een vreemdeling die gemachtigd werd in België te verblijven voor een beperkte duur ingevolge deze wet of ingevolge de bijzondere omstandigheden eigen aan de betrokkene of ingevolge de aard of de duur van zijn activiteiten in België, een machtiging tot verblijf van meer dan drie maanden aanvragen, moet die machtiging toegekend worden indien zij het bewijs aanbrengen :

- dat de vreemdeling die vervoegd wordt over stabiele, regelmatige en voldoende bestaansmiddelen beschikt zoals bepaald in artikel 10, § 5, om in zijn eigen behoeften en die van zijn familieleden te voorzien en om te voorkomen dat zij ten laste vallen van de openbare overheden;

- dat de vreemdeling die vervoegd wordt, over behoorlijke huisvesting beschikt die toelaat het familielid of de familieleden die gevraagd heeft of hebben om zich bij hem te komen voegen, te herbergen en die voldoet aan de voorwaarden die gesteld worden aan een onroerend goed dat wordt verhuurd als hoofdverblijfplaats zoals bepaald in artikel 2, van Boek III, Titel VIII, Hoofdstuk II, Afdeling 2 van het Burgerlijk Wetboek. De Koning bepaalt, in een

[in] ministerraad overlegd besluit, de wijze waarop de vreemdeling bewijst dat het onroerend goed voldoet aan de gestelde voorwaarden en dat hij over een ziektekostenverzekering beschikt die de risico's in België voor hem en zijn familie dekt;

- dat zij zich niet bevinden in één van de in artikel 3, eerste lid, 5° tot 8°, bepaalde gevallen, of niet lijden aan een van de ziekten die een gevaar voor de volksgezondheid kunnen opleveren en die worden opgesomd in de bijlage bij deze wet.

De bepalingen van artikel 12*bis*, § 6, zijn eveneens van toepassing.

§ 3. De §§ 1 en 2 zijn ook van toepassing op de gezinsleden bedoeld bij artikel 10, § 1, eerste lid, 4° tot 6°, van een vreemdeling die de status van langdurig ingezetene geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, op grond van de Richtlijn 2003/109/EG van de Raad van de Europese Unie van 25 november 2003 betreffende de status van langdurig ingezetene onderdanen van derde landen, en die gemachtigd is tot verblijf in het Rijk op grond van de bepalingen van titel II, hoofdstuk V, of die deze machtiging aanvraagt.

Wanneer echter een gezin al is gevormd of opnieuw is gevormd in die andere lidstaat van de Europese Unie, moet de vreemdeling bij wie het gezinslid zich komt voegen, niet het bewijs leveren dat hij beschikt over behoorlijke huisvesting om het gezinslid of de gezinsleden te ontvangen en zal, wat de voorwaarde betreft van de stabiele, regelmatige en toereikende bestaansmiddelen, ook rekening worden gehouden met het bewijs dat het gezinslid persoonlijk over dergelijke middelen beschikt. Om deze bijzondere regeling te kunnen genieten, moeten de betrokken gezinsleden de EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetene of de verblijfstitel die hun is afgegeven door een lidstaat van de Europese Unie, samen met het bewijs dat zij in deze Staat hebben verbleven als gezinslid van een langdurig ingezetene, voorleggen.

§ 4. Paragraaf 2 is eveneens van toepassing op de in artikel 10, § 1, eerste lid, 4° tot 6°, bedoelde familieleden van de vreemdeling die in toepassing van artikel 61/27 gemachtigd werd tot verblijf.

Wanneer echter een familie al is gevormd of opnieuw is gevormd in een andere lidstaat van de Europese Unie, moet de vreemdeling bij wie het familielid zich komt voegen, niet het bewijs leveren dat hij beschikt over voldoende huisvesting om het familielid of de familieleden te ontvangen en wordt, wat de voorwaarde betreft van de stabiele, regelmatige en toereikende bestaansmiddelen, ook rekening gehouden met het bewijs dat het familielid persoonlijk over dergelijke middelen beschikt. Om van deze bijzondere regeling te kunnen genieten, moeten de betrokken familieleden de verblijfstitel die hun is afgegeven door een lidstaat van de Europese Unie, samen met het bewijs dat zij in deze Staat hebben verbleven als familielid van een houder van een Europese blauwe kaart, voorleggen ».

B.8.5.2. Artikel 10*bis* heeft betrekking op de gezinshereniging van familieleden, al dan niet onderdanen van de Europese Unie, die zich willen voegen hetzij bij een student (§ 1), hetzij bij een gezinshereniger die geen burger is van de Europese Unie maar die een beperkt verblijf in België geniet (§ 2), hetzij bij een gezinshereniger die de status van langdurig ingezetene heeft (§ 3), hetzij bij een vreemdeling die met toepassing van artikel 61/27 gemachtigd werd tot het verblijf (§ 4).

Van de gezinsherenigers bedoeld in de paragrafen 1 en 2 wordt vereist dat zij over een behoorlijke huisvesting beschikken, alsook over stabiele, regelmatige en voldoende bestaansmiddelen om in hun eigen behoeften en die van hun familieleden te voorzien en om te voorkomen dat zij ten laste vallen van de openbare overheden.

De gezinsherenigers bedoeld in de paragrafen 3 en 4 die hun gezin al hebben gevormd of opnieuw hebben gevormd in een andere lidstaat van de Europese Unie, moeten niet het bewijs leveren dat zij beschikken over behoorlijke huisvesting om het gezinslid of de gezinsleden te ontvangen. Wat de voorwaarde betreft van de stabiele, regelmatige en toereikende bestaansmiddelen, wordt in hun geval ook rekening gehouden met het bewijs dat het gezinslid persoonlijk over dergelijke bestaansmiddelen beschikt.

B.8.5.3. Artikel 1/1, § 2, 4°, van de wet van 15 december 1980, ingevoegd bij het bestreden artikel 196, voorziet, voor de aanvragen bedoeld in artikel 10*bis*, in een vrijstelling van de retributie voor aanvragen ingediend door de begunstigden van de Associatieovereenkomst van 12 september 1963 tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije.

B.8.6.1. Artikel 19, § 2, van de wet van 15 december 1980, dat deel uitmaakt van titel I, hoofdstuk V (« Afwezigheid en terugkeer van de vreemdeling »), van die wet bepaalt :

« De vreemdeling, bedoeld in § 1, eerste lid, die langer dan een jaar uit het Rijk afwezig blijft, kan tot terugkeer in het Rijk worden gemachtigd in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

De vreemdeling, bedoeld in § 1, tweede en derde lid, die zijn recht op terugkeer is verloren, kan, in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de status van langdurig ingezetene herkrijgen ».

B.8.6.2. Artikel 1/1, § 2, 5°, van de wet van 15 december 1980, ingevoegd bij het bestreden artikel 196, voorziet, voor de aanvragen bedoeld in artikel 19, § 2, in een vrijstelling van de retributie voor aanvragen ingediend door de begunstigden van de Associatieovereenkomst van 12 september 1963 tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije, alsook door de begunstigden van de status van vluchteling en hun gezinsleden.

B.8.7.1. Bij het instellen van de beroepen bepaalde artikel 40ter van de wet van 15 december 1980, dat deel uitmaakt van titel II (« Aanvullende en afwijkende bepalingen betreffende bepaalde categorieën van vreemdelingen »), hoofdstuk I (« Vreemdelingen, burgers van de Unie en hun familieleden en vreemdelingen, familieleden van een Belg ») :

« De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op de familieleden van een Belg, voor zover het betreft :

- de familieleden vermeld in artikel 40bis, § 2, eerste lid, 1° tot 3°, die de Belg begeleiden of zich bij hem voegen;

- de familieleden vermeld in artikel 40bis, § 2, eerste lid, 4° die de ouders zijn van een minderjarige Belg, die hun identiteit aantonen met een identiteitsdocument en die de Belg begeleiden of zich bij hem voegen.

Voor wat betreft de in artikel 40bis, § 2, eerste lid, 1° tot 3°, bedoelde familieleden moet de Belgische onderdaan aantonen :

- dat hij over stabiele, toereikende en regelmatige bestaansmiddelen beschikt. Aan die voorwaarde wordt geacht voldaan te zijn indien de bestaansmiddelen ten minste gelijk zijn aan honderd twintig procent van het bedrag bedoeld in artikel 14, § 1, 3°, van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie. Bij het beoordelen van deze bestaansmiddelen :

1° wordt rekening gehouden met hun aard en regelmatigheid;

2° worden de middelen verkregen uit de aanvullende bijstandsstelsels, met name het leefloon en de aanvullende gezinsbijslagen, alsook de financiële maatschappelijke dienstverlening en de gezinsbijslagen niet in aanmerking genomen;

3° worden de wachtuitkering en de overbruggingsuitkering niet in aanmerking genomen en wordt de werkloosheidsuitkering enkel in aanmerking genomen voor zover de betrokken echtgenoot of partner kan bewijzen dat hij actief werk zoekt.

- dat hij over behoorlijke huisvesting beschikt die toelaat het familielid of de familieleden, die gevraagd heeft of hebben om zich bij hem te komen voegen, te herbergen en die voldoet aan de voorwaarden die gesteld worden aan een onroerend goed dat wordt verhuurd als hoofdverblijfplaats zoals bepaald in het artikel 2 van Boek III, Titel VIII, Hoofdstuk II, Afdeling 2 van het Burgerlijk Wetboek en over een ziektekostenverzekering beschikt die de risico's in België voor hem en zijn familieleden dekt. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de wijze waarop de Belgische onderdaan bewijst dat het onroerend goed voldoet aan de gestelde voorwaarden.

[...] ».

B.8.7.2. Artikel 40ter heeft betrekking op familieleden, al dan niet onderdanen van de Europese Unie, die zich bij een Belg willen voegen, terwijl artikel 40bis betrekking heeft op familieleden, al dan niet onderdanen van de Europese Unie, die zich bij een onderdaan van de Europese Unie willen voegen.

Ten aanzien van de familieleden bedoeld in artikel 40bis, eerste lid, 1° tot 3°, (echtgenoot of geregistreerde partner en bloedverwanten in neergaande lijn) dient de (Belgische) gezinshereniger te beschikken over stabiele, regelmatige en toereikende bestaansmiddelen en over een behoorlijke huisvesting.

B.8.7.3. Artikel 1/1, § 2, 6°, van de wet van 15 december 1980, ingevoegd bij het bestreden artikel 196, voorziet, voor de aanvragen bedoeld in artikel 40ter, in een vrijstelling van de retributie voor de aanvragen ingediend door de familieleden van een Belg die zijn recht van vrij verkeer, overeenkomstig het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, heeft uitgeoefend.

B.8.8.1. Artikel 58, dat deel uitmaakt van titel II (« Aanvullende en afwijkende bepalingen betreffende bepaalde categorieën van vreemdelingen »), hoofdstuk III (« Studenten »), bepaalt :

« Wanneer de aanvraag tot het bekomen van de machtiging om langer dan drie maanden in het Rijk te verblijven bij een Belgische diplomatieke of consulaire post ingediend wordt door een vreemdeling die in België wenst te studeren in het hoger onderwijs of er een voorbereidend jaar tot hoger onderwijs wenst te volgen moet die machtiging toegekend worden indien de betrokkene zich niet bevindt in een der in artikel 3, eerste lid, 5° tot 8°, bedoelde gevallen en indien hij de hiernavolgende documenten overlegt :

1° een attest afgegeven door een onderwijsinstelling overeenkomstig artikel 59;

2° het bewijs dat hij voldoende middelen van bestaan bezit;

3° een geneeskundig getuigschrift waaruit blijkt dat hij niet aangetast is door een der in bijlage bij deze wet opgesomde ziekten of gebreken;

4° een getuigschrift waaruit blijkt dat de betrokkene niet veroordeeld is geweest wegens misdaden of wanbedrijven van gemeen recht, wanneer hij ouder is dan 21 jaar.

Bij ontstentenis van een getuigschrift als bedoeld onder 3° en 4° van het eerste lid, kan de Minister of zijn gemachtigde niettemin, rekening houdende met de omstandigheden, de vreemdeling machtigen in België te verblijven om er te studeren.

De machtiging om langer dan drie maanden in het Rijk te verblijven kan door de vreemdeling in het Rijk aangevraagd worden overeenkomstig de door de Koning bepaalde modaliteiten in uitvoering van artikel 9, tweede lid ».

B.8.8.2. Artikel 58 heeft betrekking op de machtiging, voor een vreemdeling die in België wenst te studeren in het hoger onderwijs of er een voorbereidend jaar tot hoger onderwijs wenst te volgen, om langer dan drie maanden in het Rijk te verblijven.

Die vreemdeling dient onder meer te bewijzen dat hij voldoende middelen van bestaan bezit.

B.8.8.3. Artikel 1/1, § 2, 7°, van de wet van 15 december 1980, ingevoegd bij het bestreden artikel 196, voorziet niet in enige vrijstelling van de retributie voor de aanvragen bedoeld in artikel 58.

B.8.9.1. Artikel 61/7, dat deel uitmaakt van titel II (« Aanvullende en afwijkende bepalingen betreffende bepaalde categorieën van vreemdelingen »), hoofdstuk V (« Gerechtigden van de status van langdurig ingezetene in een andere lidstaat van de Europese Unie, op grond van de richtlijn 2003/109/EG van de Raad van de Europese Unie van 25 november 2003 betreffende de status van langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen »), bepaalt :

« § 1. Wanneer een vreemdeling die houder is van een geldige EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetene, afgegeven door een andere lidstaat van de Europese Unie op grond van de richtlijn 2003/109/EG van de Raad van de Europese Unie van 25 november 2003 betreffende de status van langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen, een aanvraag voor een machtiging tot een verblijf van meer dan drie maanden indient, moet deze worden ingewilligd, voor zover geen enkele reden van openbare orde of nationale veiligheid zich ertegen verzet, de vreemdeling niet is getroffen door een van de ziekten die de volksgezondheid bedreigen vermeld in de bijlage bij deze wet, en hij een van de volgende voorwaarden vervult :

- 1° een activiteit als werknemer of als zelfstandige uitoefenen in België;
- 2° een studie of een beroepsopleiding volgen in België;
- 3° met andere doeleinden naar België komen.

Het bewijs van de voorwaarde bedoeld in het eerste lid, 1°, is geleverd indien hij bewijst dat hij gemachtigd is om in België te werken of dat hij vrijgesteld is van deze machtiging en dat hij, al naar het geval, een arbeidsovereenkomst, een voorstel voor een arbeidscontract of de

documenten die zijn vereist om een activiteit als zelfstandige uit te oefenen bezit, en op grond van deze activiteit stabiele, regelmatige en toereikende inkomsten ontvangt of kan ontvangen om zichzelf en zijn gezinsleden te onderhouden en om te voorkomen dat ze ten laste vallen van de overheden.

Het bewijs van de voorwaarde bedoeld in het eerste lid, 2°, is geleverd indien hij voldoet aan de voorwaarden bepaald in de artikelen 58 tot 60.

Het bewijs van de voorwaarde bedoeld in het eerste lid, 3°, is geleverd indien hij bewijst dat hij beschikt over stabiele, regelmatige en toereikende inkomsten om zichzelf en zijn familieleden te onderhouden en om te voorkomen dat zij ten laste vallen van de overheden, en indien hij bewijst dat hij beschikt over een ziektekostenverzekering die de risico's in België dekt.

De regels bedoeld in het eerste lid, zijn niet van toepassing als de langdurig ingezetene in het Rijk wenst te verblijven als gedetacheerd werknemer van een dienstverstreker gevestigd in een andere lidstaat van de Europese Unie in het kader van een grensoverschrijdende dienstverlening of als verlener van grensoverschrijdende diensten.

§ 2. De aanvraag voor de machtiging tot verblijf wordt ingediend op de wijze bepaald bij de artikelen 9 of 9bis.

[...] ».

B.8.9.2. Artikel 61/7 heeft betrekking op de in een andere lidstaat van de Europese Unie langdurig ingezetene die hetzij een activiteit als werknemer of als zelfstandige uitoefent in België, hetzij een studie of een beroepsopleiding volgt in België, hetzij met andere doeleinden naar België komt.

De betrokkene dient, afhankelijk van de aard van zijn activiteit, aan te tonen over inkomsten of middelen van bestaan voor zichzelf en, in voorkomend geval, voor zijn familieleden te beschikken.

B.8.9.3. Artikel 1/1, § 2, 8°, van de wet van 15 december 1980, ingevoegd bij het bestreden artikel 196, voorziet niet in enige vrijstelling van de retributie voor de aanvragen bedoeld in artikel 61/7.

B.8.10.1. Artikel 61/11, dat deel uitmaakt van titel II (« Aanvullende en afwijkende bepalingen betreffende bepaalde categorieën van vreemdelingen »), hoofdstuk VI (« Onderzoekers »), bepaalde :

« § 1. Indien de aanvraag voor een machtiging tot verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk bij een Belgische diplomatieke of consulaire post wordt ingediend door een vreemdeling die, in de hoedanigheid van onderzoeker, een onderzoeksproject wil uitvoeren in het kader van een gastovereenkomst die afgesloten wordt met een erkende onderzoeksinstelling, moet deze machtiging worden toegekend indien de betrokkene zich niet bevindt in één van de gevallen die worden voorzien in artikel 3, eerste lid, 5° tot 8°, van de huidige wet en indien hij de volgende documenten overlegt :

1° een geldig reisdocument;

2° een met een in België erkende onderzoeksinstelling afgesloten gastovereenkomst;

3° een geneeskundig getuigschrift waaruit blijkt dat hij niet aangetast is door één der in bijlage bij de huidige wet opgesomde ziekten;

4° een getuigschrift waaruit blijkt dat de betrokkene niet veroordeeld is geweest wegens misdaden of wanbedrijven van gemeen recht, wanneer hij ouder is dan 18 jaar.

Indien het onmogelijk is het in 3° en 4° van het eerste lid voorziene getuigschrift over te leggen kan de minister of zijn gemachtigde, rekening houdend met de omstandigheden, de vreemdeling echter machtigen om in de hoedanigheid van onderzoeker in België te verblijven.

De minister of zijn gemachtigde kan ook beslissen om te verifiëren of de modaliteiten op basis waarvan de gastovereenkomst werd afgesloten, vervuld zijn.

§ 2. De machtiging voor een verblijf van meer dan drie maanden in België kan door de vreemdeling worden aangevraagd bij de burgemeester van de plaats waar hij verblijft, overeenkomstig de artikelen 9 en *9bis* ».

B.8.10.2. Artikel 61/11 heeft betrekking op de aanvraag voor een verblijf van meer dan drie maanden ingediend door een vreemdeling die, in de hoedanigheid van onderzoeker, een onderzoeksproject wil uitvoeren in het kader van een gastovereenkomst die gesloten wordt met een erkende onderzoeksinstelling.

B.8.10.3. Artikel 1/1, § 2, 9°, van de wet van 15 december 1980, ingevoegd bij het bestreden artikel 196, voorziet niet in enige vrijstelling van de retributie voor de aanvragen bedoeld in artikel 61/11.

B.8.11.1. Artikel 61/27, dat deel uitmaakt van titel II (« Aanvullende en afwijkende bepalingen betreffende bepaalde categorieën van vreemdelingen »), hoofdstuk VIII (« Hooggekwalificeerde werknemers - Europese blauwe kaart »), bepaalt bij het instellen van de beroepen :

« § 1. Indien de aanvraag tot machtiging tot verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk bij een Belgische diplomatieke of consulaire post wordt ingediend door de in artikel 61/26 bedoelde vreemdeling, kent de minister of zijn gemachtigde deze machtiging tot verblijf toe, voor zover de bevoegde gewestelijke autoriteit een voorlopige arbeidsvergunning toekent aan de betrokken werkgever, de vreemdeling zich niet bevindt in één van de gevallen voorzien in artikel 3, eerste lid, 5° tot 8° en voor zover hij de volgende documenten overlegt :

1° een geldig paspoort of een daarmee gelijkgestelde reistitel;

2° een geneeskundig getuigschrift waaruit blijkt dat hij niet aangetast is door een van de in bijlage bij deze wet opgesomde ziekten;

3° een uittreksel uit het strafregister of een gelijkwaardig document waaruit blijkt dat hij niet veroordeeld werd wegens misdaden of wanbedrijven van gemeen recht, uitgereikt door het land van herkomst of door het land van zijn laatste verblijfplaats;

4° een bewijs van een ziektekostenverzekering die alle risico's in België dekt;

5° een kopie van de arbeidsovereenkomst.

Indien het onmogelijk is de in 2° en 3° van het eerste lid bedoelde documenten over te leggen kan de minister of zijn gemachtigde, rekening houdend met de omstandigheden, de vreemdeling echter machtigen om in België te verblijven met het oog op het uitoefenen van een hooggekwalificeerde baan.

§ 2. De vreemdeling die reeds toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf in het Rijk van maximaal drie maanden of van meer dan drie maanden, kan de aanvraag tot machtiging tot verblijf indienen bij de burgemeester van de plaats waar hij verblijft of bij zijn gemachtigde. De minister of zijn gemachtigde kent de verblijfsmachtiging toe voor zover de bevoegde gewestelijke autoriteit een voorlopige arbeidsvergunning toekent aan de betrokken werkgever en voor zover de vreemdeling de in § 1 bedoelde documenten overlegt.

De Koning bepaalt de nadere regels voor de indiening van de in het eerste lid bedoelde aanvraag.

§ 3. De vreemdeling die al achttien maanden als houder van een Europese blauwe kaart verblijft in een andere lidstaat van de Europese Unie, kan overeenkomstig § 1 en op voorlegging van zijn geldige Europese blauwe kaart een aanvraag tot machtiging tot verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk indienen.

De in het eerste lid bedoelde vreemdeling kan eveneens overeenkomstig § 2 en op voorlegging van zijn Europese blauwe kaart, zijn aanvraag indienen zo spoedig mogelijk en uiterlijk één maand na aankomst in het Rijk.

De Koning bepaalt de nadere regels voor de indiening van de in het tweede lid bedoelde aanvraag.

§ 4. Op het ogenblik van de indiening van de aanvraag tot machtiging tot verblijf dient de vreemdeling woonplaats te kiezen in België.

Indien hij geen woonplaats kiest overeenkomstig het eerste lid wordt hij geacht woonplaats te hebben gekozen op de Dienst Vreemdelingenzaken.

Elke wijziging van de gekozen woonplaats moet worden meegedeeld aan de Dienst Vreemdelingenzaken met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs.

§ 5. De minister of zijn gemachtigde weigert de machtiging tot verblijf indien de voorwaarden gesteld aan het verblijf niet zijn vervuld, indien uit de controle van de reële verblijfplaats die de burgemeester of zijn gemachtigde moet laten uitvoeren blijkt dat de vreemdeling niet op het grondgebied van de gemeente verblijft of in het geval van fraude ».

B.8.11.2. Artikel 61/27 heeft betrekking op de aanvraag voor een verblijf van meer dan drie maanden ingediend door een in artikel 61/26 bedoelde vreemdeling in de hoedanigheid van hooggekwalificeerde werknemer met een Europese blauwe kaart overeenkomstig de richtlijn 2009/50/EG van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan.

B.8.11.3. Artikel 1/1, § 2, 10°, van de wet van 15 december 1980, ingevoegd bij het bestreden artikel 196, voorziet niet in enige vrijstelling van de retributie voor de aanvragen bedoeld in artikel 61/27.

B.9. Zoals blijkt uit de parlementaire voorbereiding heeft de wetgever ingevolge het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State rekening willen houden met de specifieke situatie van vreemdelingen die het gevolg is van internationale verbintenissen van de Belgische Staat, met name :

- de burgers van de Unie en hun familieleden;
- de burgers van de Europese Economische Ruimte en de begunstigen van de Associatieovereenkomst die tussen de Europese Unie en Zwitserland gesloten werd;
- de begunstigen van de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Turkije;
- de asielzoekers;
- de gezinsleden van een vluchteling of van een vreemdeling die de subsidiaire bescherming geniet;

- de vreemdelingen die een machtiging tot verblijf op grond van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 aanvragen;

- de slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel;

- de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen;

- de begunstigden van de tijdelijke bescherming;

- de familieleden van een Belgische onderdaan die naar België terugkeert na gebruik te hebben gemaakt van zijn vrij verkeer en verblijf in de Europese Unie.

In de parlementaire voorbereiding is uitdrukkelijk vermeld dat die lijst niet exhaustief is (*Parl. St.*, Kamer, 2014-2015, DOC 54-0672/001, pp. 82-83, en *ibid.*, DOC 54-0672/008, pp. 3-4).

Daarnaast dient rekening te worden gehouden met de reeds vermelde vrijstellingen waarin artikel 1/1, § 2, van de wet van 15 december 1980, ingevoegd bij het bestreden artikel 196, uitdrukkelijk voorziet.

De grieven in hun geheel

B.10.1. Nagenoeg alle middelen zijn afgeleid uit met name de schending van de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet, al dan niet in onderlinge samenhang gelezen.

Artikel 191 van de Grondwet kan enkel geschonden zijn in zoverre de bestreden bepalingen een verschil in behandeling instellen tussen bepaalde vreemdelingen en de Belgen.

Nu de verschillen in behandeling en de identieke behandelingen die worden bekritiseerd uitsluitend betrekking hebben op de vergelijking van verschillende categorieën van vreemdelingen onderling, zijn de voormelde middelen niet ontvankelijk in zoverre zij afgeleid zijn uit de schending van artikel 191 van de Grondwet.

B.10.2.1. Meerdere middelen zijn onder meer afgeleid uit de schending van de *standstill*-verplichting vervat in artikel 23 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met andere grondwets- en verdragsbepalingen. Het vierde middel in de zaak nr. 6193 is inzonderheid afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 22, 23, 170 en 172 van de Grondwet, in samenhang gelezen met « het algemene *standstill*-beginsel » en met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Artikel 23 van de Grondwet bepaalt :

« Ieder heeft het recht een menswaardig leven te leiden.

Daartoe waarborgen de wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel, rekening houdend met de overeenkomstige plichten, de economische, sociale en culturele rechten, waarvan ze de voorwaarden voor de uitoefening bepalen.

Die rechten omvatten inzonderheid :

1° het recht op arbeid en op de vrije keuze van beroepsarbeid in het raam van een algemeen werkgelegenheidsbeleid dat onder meer gericht is op het waarborgen van een zo hoog en stabiel mogelijk werkgelegenheidspeil, het recht op billijke arbeidsvoorwaarden en een billijke beloning, alsmede het recht op informatie, overleg en collectief onderhandelen;

2° het recht op sociale zekerheid, bescherming van de gezondheid en sociale, geneeskundige en juridische bijstand;

3° het recht op een behoorlijke huisvesting;

4° het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu;

5° het recht op culturele en maatschappelijke ontplooiing;

6° het recht op gezinsbijslagen ».

Artikel 23 van de Grondwet bevat, inzake de rechten die het waarborgt, een *standstill*-verplichting die eraan in de weg staat dat de bevoegde wetgever het beschermingsniveau dat geboden wordt door de van toepassing zijnde wetgeving, in aanzienlijke mate vermindert zonder dat daarvoor redenen zijn die verband houden met het algemeen belang.

B.10.2.2. De invoering van een retributie voor de door vreemdelingen ingediende aanvragen voor een machtiging tot verblijf heeft geen betrekking op de in artikel 23 van de Grondwet bedoelde economische, sociale en culturele rechten.

B.10.2.3. In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen voorhouden, bestaat er, met uitzondering van artikel 23 van de Grondwet, geen *standstill*-verplichting die voortvloeit uit de aangevoerde grondwets- en verdragsbepalingen, waarvan de inachtneming rechtstreeks voor een rechter kan worden gevorderd. In het kader van zijn toetsing zal de rechter kunnen beoordelen of al dan niet afbreuk wordt gedaan aan die grondrechten en of er wordt voldaan aan de eventuele voorwaarden voor het inperken van die rechten ten aanzien van onder meer het nagestreefde doel en de evenredigheid van de maatregel, en zulks ongeacht of de in het geding zijnde rechten al dan niet aanleiding geven tot een positieve verplichting van de Staat.

Wanneer bepalingen in het geding zijn die grondrechten waarborgen waarvan de inachtneming rechtstreeks voor een rechter kan worden gevorderd, is het aanvoeren van een *standstill*-verplichting niet relevant.

B.10.2.4. In zoverre zij zijn afgeleid uit de schending van de *standstill*-verplichting vervat in artikel 23 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met andere grondwets- en verdragsbepalingen, zijn de middelen niet gegrond.

B.10.3.1. In verschillende middelen klagen de verzoekende partijen voorts de inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven en gezinsleven aan, doordat het verschuldigd zijn van een retributie bij een verblijfsaanvraag de gezinshereniging zou bemoeilijken (zaak nr. 6238, derde middel, eerste, tweede, derde en vierde onderdeel, zevende middel, eerste onderdeel; zaak nr. 6245, zesde middel, eerste, tweede en derde onderdeel, negende middel, eerste onderdeel, tiende middel, eerste onderdeel, elfde middel, eerste onderdeel).

B.10.3.2. In beginsel behoort de regeling van het verblijf op het grondgebied tot de soevereine bevoegdheid van de Staat en is er geen subjectief recht op gezinshereniging met een gezinshereniger die legaal op het Belgisch grondgebied verblijft, tenzij dat bij een nationale of internationale norm is gewaarborgd.

B.10.3.3. Artikel 22 van de Grondwet bepaalt :

« Ieder heeft recht op eerbiediging van zijn privéleven en zijn gezinsleven, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden door de wet bepaald.

De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen de bescherming van dat recht ».

Artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« 1. Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan met betrekking tot de uitoefening van dit recht dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving nodig is in het belang van 's lands veiligheid, de openbare veiligheid, of het economisch welzijn van het land, de bescherming van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden, of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen ».

De draagwijdte van de voormelde verdragsbepaling is analoog aan die van de voormelde grondwetsbepaling, zodat de waarborgen die beide bepalingen bieden, een onlosmakelijk geheel vormen.

Artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie bepaalt :

« Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn communicatie ».

Artikel 52, lid 1, van het Handvest bepaalt :

« Beperkingen op de uitoefening van de in dit Handvest erkende rechten en vrijheden moeten bij wet worden gesteld en de wezenlijke inhoud van die rechten en vrijheden eerbiedigen. Met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel kunnen slechts beperkingen worden gesteld, indien zij noodzakelijk zijn en daadwerkelijk beantwoorden aan door de Unie erkende doelstellingen van algemeen belang of aan de eisen van de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen ».

B.10.3.4. Artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens erkent niet het recht van een vreemdeling om in een bepaald land te verblijven. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft herhaaldelijk geoordeeld dat « volgens een vaststaand beginsel van internationaal recht, de Staten het recht hebben om, onverminderd de verbintenissen die voor

hen voortvloeien uit verdragen, de toegang op hun grondgebied van niet-onderdanen te regelen » (EHRM, 28 mei 1985, *Abdulaziz, Cabales en Balkandali* t. Verenigd Koninkrijk, § 67; 21 oktober 1997, *Boujlifa* t. Frankrijk, § 42; 18 oktober 2006, *Üner* t. Nederland, § 54; 31 oktober 2008, *Darren Omoregie e.a.* t. Verenigd Koninkrijk, § 54). Meer in het bijzonder impliceert dat artikel niet dat een Staat de verplichting zou hebben om gezinshereniging op zijn grondgebied toe te laten. Het Europees Hof heeft immers ook gepreciseerd dat « artikel 8 niet kan worden geïnterpreteerd alsof het voor een verdragsluitende Staat de algemene verplichting zou inhouden de keuze, door gehuwde koppels, van hun gemeenschappelijke woonplaats te eerbiedigen en te aanvaarden dat vreemde echtgenoten zich in het land vestigen » (EHRM, *Abdulaziz, Cabales en Balkandali*, voormeld, § 68; *Darren Omoregie e.a.*, voormeld, § 57; 29 juli 2010, *Mengesha Kimfe* t. Zwitserland, § 61; 6 november 2012, *Hode en Abdi* t. Verenigd Koninkrijk, § 43). Het Hof heeft eveneens onderstreept dat « de toestand vanuit het oogpunt van het recht van vreemdelingen, wanneer het bijvoorbeeld niet om de status van vluchteling gaat, ten dele een keuze impliceert doordat zij vaak deze is van een persoon die heeft gekozen om te leven in een land waarvan hij de nationaliteit niet heeft » (EHRM, 27 september 2011, *Bah* t. Verenigd Koninkrijk, § 45).

B.10.3.5. De onmogelijkheid om met zijn gezinsleden samen te leven, kan evenwel een inmenging vormen in het recht op de bescherming van het gezinsleven, zoals gewaarborgd door artikel 22 van de Grondwet en door artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Om in overeenstemming te zijn met die bepalingen moet in een dergelijke inmenging bij een voldoende nauwkeurige wetsbepaling zijn voorzien, moet zij beantwoorden aan een dwingende maatschappelijke behoefte en moet zij evenredig zijn met de nagestreefde wettige doelstelling.

B.10.3.6. Allereerst heeft de wetgever zelf uitdrukkelijk de categorieën van personen opgesomd die aan de retributie zijn onderworpen en heeft hij daarbij in voorkomend geval bepaalde subcategorieën vrijgesteld. De categorieën van vreemdelingen die niet zijn vermeld in de bestreden bepalingen zijn derhalve vrijgesteld van de retributie.

Aan het wettigheidsbeginsel is derhalve voldaan.

B.10.3.7. Zoals is vermeld in B.5.9.4, beoogde de wetgever met de bestreden bepalingen een retributie in te voeren voor de in artikel 1/1, § 2, van de wet van 15 december 1980

vermelde aanvragen voor een machtiging of toelating tot verblijf in België, teneinde de administratieve kosten te dekken die uit de behandeling van die aanvragen voortvloeien, rekening houdend met de stijging van het aantal aanvragen en de daaruit voortvloeiende werklast voor de overheidssdienst. Een dergelijke maatregel streeft een wettig doel na en beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte.

Zoals de Ministerraad heeft meegedeeld, bestaat er overigens in de meeste lidstaten van de Europese Unie een heffing voor het onderzoek van de aanvragen voor een verblijfstitel en/of de afgifte ervan, met name wanneer het gaat om verblijfsaanvragen die verband houden met Europese richtlijnen (FRA (*Agence des droits fondamentaux de l'Union européenne, rapport annuel 2013* (http://Fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-annual-report-2013-1_fr.pdf), pp. 52-54 en *bijlage*, pp. 60-61).

B.10.3.8. In zoverre de middelen die zijn afgeleid uit de schending van het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven specifiek verband houden met de situatie van de vreemdelingen die een verblijfstitel willen verkrijgen op grond van gezinshereniging, vereisen de artikelen 10, 10bis en 40ter van de wet van 15 december 1980 in de regel dat de gezinshereniger over stabiele, regelmatige en toereikende bestaansmiddelen beschikt opdat zijn familieleden een dergelijke verblijfstitel zouden kunnen bekomen, teneinde te voorkomen dat zij ten laste zouden vallen van de Staat.

In die omstandigheden kan de betaling van een retributie voor de administratieve behandeling van het dossier in beginsel niet als een onoverkomelijke moeilijkheid worden beschouwd, op voorwaarde dat zij niet onevenredig hoog is. Aangezien de wetgever de vaststelling van het bedrag van de verschuldigde retributie aan de Koning heeft opgedragen, komt de controle betreffende het bedrag uitsluitend aan de bevoegde rechter en niet aan het Hof toe.

B.10.3.9. In zoverre de middelen zijn afgeleid uit de schending van het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven, zijn de in B.10.3.1 vermelde middelen niet gegrond.

B.10.3.10. De bestreden bepalingen zouden evenwel een discriminatie inhouden indien ze zonder redelijke verantwoording een verschil in behandeling instellen tussen verschillende categorieën van vreemdelingen naargelang ze al dan niet een retributie dienen te betalen.

B.10.4.1. Ten slotte klagen de verzoekende partijen in talrijke middelen aan dat de bestreden bepalingen niet zouden voorzien in een vermindering of een vrijstelling van de retributie voor bepaalde categorieën van vreemdelingen of dat zij bij het bepalen van de dossierkosten geen rekening zouden houden met de individuele vermogenssituatie van de betrokken vreemdelingen (zaak nr. 6238, tweede middel, tweede onderdeel en derde onderdeel, derde middel, eerste en vijfde onderdeel, vierde middel, vijfde onderdeel, zesde middel, tweede onderdeel, zevende middel, eerste, derde en vierde onderdeel; zaak nr. 6245, zesde middel, eerste en tweede onderdeel, zevende middel, derde onderdeel, achtste middel, derde onderdeel, tiende middel, eerste onderdeel, en elfde middel, eerste en tweede onderdeel).

Aldus zouden de bestreden bepalingen een schending inhouden van de artikelen 10, 11, 22, 22bis en 23 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met diverse internationaalrechtelijke bepalingen.

B.10.4.2. De wetgever zou niet kunnen worden verweten dat hij, rekening houdend met het grote aantal individuele situaties waarin de vreemdelingen zich kunnen bevinden, gebruik maakt van categorieën die de verscheidenheid van situaties met een zekere graad van benadering opvangen.

B.10.4.3. De bestreden bepalingen sommen de categorieën van vreemdelingen op die een retributie voor de administratieve behandeling van hun dossier verschuldigd zijn.

De wetgever heeft niet zelf het bedrag van de retributie bepaald, maar heeft de vaststelling daarvan aan de Koning opgedragen. Aldus wordt niet uitgesloten dat bij de vaststelling van het bedrag van de retributie gedifferentieerd wordt naar gelang van de specifieke verblijfssituatie van de betrokken vreemdelingen.

Hoewel het de bedoeling is dat, zoals is vermeld in B.5.9.3, het bedrag overeenstemt met de administratieve kostprijs van de behandeling van de verblijfsaanvragen, zou het door de Koning vast te stellen bedrag van de retributie evenwel, zonder op onevenredige wijze afbreuk

te doen aan de rechten van de vreemdelingen die die retributie verschuldigd zijn, niet dermate hoog mogen zijn dat de aanvrager, doordat het zijn financiële draagkracht overstijgt, niet in staat zou zijn zijn aanvraag in te dienen en hem bijgevolg louter hierdoor het verblijfsrecht zou worden ontzegd dat hem na het onderzoek van die aanvraag had kunnen worden verleend.

Het komt evenwel niet aan het Hof, maar uitsluitend aan de bevoegde rechter toe om de uitvoeringsbesluiten van de bestreden wet te beoordelen.

B.11. Rekening houdend met het gegeven dat de uitvoering van de bestreden maatregel in belangrijke mate is overgelaten aan de uitvoerende macht, kan het Hof slechts onderzoeken of de bestreden bepalingen, doordat zij bepaalde categorieën van vreemdelingen ertoe verplichten een retributie te betalen die de administratieve kosten van hun verblijfsaanvraag moet dekken, terwijl andere categorieën van vreemdelingen daarvan zijn vrijgesteld, verenigbaar zijn met de door de verzoekende partijen aangevoerde grondrechten.

De grieven in verband met de al dan niet regelmatige verblijfssituatie van de betrokken vreemdelingen

B.12.1. De verzoekende partijen voeren aan dat de bestreden bepalingen een schending inhouden van de artikelen 10, 11, 22, 22bis en 23 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met diverse internationaalrechtelijke bepalingen, omdat zij binnen de categorieën van vreemdelingen die een verblijfstitel aanvragen op grond van de in B.8.1 vermelde bepalingen van de wet van 15 december 1980, niet in een uitzondering voorzien voor de vreemdelingen die bij hun aanvraag illegaal op het grondgebied verblijven (zaak nr. 6193, vierde middel, tweede en derde onderdeel; zaak nr. 6238, tweede middel, derde onderdeel; zaak nr. 6245, negende middel, tweede onderdeel).

B.12.2. In de regel dient de aanvraag voor een verblijfstitel om wettig tot het Belgisch grondgebied te worden toegelaten vanuit het buitenland te geschieden (artikel 9 van de wet van 15 december 1980).

Hoewel het niet uitgesloten is dat personen die illegaal op het grondgebied verblijven alsnog een verblijfstitel kunnen verkrijgen op grond van de overige in B.8.1 vermelde

bepalingen, zou het niet redelijk verantwoord zijn die vreemdelingen, die zich niet hebben gedragen overeenkomstig de bestaande verblijfsreglementering, doordat ze geen gevolg hebben gegeven aan een bevel het grondgebied te verlaten of geen verblijfstitel hebben aangevraagd of verkregen, vanwege die situatie gunstiger te behandelen.

B.12.3. De in B.12.1 vermelde onderdelen van middelen zijn niet gegrond.

De retributie voor de aanvraag tot regularisatie op grond van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980

B.13.1. Het zesde middel, eerste onderdeel, in de zaak nr. 6238 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven.

Het derde middel in de zaak nr. 6245 is afgeleid uit de schending van de richtlijn 2008/115/EG, alsook uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met diverse bepalingen van internationaal recht.

De verzoekende partijen klagen aan dat andere gronden voor aanvragen dan de medische situatie van de betrokkene enkel naar voren kunnen worden gebracht door middel van een verblijfsaanvraag ingediend met toepassing van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980, aanvraag die is onderworpen aan het betalen van een retributie, terwijl de aanvragen op grond van artikel 9ter daaraan niet zijn onderworpen. Uit artikel 5 van de richtlijn 2008/115/EG, waarvan artikel 9ter aldus de verzoekende partijen de omzetting in het interne recht vormt, volgt volgens hen dat de medische toestand van de vreemdeling niet het enige element is dat de voortzetting van de uitzetting in de weg kan staan. Dat zou ook gelden voor het belang van het kind, het familie- en gezinsleven, en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land. Zij refereren in dat verband aan het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 18 december 2014, C-562/13, *Abdida*.

B.13.2. Artikel 9ter, § 1, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 bepaalt :

« De in België verblijvende vreemdeling die zijn identiteit aantoonst overeenkomstig § 2 en die op zodanige wijze lijdt aan een ziekte dat deze ziekte een reëel risico inhoudt voor zijn leven of fysieke integriteit of een reëel risico inhoudt op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in zijn land van herkomst of het land waar hij verblijft, kan een machtiging tot verblijf in het Rijk aanvragen bij de minister of zijn gemachtigde ».

B.13.3. Artikel 5 van de richtlijn 2008/115/EG bepaalt, onder het opschrift « Non-refoulement, belang van het kind, familie- en gezinsleven en gezondheidstoestand » :

« Bij de tenuitvoerlegging van deze richtlijn houden de lidstaten rekening met :

- a) het belang van het kind;
- b) het familie- en gezinsleven;
- c) de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land, en eerbiedigen zij het beginsel van non-refoulement ».

B.13.4. Bij zijn arrest van 18 december 2014, C-562/13, *Abdida*, heeft het Hof van Justitie geoordeeld :

« 49. Wanneer de uitvoering van een terugkeerbesluit meebrengt dat een derdelander die aan een ernstige ziekte lijdt, wordt verwijderd naar een land waar geen adequate behandeling voorhanden is, kan er in bepaalde gevallen sprake zijn van schending van artikel 5 van richtlijn 2008/115.

50. Die zeer uitzonderlijke gevallen worden gekenmerkt door het feit dat de schade die voortvloeit uit de verwijdering van een derdelander naar een land waar een ernstig risico bestaat dat hij aan onmenselijke of vernederende behandelingen wordt onderworpen, ernstig en onherstelbaar is. Het beroep tegen een terugkeerbesluit waarvan de uitvoering voor de betrokken derdelander een ernstig risico inhoudt dat zijn gezondheidstoestand op ernstige en onomkeerbare wijze verslechtert, is derhalve alleen dan doeltreffend wanneer die derdelander over een beroep met schorsende werking beschikt teneinde te waarborgen dat het terugkeerbesluit niet wordt uitgevoerd voordat een grief betreffende een schending van artikel 5 van richtlijn 2008/115, gelezen in het licht van artikel 19, lid 2, van het Handvest, door een bevoegde autoriteit is onderzocht ».

B.13.5. De richtlijn 2008/115/EG bevat de gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven.

Die richtlijn moet worden gelezen in het licht van de mogelijkheid voor de lidstaten van de Europese Unie om een terugkeerbesluit uit te vaardigen tegen een onderdaan van een derde land die illegaal op hun grondgebied verblijft (artikel 6 van de richtlijn).

B.13.6. In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen beweren, vormt niet artikel 9*ter* van de wet van 15 december 1980 de omzetting in het interne recht van artikel 5 van de richtlijn 2008/115/EG, maar artikel 74/13 van de wet van 15 december 1980, dat bepaalt :

« Bij het nemen van een beslissing tot verwijdering houdt de minister of zijn gemachtigde rekening met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land ».

B.13.7.1. De bij artikel 9*ter* bepaalde procedure is in de wet van 15 december 1980 ingevoegd bij artikel 5 van de wet van 15 september 2006 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Zij vormt een bijzondere procedure voor de aanvraag voor een machtiging tot verblijf voor de in België verblijvende vreemdeling die beschikt over een identiteitsdocument (onverminderd de vrijstelling van die voorwaarde, bedoeld in artikel 9*ter*, § 1, derde lid) en die op zodanige wijze lijdt aan een ziekte dat die een reëel risico inhoudt voor zijn leven of fysieke integriteit of een reëel risico van een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in zijn land van herkomst of het land waar hij verblijft. De machtiging tot verblijf wordt verleend door de minister of zijn gemachtigde, onder de voorwaarden en volgens de erin beschreven procedure.

De memorie van toelichting van de wet van 15 september 2006 vermeldt :

« Vreemdelingen die op zodanige wijze lijden aan een ziekte dat deze ziekte een reëel risico inhoudt voor hun leven of fysieke integriteit of een reëel risico inhoudt op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in hun land van herkomst of het land waar zij verblijven kunnen, ten gevolge van de rechtspraak van het Europese Hof van de Rechten van de Mens, vallen onder de toepassing van artikel 15, b), van de richtlijn 2004/83/EG (onmenselijke of vernederende behandeling).

Niettemin was het volgens de regering niet opportuun om aanvragen van vreemdelingen die beweren ernstig ziek te zijn via de asielpprocedure te behandelen, en dit om de volgende redenen :

- De asielinstanties beschikken niet over de vereiste competenties om de medische situatie van een vreemdeling of de medische omkadering in het land van oorsprong of het land waar zij kunnen verblijven, in te schatten;

- De procedure bij de asielinstanties is niet geschikt om in dringende medische gevallen toegepast te worden. De tussenkomst van minstens twee instanties (CGVS-RVV) is strijdig met de nood om dadelijk een standpunt in te nemen;

- Budgettaire : worden de asielinstanties ook voor deze problematiek bevoegd, dan zijn tal van bijkomende investeringen noodzakelijk (medische experts, uitbreiding opzoekingswerk naar situaties in het land van herkomst, bijkomend werk in beoordeling van de dossiers).

Het ontwerp stelt dus een verschil in behandeling in tussen de ernstig zieke vreemdelingen, die een machtiging tot verblijf in België moeten aanvragen, en de andere personen die de subsidiaire bescherming aanvragen, van wie de situatie in het kader van de asielprocedure wordt onderzocht.

Dit verschil in behandeling wordt gerechtvaardigd door het objectief criterium van de grond van de aanvraag, naargelang het feit of die aanvraag wordt ingediend op basis van de ernstige ziekte waaraan de aanvrager lijdt, of op basis van een andere vorm van ernstige schade, die het mogelijk maakt om een beroep te doen op de subsidiaire bescherming. De elementen die tot staving van beide typen van aanvragen worden aangevoerd zijn immers fundamenteel verschillend : de aanvraag gebaseerd op een ander criterium voor toekenning van de subsidiaire bescherming vereist dat de verklaringen van de aanvrager op hun geloofwaardigheid worden beoordeeld (subjectief gegeven), daar waar de aanvraag gebaseerd op een ernstige ziekte in wezen gebaseerd is op een geneeskundig onderzoek (objectief gegeven).

Deze objectieve diagnose kan echter niet worden gesteld door de Belgische autoriteiten, of dit nu de minister of zijn gemachtigde of de asielinstanties zijn, en vereist een medisch advies. Uitgaande van deze constatering is het doel van het ingevoerde systeem de asielinstanties niet te belasten met aanvragen die zij momenteel niet moeten behandelen en waarover zij zich hoe dan ook niet rechtsreeks kunnen uitspreken.

Het middel dat gebruikt wordt om dit doel te bereiken is de instelling van een specifieke wettelijke procedure met duidelijk gestelde voorwaarden, die leidt tot een beslissing van de minister of diens gemachtigde, in artikel 9ter, dat gebaseerd is op de huidige praktijk. Dit middel is in verhouding met het nagestreefde doel omdat het geen afbreuk doet aan de mogelijkheid voor de bedoelde vreemdelingen om het statuut van subsidiaire bescherming in te roepen en te genieten, maar enkel een parallelle procedure, naast de asielprocedure, organiseert.

In verband met bovenvermelde rechtvaardiging inzake het ontbreken van de nodige bevoegdheden van de asielinstanties op medisch vlak, waarover de Raad van State heeft opgemerkt dat ze wordt tegengesproken door het feit dat de situatie van ernstig zieke vreemdelingen vandaag gedeeltelijk al is gedekt door het advies dat het CGVS heeft uitgebracht in het kader van een dringend beroep, moet worden opgemerkt dat het invoeren van louter medische redenen in dit verband vrij zeldzaam is en dat het advies van het CGVS omtrent dergelijke redenen hoe dan ook slechts is gebaseerd op een informeel onderzoek van de situatie, hoofdzakelijk op grond van een medisch attest dat de asielzoeker voorlegt. De minister of zijn gemachtigde kan alleszins een dergelijk type van advies in vraag stellen, op

grond van een medisch tegenadvies van de adviserend geneesheer van de Dienst Vreemdelingenzaken, bij het onderzoeken van de opportuniteit van een maatregel tot verwijdering van de betrokkene. De procedure van het advies van het CGVS kan dus niet worden vergeleken met een procedure die de bedoeling heeft een machtiging tot verblijf toe te kennen aan ernstig zieke vreemdelingen en die gegrond is op een medisch advies in de eigenlijke zin.

Aan bovenvermelde rechtvaardiging inzake het ontbreken van aanpassing van de asielprocedure aan dringende medische gevallen, waarover de Raad van State ook een opmerking heeft gemaakt, kan worden toegevoegd dat de asielprocedure start met wat men de 'Dublin'-procedure noemt, dat wil zeggen het vaststellen van de staat die verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag, die ook niet is aangepast in het geval van een dringende medische situatie.

Wat meer bepaald de georganiseerde procedure betreft, schrijft artikel 9ter voor dat deze vreemdelingen een verblijfsaanvraag kunnen indienen bij de minister of zijn gemachtigde. Zij dienen dan wel, behoudens de in de wet voorziene uitzondering, duidelijk hun identiteit aan te tonen. De appreciatie van de medische toestand en de medische omkadering in het land van oorsprong gebeurt door een ambtenaar-geneesheer die daaromtrent een advies verschaft. Hij kan zonodig de vreemdeling onderzoeken en een bijkomend advies inwinnen van deskundigen » (*Parl. St.*, Kamer, 2005-2006, DOC 51-2478/001, pp. 9-12).

B.13.7.2. De vreemdeling die zich op het Belgische grondgebied bevindt en een aanvraag voor een machtiging tot verblijf van meer dan drie maanden op grond van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980 indient via de burgemeester van de plaats waar hij verblijft, moet buitengewone omstandigheden aanvoeren. Paragraaf 2 van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980 sluit uitdrukkelijk bepaalde elementen uit die niet als dusdanig kunnen worden gekwalificeerd. Hij bevat daarentegen geen enkele opsomming van de omstandigheden die als buitengewoon kunnen worden beschouwd, zodat de erkenning ervan in elk voorgelegd geval behoort tot de beoordelingsbevoegdheid van de bevoegde minister of van zijn gemachtigde.

Uit de rechtspraak van de bevoegde administratieve rechtscolleges blijkt dat de buitengewone omstandigheden « geen omstandigheden van overmacht zijn, maar die welke de terugkeer van de vreemdeling naar zijn land van herkomst of naar een land waar hij tot het verblijf is gemachtigd om de beoogde machtiging aan te vragen, [onmogelijk of] bijzonder moeilijk maken » (RvSt, 20 juni 2000, nr. 88.076; RvV, 30 april 2015, nrs. 144.470 en 144.695).

B.13.7.3. Zoals uit de in B.13.7.1 aangehaalde parlementaire voorbereiding blijkt, steunt de aanvraag op grond van een ernstige ziekte in wezen op een medisch onderzoek dat een

objectief element vormt. De aanvragen die steunen op het bestaan van buitengewone omstandigheden vereisen daarentegen een beoordeling van de bevoegde overheden naar aanleiding van verklaringen van de betrokken vreemdeling die veeleer steunen op subjectieve elementen die een grondiger onderzoek van het dossier vereisen.

De verschillende aard van de grond van de op basis van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 ingediende aanvragen kan verantwoorden dat de bij die aanvragen betrokken vreemdelingen worden vrijgesteld van de betaling van de retributie, terwijl de vreemdelingen die een machtiging tot verblijf doen steunen op artikel 9bis van dezelfde wet daarvan in principe niet zijn vrijgesteld.

B.13.7.4. De verzoekende partijen voeren evenwel ook aan dat minstens bepaalde categorieën van vreemdelingen die een aanvraag indienen op grond van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980 moeten worden vrijgesteld van de door de bestreden bepaling ingevoerde retributie.

Het Hof dient bijgevolg te onderzoeken of de bestreden bepaling, doordat zij de specifiek door de verzoekende partijen beoogde vreemdelingen niet vrijstelt van de bestreden retributie, de in de middelen vermelde grondwets- en verdragsbepalingen schendt.

B.14.1. Het derde middel, tweede onderdeel, in de zaak nr. 6238 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 22 en 22bis van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met diverse bepalingen van internationaal recht.

De verzoekende partij wijst erop dat een vreemdeling die een asielaanvraag heeft ingediend, tijdens de behandeling van die aanvraag – die vaak lang duurt – affectieve, sociale en professionele banden en een privéleven in België kan hebben ontwikkeld. De bestreden retributie zou eraan in de weg kunnen staan dat hij een aanvraag op basis van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980 indient.

Het negende middel, eerste onderdeel, in de zaak nr. 6245 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 22 en 22bis van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met diverse bepalingen van internationaal recht.

De verzoekende partij betoogt dat de vreemdelingen die wegens de lengte van de asielpcedure in België een sociaal leven hebben opgebouwd en die hun aanvraag op basis van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980 willen indienen, niet noodzakelijkerwijs over de nodige financiële middelen beschikken om de retributie te voldoen.

B.14.2. Artikel 49/3 van de wet van 15 december 1980 bepaalt :

« Een aanvraag om erkenning van de vluchtelingenstatus of de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus, neemt de vorm aan van een asielaanvraag.

Deze asielaanvraag wordt ambtshalve bij voorrang onderzocht in het kader van het Verdrag van Genève, zoals bepaald in artikel 48/3, en vervolgens in het kader van artikel 48/4 ».

B.14.3. Wanneer een asielaanvraag niet leidt tot de erkenning als vluchteling, wordt alsnog onderzocht of de asielzoeker in aanmerking komt voor de subsidiaire bescherming bedoeld in artikel 49/2, § 1, van de wet van 15 december 1980, zonder dat daartoe een nieuwe aanvraag moet worden ingediend :

« Als genietter van de subsidiaire beschermingsstatus wordt beschouwd en tot een verblijf van beperkte duur in het rijk toegelaten : de vreemdeling aan wie de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen of de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de status bepaald in artikel 48/4 toekent ».

De subsidiaire-beschermingsstatus bepaald in artikel 48/4 van de wet van 15 december 1980 betreft de personen die geen aanspraak kunnen maken op de vluchtelingenstatus of op de toepassing van artikel 9ter van de voormelde wet, maar die, om andere redenen dan die welke zijn vermeld in het Internationaal Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, internationale bescherming nodig hebben tegen het risico dat zij lopen om het slachtoffer te worden van een onmenselijke of vernederende behandeling in hun land van herkomst, met schending van artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Artikel 49/2, §§ 2 en 3, van de wet van 15 december 1980 bepaalt :

« § 2. De verblijfstitel die de toelating tot een verblijf van beperkte duur vaststelt, is geldig gedurende één jaar en in geval van verlenging, geldig gedurende twee jaar tenzij de subsidiaire beschermingsstatus ondertussen werd opgeheven of ingetrokken overeenkomstig de artikelen 55/5 of 55/5/1 of tenzij de vreemdeling ondertussen afstand heeft gedaan van zijn subsidiaire beschermingsstatus.

§ 3. Na vijf jaar, te rekenen vanaf de indiening van de asielaanvraag wordt de vreemdeling aan wie de subsidiaire beschermingsstatus is toegekend tot een verblijf van onbepaalde duur in het Rijk toegelaten tenzij de subsidiaire beschermingsstatus ondertussen werd opgeheven of ingetrokken overeenkomstig de artikelen 55/5 of 55/5/1 of tenzij de vreemdeling ondertussen afstand heeft gedaan van zijn subsidiaire beschermingsstatus ».

B.14.4. De asielaanvraag (artikelen 48 en volgende van de wet van 15 december 1980), die tegelijk geldt als aanvraag voor subsidiaire bescherming, is vrijgesteld van de bestreden retributie voor de administratieve kosten voor de behandeling van de verblijfsaanvraag. Die vrijstelling geldt in de eerste plaats voor de aanvrager die niet is vermeld onder de categorieën van personen die op grond van de bestreden bepaling de retributie verschuldigd zijn. De vrijstelling geldt bovendien voor de gezinsleden van de begunstigde van de status van vluchteling of de subsidiaire-beschermingsstatus wanneer zij een machtiging tot verblijf aanvragen op grond van artikel 10 van de wet van 15 december 1980 (artikel 1/1, § 2, 3°, van de wet van 15 december 1980, ingevoegd bij het bestreden artikel 196 van de programmawet van 19 december 2014).

Zelfs al zou een asielprocedure enige tijd in beslag nemen, dan volgt daaruit voor de wetgever niet de verplichting om voor de asielzoekers die, in afwachting van een beslissing over hun asielaanvraag, ervoor opteren eveneens een verblijfsaanvraag in te dienen op basis van artikel 9bis van de wet van 15 december 1980, te voorzien in een vrijstelling van de retributie voor de administratieve kosten voor de behandeling van de verblijfsaanvraag die verschuldigd is door alle in die bepaling bedoelde categorieën van vreemdelingen. De asielaanvraag moet hun immers een volledig onderzoek van hun aanvraag voor een machtiging tot verblijf waarborgen.

B.14.5. De in B.14.1 vermelde onderdelen van middelen zijn niet gegrond.

B.15.1. Het derde middel, vierde onderdeel, in de zaak nr. 6238 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 22 en 22bis van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met diverse bepalingen van internationaal recht.

De verzoekende partijen klagen de identieke behandeling aan van, enerzijds, de personen die niet voor een verblijfstitel op grond van gezinshereniging in aanmerking komen maar die

toch nauwe familiebanden zouden hebben en, anderzijds, alle andere vreemdelingen die een aanvraag indienen op basis van artikel *9bis* van de wet van 15 december 1980.

In het elfde middel, eerste onderdeel, in de zaak nr. 6245, afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11 en *22bis* van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met diverse bepalingen van internationaal recht, voert de verzoekende partij een analoge grief aan.

B.15.2. Zoals in B.10.4.2 is vermeld, zou de wetgever niet kunnen worden verweten dat hij, rekening houdend met het grote aantal individuele situaties waarin de vreemdelingen zich kunnen bevinden, gebruik maakt van categorieën die de verscheidenheid van situaties met een zekere graad van benadering opvangen.

De verzoekende partijen tonen niet aan dat er tussen vreemdelingen met familiebanden die niet voor enige vorm van gezinshereniging in aanmerking komen en andere vreemdelingen die een aanvraag om humanitaire redenen indienen op basis van artikel *9bis* van de wet van 15 december 1980, een zodanig wezenlijk verschil is dat de wetgever ertoe genoodzaakt zou zijn hen verschillend te behandelen wat de verschuldigde retributie voor de administratieve kosten van hun verblijfsaanvraag betreft.

B.15.3. De in B.15.1 vermelde onderdelen van middelen zijn niet gegrond.

B.16.1. Het vierde middel, eerste en vierde onderdeel, in de zaak nr. 6238 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met diverse bepalingen van internationaal recht.

De verzoekende partijen voeren in het eerste onderdeel aan dat de enige mogelijkheid voor verschillende categorieën van personen die een « verdedigbare grief afgeleid uit artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens wensen te doen gelden », gelegen is in de indiening van een verblijfsaanvraag op grond van de artikelen 9 en *9bis* van de wet van 15 december 1980.

In het vierde onderdeel klagen zij de identieke behandeling aan van de personen die het grondgebied niet kunnen verlaten wegens een risico van een onmenselijke en vernederende behandeling of die in hun land van herkomst een risico lopen op een schending van artikel 3

van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, en alle andere vreemdelingen die een aanvraag indienen op basis van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980, doordat voor de eerste categorie niet in een vrijstelling van de retributie is voorzien.

In het achtste middel, eerste en tweede onderdeel, in de zaak nr. 6245, afgeleid uit de schending van diverse bepalingen van internationaal recht en van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, voert de verzoekende partij analoge grieven aan.

B.16.2. Artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« Niemand mag worden onderworpen aan folteringen noch aan onmenselijke of vernederende behandelingen of straffen ».

Artikel 48/4 van de wet van 15 december 1980 bepaalt :

« § 1. De subsidiaire beschermingsstatus wordt toegekend aan de vreemdeling, die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt en die geen beroep kan doen op artikel 9*ter*, en ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij naar zijn land van herkomst, of in het geval van een staatloze, naar het land waar hij vroeger gewoonlijk verbleef, terugkeert, een reëel risico zou lopen op ernstige schade zoals bepaald in paragraaf 2 en die zich niet onder de bescherming van dat land kan of, wegens dat risico, wil stellen en niet onder de uitsluitingsgronden zoals bepaald in artikel 55/4, valt.

§ 2. Ernstige schade bestaat uit :

- a) doodstraf of executie; of,
- b) foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van een verzoeker in zijn land van herkomst; of,
- c) ernstige bedreiging van het leven of de persoon van een burger als gevolg van willekeurig geweld in het geval van een internationaal of binnenlands gewapend conflict ».

Waar de voormelde bepaling verwijst naar het risico van « foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van een verzoeker in zijn land van herkomst » stemt zij overeen met artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.16.3. Wanneer een vreemdeling een risico loopt op foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing in zijn land van herkomst, kan hij in België een asielaanvraag, die tegelijk geldt als aanvraag voor subsidiaire bescherming, indienen op grond

van de artikelen 48 en volgende van de wet van 15 december 1980, die is vrijgesteld van de betwiste retributie, en is hij derhalve niet verplicht een verblijfsaanvraag in te dienen op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980. Zoals is vermeld in B.14.4, geldt de vrijstelling van de retributie bovendien ook voor de gezinsleden van de begunstigde van de status van vluchteling of van de subsidiaire-beschermingsstatus.

Nu de wetgever rekening heeft gehouden met de specifieke situatie van personen die een risico lopen op foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing bij terugkeer naar hun land van herkomst, en met de situatie van hun gezinsleden, bestaat de door de verzoekende partijen aangeklaagde identieke behandeling niet.

B.16.4. In zoverre de verzoekende partijen de situatie aanklagen van personen die een risico aanvoeren van foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing in hun land van herkomst, maar die desondanks niet in aanmerking komen voor internationale bescherming op grond van de artikelen 48 en volgende van de wet van 15 december 1980, wordt een hypothetische categorie van personen aangevoerd waarbij de wetgever niet kan worden verweten dat hij voor die personen, naast de internationale bescherming die zij kunnen krijgen door middel van een asielaanvraag of een aanvraag voor subsidiaire bescherming, die van de retributie is vrijgesteld, geen andere vrijstelling heeft voorzien wanneer zij daarna een aanvraag indienen op grond van de artikelen 9 of 9*bis* van de wet van 15 december 1980.

B.16.5. In zoverre de verzoekende partijen in de zaak nr. 6238 in hun memorie van antwoord voorhouden dat hun grief een vergelijking betreft tussen, enerzijds, vreemdelingen die een verdedigbare grief afgeleid uit artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens kunnen doen gelden en die een verblijfsaanvraag indienen op grond van de artikelen 9 of 9*bis* van de wet van 15 december 1980 en, anderzijds, vreemdelingen die geen staatlozen zijn en die geen grief afgeleid uit artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens moeten aanvoeren in hun verblijfsaanvraag die ook wordt ingediend op grond van artikel 9*bis* van die wet, voeren zij een middel aan dat niet in het verzoekschrift is uiteengezet en dat derhalve niet ontvankelijk is.

B.16.6. De in B.16.1 vermelde onderdelen van middelen zijn niet gegrond.

B.17.1. Het tiende middel in de zaak nr. 6245 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11 en *22bis* van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met diverse bepalingen van internationaal recht.

De verzoekende partij klaagt in het eerste onderdeel aan dat de ouder van een minderjarige vreemdeling die is toegelaten tot het verblijf en die reeds vergezeld is van een andere volwassene, die geen aanvraag tot gezinshereniging kan indienen op basis van artikel 10, § 1, 4° of 5°, van de wet van 15 december 1980 en een aanvraag wil indienen op basis van artikel *9bis* van de wet van 15 december 1980, geraakt wordt in zijn recht op eerbiediging van zijn gezinsleven doordat hij de retributie verschuldigd is.

In het tweede onderdeel klaagt zij aan dat geen onderscheid wordt gemaakt naargelang de aanvrager al dan niet een door het Europees Verdrag voor de rechten van de mens beschermd grondrecht aanvoert.

B.17.2. Van de wetgever kan niet in redelijkheid worden verwacht dat hij voor die gevallen van gezinshereniging die niet voldoen aan de voorwaarden gesteld in de artikelen 10, *10bis* en *40ter* van de wet van 15 december 1980 – inzonderheid aan de voorwaarden van artikel 10, § 1, 4° of 5°, van die wet – en waarbij de verblijfsaanvraag gegrond is op artikel *9bis* van die wet, zou moeten voorzien in een vrijstelling van de retributie, terwijl die laatste wel verschuldigd is voor aanvragen op grond van de artikelen 10, *10bis* en *40ter* van die wet.

Evenmin kan de wetgever worden verweten dat hij voor de retributie geen onderscheid heeft gemaakt naargelang een verblijfsaanvraag die steunt op artikel *9bis* van die wet, al dan niet verband houdt met een door het Europees Verdrag voor de rechten van de mens beschermd grondrecht.

B.17.3. De in B.17.1 uiteengezette onderdelen van het middel zijn niet gegrond.

B.18.1. Het zevende middel, tweede en derde onderdeel, in de zaak nr. 6238 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 22 en *22bis* van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met diverse bepalingen van internationaal recht.

Het vierde middel in de zaak nr. 6245 is afgeleid uit de schending van de artikelen 18 tot 21 en 45 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en van de artikelen 10, 11, 22 en *22bis* van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met diverse bepalingen van internationaal recht.

B.18.2. In beide zaken bekritisieren de verzoekende partijen het feit dat de houders van het recht van vrij verkeer en hun familieleden die hun verblijfsaanvraag indienen op grond van de artikelen 40 of *40bis*, of in bepaalde gevallen op grond van artikel *40ter*, van de wet van 15 december 1980 niet aan de betwiste retributie onderworpen zijn, maar wel de personen die een verblijfsaanvraag indienen op grond van artikel *9bis* van die wet om een verblijfstitel te verkrijgen.

B.18.3. Artikel 1/1, § 2, 6°, van de wet van 15 december 1980, ingevoegd bij het bestreden artikel 196 van de programmawet van 19 december 2014, onderwerpt de aanvragen als bedoeld in artikel *40ter* van de wet van 15 december 1980 aan de retributie voor de administratieve kosten voor de verblijfsaanvragen, met uitzondering van « de aanvragen ingediend door de familieleden van een Belg die zijn recht op vrij verkeer, overeenkomstig het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, heeft uitgeoefend ».

Daarnaast zijn verblijfsaanvragen op grond van de artikelen 40 (burgers van de Europese Unie) en *40bis* (familieleden van burgers van de Europese Unie) van de wet van 15 december 1980 eveneens van de retributie vrijgesteld, daar zij niet zijn opgenomen in de lijst van categorieën van vreemdelingen die in de bestreden bepalingen worden opgesomd en die de retributie verschuldigd zijn.

B.18.4. De uitzonderingen voor de Unieburgers en de Belgen die gebruik hebben gemaakt van hun recht van vrij verkeer, alsook voor hun familieleden worden door de wetgever verantwoord door te verwijzen naar de verbintenissen die op de Belgische Staat rusten ingevolge de richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden (hierna : richtlijn 2004/38/EG).

B.18.5. De in de richtlijn 2004/38/EG en de in artikelen 40*bis* en andere van de wet van 15 december 1980 aan de familieleden van een burger van de Unie verleende rechten zijn onlosmakelijk verbonden met de uitoefening, door die burger van de Unie, van zijn recht van vrij verkeer. Volgens artikel 3, lid 1, is de richtlijn van toepassing op iedere burger van de Unie die zich begeeft naar of verblijft in een andere lidstaat dan die waarvan hij de nationaliteit bezit, en diens familieleden, zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 2, van die richtlijn, die hem begeleiden of zich bij hem voegen (HvJ, 8 maart 2011, C-34/09, *Ruiz Zambrano*, punt 39; 15 november 2011, C-256/11, *Dereci*, punt 53). De richtlijn is niet van toepassing op de familieleden van een burger van de Unie die nooit gebruik heeft gemaakt van zijn recht van vrij verkeer en steeds verbleven heeft in de lidstaat waarvan hij de nationaliteit bezit (HvJ, 15 november 2011, C-256/11, *Dereci*, punt 58; 8 mei 2013, C-87/12, *Ymeraga e.a.*, punt 30).

B.18.6. Hoewel de voormelde richtlijn zich niet ertegen verzet dat de lidstaten de afgifte van verblijfstitels aan de daarin bedoelde categorieën van personen afhankelijk stelt van de betaling van een retributie, legt die richtlijn een zodanige verplichting niet op. De wetgever overschrijdt zijn beoordelingsbevoegdheid niet door de bedoelde personen van de retributie vrij te stellen teneinde zo min mogelijk afbreuk te doen aan de door die richtlijn nagestreefde doelstelling inzake het vrij verkeer.

B.18.7. De in B.18.1 vermelde middelen zijn niet gegrond.

De staatlozen

B.19.1.1. Het vierde middel, tweede en derde onderdeel, in de zaak nr. 6238 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met diverse bepalingen van internationaal recht.

De verzoekende partijen klagen in het tweede onderdeel het verschil in behandeling aan tussen erkende staatlozen, die de retributie verschuldigd zijn, en de asielzoekers, die dat niet zijn.

In het derde onderdeel klagen de verzoekende partijen de identieke behandeling aan van de staatlozen en de vreemdelingen die een aanvraag indienen op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980 en die de retributie verschuldigd zijn.

B.19.1.2. Het zevende middel, eerste, tweede, vierde en vijfde onderdeel, in de zaak nr. 6245 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met diverse bepalingen van internationaal recht.

De verzoekende partij voert aan dat de wet van 15 december 1980 niet voorziet in een specifieke procedure voor erkende staatlozen die een verblijfsaanvraag wensen in te dienen, zodat zij verplicht zijn zulks te doen op grond van artikel 9*bis* van die wet, met betaling van de retributie.

B.19.2. De wet van 15 december 1980 voorziet niet in een specifieke verblijfsstatus voor de persoon die zich beroept op de status van staatloze of die als staatloze is erkend, in tegenstelling tot de regeling voor de (kandidaat-)vluchtelingen en de personen die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komen, die is vervat in de artikelen 48 en volgende van die wet.

Artikel 98 van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen bepaalt :

« De staatloze en zijn familieleden zijn onderworpen aan de algemene reglementering.

Wanneer de staatloze echter gemachtigd is om meer dan drie maanden in het Rijk te verblijven, geeft het gemeentebestuur hem een bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister af waarvan de vervaldatum drie maanden vroeger valt dan die van de reistitel.

De artikelen 85 en 92 zijn van toepassing op de staatloze die gemachtigd is om in het Rijk te verblijven ».

B.19.3.1. Ondervraagd over de bestaanbaarheid van artikel 49 van de wet van 15 december 1980 met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet « in zoverre het een verschil in behandeling invoert tussen de vreemdeling wiens hoedanigheid van vluchteling is erkend en die hierdoor wordt toegelaten tot het verblijf of tot de vestiging in het Rijk, en de staatloze die, doordat hij niet door die bepaling wordt beoogd, uit zijn erkenning in die hoedanigheid niet het

recht kan afleiden om tot het verblijf of de vestiging in het Rijk te worden toegelaten », oordeelde het Hof bij zijn arrest nr. 198/2009 van 17 december 2009 :

« B.5. De situatie van de staatlozen in het internationaal recht wordt geregeld door het Verdrag van New York betreffende de status van staatlozen van 28 september 1954, goedgekeurd bij de wet van 12 mei 1960 (hierna : het Verdrag van New York); die van de vluchtelingen is geregeld bij het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen, goedgekeurd bij de wet van 26 juni 1953 (hierna : het Verdrag van Genève).

De twee verdragen, die historisch gezien uit dezelfde demarche voortvloeien, bevatten bepalingen waarvan de draagwijdte in verschillende opzichten vergelijkbaar is. Krachtens artikel 7.1 van het Verdrag van Genève en artikel 7.1 van het Verdrag van New York kent België aan de vluchtelingen en aan de staatlozen de regeling toe die het aan de vreemdelingen in het algemeen toekent. Krachtens de artikelen 23 en 24 van het Verdrag van New York en de artikelen 23 en 24 van het Verdrag van Genève moet België aan de vluchtelingen die rechtmatig op zijn grondgebied verblijven en aan de staatlozen die rechtmatig erop verblijven, dezelfde behandeling als die van de onderdanen toekennen op het vlak van de arbeidswetgeving, de wetgeving inzake sociale zekerheid en de bijstand van overheidswege; noch de enen, noch de anderen kunnen, indien zij rechtmatig op het grondgebied verblijven, het land worden uitgezet, tenzij om redenen van nationale veiligheid of openbare orde (artikel 31 van het Verdrag van New York en artikel 32 van het Verdrag van Genève). Geen van beide verdragen kent aan de daarin beoogde personen het recht toe om te verblijven op het grondgebied van de Staat die hen als vluchteling of als staatloze erkent.

B.6. De erkende staatlozen en de erkende vluchtelingen bevinden zich aldus in grotendeels vergelijkbare situaties, niet alleen rekening houdend met de voorschriften van die bepalingen, maar ook met het feit dat aan de overheid, door hun de hoedanigheid van, al naar gelang van het geval, staatloze of vluchteling toe te kennen, plichten worden opgelegd ten aanzien van de betrokkenen.

B.7. Wanneer is vastgesteld dat de staatloze deze hoedanigheid heeft verkregen omdat hij buiten zijn wil zijn nationaliteit heeft verloren en dat hij aantoonde dat hij geen wettige en duurzame verblijfstitel kan verkrijgen in een andere Staat waarmee hij banden zou hebben, kan de situatie waarin hij zich bevindt op discriminerende wijze afbreuk doen aan zijn grondrechten.

Hieruit vloeit voort dat, wat het verblijfsrecht betreft, het verschil in behandeling tussen de staatloze die zich in een dergelijke situatie op het Belgisch grondgebied bevindt en de erkende vluchteling, niet redelijk verantwoord is.

B.8. Die discriminatie vloeit evenwel niet voort uit artikel 49 van de wet van 15 december 1980, dat alleen betrekking heeft op de in België erkende vluchtelingen, maar uit de ontstentenis van een wettelijke bepaling die aan de in België erkende staatlozen een verblijfsrecht toekent dat vergelijkbaar is met datgene dat die vluchtelingen genieten.

B.9. Het komt aan de verwijzende rechter, en niet aan het Hof toe om, met toepassing van artikel 159 van de Grondwet, in voorkomend geval de grondwettigheid van artikel 98 van het voormelde koninklijk besluit van 8 oktober 1981 na te gaan ».

B.19.3.2. Bij zijn arrest nr. 1/2012 van 11 januari 2012 heeft het Hof de bestaanbaarheid nagegaan, met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 2, lid 2, en 26, lid 1, van het Verdrag inzake de rechten van het kind, van artikel 1, achtste lid, van de wet van 20 juli 1971 tot instelling van gewaarborgde gezinsbijslag, in die zin geïnterpreteerd dat het van toepassing is op de staatlozen van wie wordt vastgesteld dat zij buiten hun wil hun nationaliteit hebben verloren en die aantonen dat zij geen wettige en duurzame verblijfstitel kunnen verkrijgen in een andere Staat waarmee zij banden zouden hebben.

Bij zijn voormelde arrest nr. 1/2012 heeft het Hof geoordeeld :

« B.11. Zoals het Hof in zijn arrest nr. 198/2009 van 17 december 2009 heeft vastgesteld, vloeit die discriminatie niet voort uit artikel 49 van de wet van 15 december 1980, dat alleen betrekking heeft op de in België erkende vluchtelingen, maar uit de ontstentenis van een wettelijke bepaling die aan de in B.1 bedoelde in België erkende staatlozen een verblijfsrecht toekent dat vergelijkbaar is met datgene dat die vluchtelingen genieten. Het Hof merkt op dat de wetgever die leemte niet heeft verholpen door voor die erkende staatlozen een bepaling aan te nemen die gelijkwaardig is aan artikel 49 van de wet van 15 december 1980.

De discriminatie tussen de vluchtelingen en die staatlozen vindt evenmin haar oorsprong in artikel 1, achtste lid, van de wet van 20 juli 1971 tot instelling van gewaarborgde gezinsbijslag. Het is de wet van 15 december 1980 die niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre zij niet voorziet in een bepaling die soortgelijk is aan artikel 49 ervan, waardoor de in België erkende staatlozen bedoeld in B.1 een verblijfsrecht zouden hebben dat vergelijkbaar is met datgene dat de vluchtelingen genieten.

B.12.1. Het komt de wetgever toe de voorwaarden te bepalen onder welke bepaalde categorieën van staatlozen in België een verblijfstitel kunnen verkrijgen.

B.12.2. In afwachting van dat wetgevend optreden dat betrekking heeft op de wet van 15 december 1980, staat het aan de verwijzende rechter een einde te maken aan de gevolgen, wat de in het geding zijnde bepaling betreft, van de ongrondwettigheid die in B.11 is vastgesteld, aangezien die vaststelling in voldoende precieze en volledige bewoordingen is uitgedrukt. Bijgevolg komt het de arbeidsgerechten waarbij een weigering om gewaarborgde gezinsbijslag toe te kennen ten behoeve van een kind dat ten laste van een erkende staatloze is van wie zij vaststellen dat hij buiten zijn wil zijn nationaliteit heeft verloren en dat hij aantoont dat hij geen wettige en duurzame verblijfstitel kan verkrijgen in een andere Staat waarmee hij banden zou hebben, aanhangig is gemaakt, toe dat kind het in het geding zijnde recht op gewaarborgde gezinsbijslag toe te kennen, niettegenstaande het feit dat de staatloze persoon ten laste van wie het is, nog niet is toegelaten of gemachtigd op het Belgische grondgebied te verblijven ».

B.19.4. De wetgever is in gebreke gebleven om tegemoet te komen aan de vaststelling, door het Hof bij zijn voormelde arresten nrs. 198/2009 en 1/2012, dat de wet van 15 december 1980 niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre zij niet voorziet in een bepaling die soortgelijk is aan artikel 49 ervan, opdat een in België erkende staatloze, die deze status heeft verkregen omdat hij buiten zijn wil zijn nationaliteit heeft verloren en aantoonbaar dat hij geen wettige en duurzame verblijfstitel kan verkrijgen in een andere Staat waarmee hij banden zou hebben, een verblijfsrecht zou kunnen verkrijgen dat vergelijkbaar is met datgene dat een vluchteling geniet.

De wet van 10 juni 2014 stemt in met het Verdrag van de Verenigde Naties tot beperking der staatloosheid, gedaan te New York op 30 augustus 1961, dat ten aanzien van België in werking is getreden op 29 september 2014.

B.19.5. In de huidige stand van de wetgeving kunnen de erkende staatlozen geen aanvraag voor een verblijfsvergunning indienen op grond van de artikelen 48 en volgende van de wet van 15 december 1980 – bepalingen die enkel betrekking hebben op de aanvraag voor internationale bescherming van asielzoekers en personen die subsidiaire bescherming wensen – en dienen zij een beroep te doen op artikel 9bis van die wet om hun verblijf te regulariseren.

In samenhang met de bestreden bepalingen leidt een en ander ertoe een en ander de erkende staatlozen te aanzien van wie wordt vastgesteld dat zij hun nationaliteit buiten hun wil hebben verloren en die aantoonbaar dat zij geen wettige en duurzame verblijfstitel kunnen verkrijgen in een andere Staat waarmee zij banden zouden hebben, die zich op die hoedanigheid beroepen om een aanvraag voor een verblijfsvergunning in te dienen, de bestreden retributie verschuldigd zijn, terwijl de asielzoekers en personen die subsidiaire bescherming aanvragen, daarvan zijn vrijgesteld.

Nu die laatste vrijstelling is ingegeven door de wil van de wetgever om rekening te houden met de internationale verbintenissen van de Belgische Staat, is het in het licht van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie niet redelijk verantwoord geen enkele vrijstelling te verlenen aan personen die onder de bescherming vallen van het Verdrag van New York betreffende de status van staatlozen van 28 september 1954, terwijl de personen die onder de bescherming vallen van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende de status van

vluchtelingen wel van de retributie zijn vrijgesteld wanneer zij een aanvraag voor een verblijfsvergunning indienen.

B.19.6. De in B.19.1 vermelde onderdelen van middelen zijn gegrond in zoverre zij betrekking hebben op erkende staatlozen ten aanzien van wie wordt vastgesteld dat zij hun nationaliteit buiten hun wil hebben verloren en die aantonen dat zij geen wettige en duurzame verblijfstitel kunnen verkrijgen in een andere Staat waarmee zij banden zouden hebben.

Artikel 1/1, § 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, ingevoegd bij artikel 196 van de programmawet van 19 december 2014 dient te worden vernietigd in zoverre het niet voorziet in een vrijstelling voor de aanvragen voor een verblijfsvergunning die uitgaan van die erkende staatlozen.

De langdurig ingezetenen in de Europese Unie

B.20.1. Het vijfde middel in de zaak nr. 6238 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de richtlijn 2003/109/EG van de Raad van 25 november 2003 betreffende de status van langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen (hierna : richtlijn 2003/109/EG).

In het eerste onderdeel van dat middel klagen de verzoekende partijen aan dat de bestreden retributie verschuldigd is voor een aanvraag voor een machtiging tot verblijf van de langdurig ingezetene die die status heeft verkregen in een andere lidstaat van de Europese Unie (artikel 1/1, § 2, 8°, van de wet van 15 december 1980) en voor de aanvraag voor een verblijfsvergunning van een gezinslid van een langdurig ingezetene (artikel 1/1, § 2, 3° en 4°, van de wet van 15 december 1980), die allebei worden beoogd in de richtlijn 2003/109/EG, terwijl geen retributie verschuldigd is voor een aanvraag voor een verblijfsvergunning ingediend door de begunstigden van de richtlijn 2004/38/EG (artikelen 40 en volgende van de wet van 15 december 1980).

Het tweede onderdeel van het tweede middel in de zaak nr. 6245 is analoog aan het eerste onderdeel van het vijfde middel in de zaak nr. 6238.

B.20.2. Het in B.8.9.1 geciteerde artikel 61/7 van de wet van 15 december 1980, ingevoegd bij wet van 25 april 2007, vormt een onderdeel van de tenuitvoerlegging van de richtlijn 2003/109/EG.

B.20.3. Artikel 5 van de richtlijn 2003/109/EG bepaalt :

« Voorwaarden voor het verkrijgen van de status van langdurig ingezetene

1. De lidstaten verlangen van onderdanen van derde landen het bewijs dat zij voor zichzelf en de gezinsleden te hunnen laste beschikken over :

a) vaste en regelmatige inkomsten die voldoende zijn om zichzelf en hun gezinsleden te onderhouden zonder een beroep te hoeven doen op het stelsel van sociale bijstand van de betrokken lidstaat. De lidstaten beoordelen deze inkomsten afgaande op de aard en de regelmaat ervan, waarbij zij rekening mogen houden met het niveau van het minimumloon en minimumpensioen voordat het verzoek om toekenning van de status van langdurig ingezetene werd ingediend;

b) een ziektekostenverzekering voor alle risico's die in de betrokken lidstaat *normaliter* voor de eigen onderdanen zijn gedekt.

[...] ».

B.20.4. Artikel 15*bis* van de wet van 15 december 1980, eveneens ingevoegd bij de wet van 25 april 2007, bepaalt :

« § 1. Behalve indien redenen van openbare orde of nationale veiligheid zich ertegen verzetten, moet de status van langdurig ingezetene worden verleend aan een vreemdeling die geen burger is van de Europese Unie, die voldoet aan de voorwaarden van § 3 en die een legaal en ononderbroken verblijf in het Rijk bewijst in de loop van vijf jaar die onmiddellijk voorafgaan aan zijn aanvraag voor het verkrijgen van de status van langdurig ingezetene.

[...]

§ 3. De vreemdeling, bedoeld bij § 1, moet bewijzen dat hij voor zichzelf en voor zijn gezinsleden die te zijnen laste zijn, beschikt over stabiele, regelmatige en toereikende bestaansmiddelen om zichzelf en zijn gezinsleden te onderhouden om te voorkomen dat zij ten laste vallen van de overheden, en dat hij een ziektekostenverzekering heeft die de risico's in België dekt.

De bestaansmiddelen omschreven in het eerste lid moeten ten minste gelijk zijn aan het inkomstenniveau beneden hetwelk sociale bijstand kan worden toegekend. Bij het beoordelen van die bestaansmiddelen wordt rekening gehouden met hun aard en regelmatigheid.

De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het minimumbedrag van de vereiste bestaansmiddelen, gelet op de criteria omschreven in het tweede lid.

[...] ».

B.20.5. Voor de aanvragen van een langdurig ingezetene, die krachtens van artikel 61/7 van de wet van 15 december 1980 moeten worden ingediend op de wijze bepaald bij de artikelen 9 of 9*bis* van die wet, is de retributie verschuldigd krachtens artikel 1/1, § 2, 8°, van die wet, ingevoegd bij het bestreden artikel 196 van de programmawet van 19 december 2014.

De aanvragen van gezinsleden van een langdurig ingezetene, ingediend op grond van de artikelen 10 en 10*bis* van de wet van 15 december 1980, zijn onderworpen aan de retributie krachtens artikel 1/1, § 2, 3° en 4°, van die wet.

B.20.6. Ten aanzien van het feit dat de aanvraag voor een verblijfsvergunning die in ingediend op grond van de richtlijn 2003/109/EG is onderworpen aan de betaling van een retributie heeft het Hof van Justitie geoordeeld :

« 22. Opgemerkt zij dat het Hof reeds heeft erkend dat de lidstaten de afgifte, op grond van richtlijn 2003/109, van verblijfstitels en -vergunningen afhankelijk kunnen stellen van de betaling van leges en dat zij bij het vaststellen van de bedragen van die leges over een beoordelingsmarge beschikken (arrest *Commissie/Nederland*, C-508/10, EU:C:2012:243, punt 64).

23. Het Hof heeft evenwel gepreciseerd dat de op dit punt aan de lidstaten verleende beoordelingsbevoegdheid niet onbepert is en dat zij geen nationale regeling mogen toepassen die de verwezenlijking van de door richtlijn 2003/109 nagestreefde doelen in gevaar kan brengen en deze derhalve haar nuttig effect kan ontnemen (zie arrest *Commissie/Nederland*, C-508/10, EU:C:2012:243, punt 65).

24. Overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel, dat deel uitmaakt van de algemene beginselen van Unierecht, moeten bovendien de ter omzetting van richtlijn 2003/109 gebruikte middelen de door die bepaling nagestreefde doelen kunnen verwezenlijken en mogen zij niet verder gaan dan ter bereiking daarvan noodzakelijk is (zie in die zin arrest *Commissie/Nederland*, C-508/10, EU:C:2012:243, punt 75).

25. Bijgevolg staat het de lidstaten weliswaar vrij om de afgifte, op grond van richtlijn 2003/109, van verblijfsvergunningen afhankelijk te stellen van de inning van leges, doch mag volgens het evenredigheidsbeginsel de hoogte van die leges niet tot doel en evenmin tot gevolg hebben dat het verkrijgen van de door die richtlijn verleende status van langdurig ingezetene en andere rechten die voortvloeien uit de toekenning van die status daardoor wordt belemmerd, daar anders afbreuk wordt gedaan aan zowel de doelstelling als de geest van die richtlijn (zie in

die zin arrest *Commissie/Nederland*, C-508/10, EU:C:2012:243, punt 69) » (HvJ, 2 september 2015, C-309/14, *Confederazione Generale Italiana del Lavoro e.a.*).

B.20.7. Gelet op de door de bestreden bepaling nagestreefde doelstelling om de afgifte van een verblijfstitel in de regel afhankelijk te maken van het betalen van een retributie, hanteert de wetgever een relevant criterium van onderscheid door ook de langdurig ingezetenen zoals bedoeld in artikel 61/7 van de wet van 15 december 1980 aan die regeling te onderwerpen.

Daarbij kan erop worden gewezen dat op grond van zowel de richtlijn als de nationale regeling, de langdurig ingezetene over stabiele, toereikende en regelmatige bestaansmiddelen dient te beschikken voor zichzelf en zijn gezinsleden teneinde een verblijfsrecht te kunnen bekomen, zodat de betaling van een dergelijke retributie niet als een onoverkomelijke hindernis kan worden beschouwd, voor zover die retributie niet onevenredig hoog is. Zoals meermaals is gesteld, komt het evenwel niet aan het Hof, maar wel aan de bevoegde rechter toe om hierop controle uit te oefenen.

B.20.8. De verzoekende partijen vergelijken de situatie van langdurig ingezetenen en hun gezinsleden met die van de begunstigden van de richtlijn 2004/38/EG, die door de bestreden bepaling van de retributie zijn vrijgesteld.

B.20.9. Om redenen die analoog zijn aan die welke zijn vermeld in B.18.6 is het verschil in behandeling niet zonder redelijke verantwoording.

B.20.10. De in B.20.1 vermelde onderdelen van middelen zijn niet gegrond.

B.21.1. In het tweede onderdeel van het vijfde middel in de zaak nr. 6238, dat is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de richtlijn 2003/109/EG, klagen de verzoekende partijen aan dat de retributie verschuldigd is voor een aanvraag voor een machtiging tot verblijf van de langdurig ingezetene die die status heeft verkregen in een andere lidstaat van de Europese Unie, terwijl geen retributie verschuldigd is voor een aanvraag om de status van langdurig ingezetene in België te verkrijgen.

Het eerste onderdeel van het tweede middel in de zaak nr. 6245 is analoog aan het tweede onderdeel van het vijfde middel in de zaak nr. 6238.

B.21.2. De wetgever vermocht ermee rekening te houden dat vreemdelingen uit derde landen die reeds in België verblijven en die er op grond van hun status van langdurig ingezetene - of van gezinslid ervan - een nieuwe aanvraag voor een verblijfsvergunning indienen, in de regel reeds aan de retributie zijn onderworpen geweest vanwege de aanvraag die hun bestaande verblijfstitel rechtvaardigt.

Het is derhalve redelijk verantwoord dat de wetgever die categorie van personen van de betaling van de retributie heeft vrijgesteld, zonder dat hij zo ver moest gaan ook de langdurig ingezetenen en hun gezinsleden die die status hebben verkregen in een andere lidstaat van de Europese Unie van die retributie vrij te stellen bij hun eerste aanvraag voor een verblijfsvergunning op die grond.

B.21.3. De in B.21.1 vermelde onderdelen van middelen zijn niet gegrond.

De begunstigden van de Associatieovereenkomst van 12 september 1963 tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije

B.22.1.1. Het achtste middel in de zaak nr. 6238 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11 en 22 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 13 van het besluit nr. 1/80 van de Associatieraad van 19 september 1980 betreffende de ontwikkeling van de Associatie die tot stand is gebracht bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije, die op 12 september 1963 te Ankara is ondertekend door de Republiek Turkije enerzijds en de lidstaten van de EEG en de Gemeenschap anderzijds, en die namens laatstgenoemde is gesloten, goedgekeurd en bevestigd bij besluit 64/732/EEG van de Raad van 23 december 1963 (hierna respectievelijk : « besluit nr. 1/80 » en « Associatieovereenkomst ») en met artikel 41, lid 1, van het Aanvullend Protocol dat op 23 november 1970 te Brussel is ondertekend en namens de Gemeenschap is gesloten, goedgekeurd en bevestigd bij de verordening (EEG) nr. 2760/72 van de Raad van 19 december 1972 (hierna : « Aanvullend Protocol »).

B.22.1.2. Het vijfde middel in de zaak nr. 6245 is afgeleid uit de schending van het besluit nr. 1/80 en van artikel 41, lid 1, van het Aanvullend Protocol, en uit de schending van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, zoals vastgelegd in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met diverse internationaalrechtelijke bepalingen.

B.22.2.1. In het eerste onderdeel van elk van de middelen betogen de verzoekende partijen dat artikel 13 van het besluit nr. 1/80 en artikel 41, lid 1, van het Aanvullend Protocol een *standstill*-clausule bevatten die geschonden wordt door de invoering van de retributie voor de aanvraag voor een verblijfsvergunning, op grond van artikel 40ter van de wet van 15 december 1980, van familieleden van de begunstigde van het voormelde besluit en van het voormelde Aanvullend Protocol, die zowel de Belgische als de Turkse nationaliteit heeft.

B.22.2.2. In het tweede onderdeel van elk van de middelen klagen de verzoekende partijen aan dat de retributie verschuldigd is voor de aanvraag voor een verblijfsvergunning ingediend op grond van artikel 40ter van de wet van 15 december 1980 door familieleden van de begunstigten van de Associatieovereenkomst, die naast de Turkse nationaliteit ook de Belgische nationaliteit hebben, en niet door de begunstigten van de Associatieovereenkomst die een zelfde aanvraag indienen op grond van de artikelen 10 of 10bis van die wet.

B.22.2.3. In het derde deel van het vijfde middel in de zaak nr. 6245 betoogt de verzoekende partij dat het in strijd zou zijn met de « *standstill*-clausules » om de betaling van een retributie op te leggen aan de vreemdelingen die als onderzoeker of als hooggekwalificeerde werknemer het verblijf aanvragen, ook al zijn zij begunstigde van de voormelde Associatieovereenkomst.

B.22.3. De Associatieovereenkomst, het besluit nr. 1/80 en het Aanvullend Protocol hebben tot doel de economische betrekkingen tussen de overeenkomstsluitende partijen te bevorderen door geleidelijk het vrije verkeer van werknemers tot stand te brengen en door de beperkingen van de vrijheid van vestiging en van het vrij verrichten van diensten op te heffen.

B.22.4. Artikel 13 van het besluit nr. 1/80, dat betrekking heeft op Turkse werknemers en hun gezinsleden, bepaalt :

« De lidstaten van de Gemeenschap en Turkije mogen geen nieuwe beperkingen invoeren met betrekking tot de toegang tot de werkgelegenheid van werknemers en hun gezinsleden wier verblijf en arbeid op hun onderscheiden grondgebied legaal zijn ».

B.22.5. Artikel 41, lid 1, van het Aanvullend Protocol - met betrekking tot Turkse zelfstandigen en dienstverleners -, dat, samen met de bijlagen ervan, krachtens artikel 62 ervan integraal deel uitmaakt van de Associatieovereenkomst, luidt :

« De Overeenkomstsluitende Partijen voeren onderling geen nieuwe beperkingen in met betrekking tot de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten ».

B.22.6. Artikel 59 van het Aanvullend Protocol bepaalt :

« Op de onder dit Protocol vallende gebieden, mag de behandeling van Turkije niet gunstiger zijn dan die welke de Lid-Staten elkaar toekennen krachtens het Verdrag tot oprichting van de Gemeenschap ».

B.22.7. In de opsomming van de categorieën van vreemdelingen die een retributie voor administratieve kosten verschuldigd zijn, maakt het bestreden artikel 1/1, § 2, 1°, 3°, 4° en 5°, telkens een uitzondering voor de aanvragen ingediend door de begunstigden van de Associatieovereenkomst van 12 september 1963 tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije .

Uit de totstandkoming van de bestreden bepalingen blijkt dat die uitzondering is ingegeven door de bekommernis om rekening te houden met de internationale verbintenissen waartoe de overheid is gehouden.

B.22.8. Bij zijn arrest C-242/06 van 17 september 2009 (*Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie t. Sahin*) heeft het Hof van Justitie ten aanzien van een vergoeding die wordt opgelegd aan de begunstigden van de voormelde Associatieovereenkomst geoordeeld :

« 65. Aangezien het Hof eerder heeft geoordeeld dat de standstillclausule van artikel 13 van besluit nr. 1/80 eenzelfde soort bepaling is als die van artikel 41, lid 1, van het aanvullend protocol en dat deze twee clausules hetzelfde doel hebben (zie arrest van 11 mei 2000, *Savas*, C-37/98, *Jurispr.* blz. I-2927, punt 50, en arrest *Abatay e.a.*, punten 70-74), dient de in het

vorige punt weergegeven uitlegging ook te gelden voor de standstillverplichting die ten grondslag ligt aan artikel 13 met betrekking tot het vrij verkeer van werknemers.

66. *In casu* heeft de verwijzende rechter reeds vastgesteld dat de nationale regeling moet worden beschouwd als ‘ nieuw ’ in de zin van artikel 13 van besluit nr. 1/80, aangezien zij is aangenomen na de inwerkingtreding van dit besluit.

67. Het Hof heeft dienaangaande echter ook verklaard dat de vaststelling van nieuwe voorschriften die op Turkse staatsburgers op dezelfde wijze van toepassing zijn als op gemeenschapsburgers, niet in tegenspraak is met een van de standstillclausules die zijn aangenomen op de in de associatie EEG-Turkije geregelde gebieden (zie *mutatis mutandis* met betrekking tot artikel 41, lid 1, van het aanvullend protocol arrest *Soysal en Savatli*, punt 61). In hetzelfde punt van dat arrest overwoog het Hof voorts dat indien deze voorschriften van toepassing waren op burgers van de lidstaten en niet op Turkse staatsburgers, deze laatste gunstiger zouden worden behandeld dan gemeenschapsburgers, hetgeen in kennelijke strijd zou zijn met het vereiste in artikel 59 van het aanvullend protocol dat de behandeling van de Republiek Turkije niet gunstiger mag zijn dan die welke de lidstaten elkaar toekennen krachtens het EG-Verdrag.

68. In het hoofdgeding blijkt uit de stukken enerzijds dat in Nederland voor de afgifte van identiteitsdocumenten aan personen met de nationaliteit van deze lidstaat, een bepaalde leges wordt geheven. Anderzijds worden ingevolge artikel 25, lid 2, van richtlijn 2004/38 de in lid 1 genoemde documenten - waaronder die voor burgers van de Unie die reizen naar of verblijven in een andere lidstaat dan die waarvan zij de nationaliteit bezitten alsmede de verblijfskaarten betreffende de hun begeleidende of zich bij hen voegende familieleden, ongeacht hun nationaliteit, – verstrekt tegen een bedrag dat niet hoger mag zijn dan het bedrag dat voor de afgifte van soortgelijke documenten wordt verlangd van burgers van de betrokken lidstaat.

69. Hieruit volgt dat Turkse werknemers en hun familieleden niet met een beroep op een van de in het kader van de associatie EEG-Turkije overeengekomen standstillbepalingen, zoals artikel 13 van besluit nr. 1/80, kunnen eisen dat de gastlidstaat hun van alle leges voorafgaand aan de behandeling van een verzoek tot verlening of verlenging van een verblijfsvergunning vrijstelt, wanneer die lidstaat hun op de datum van inwerkingtreding van dit besluit ten aanzien van deze lidstaat, geen verplichting in die zin had opgelegd. Een andere uitlegging zou immers niet in overeenstemming zijn met artikel 59 van het aanvullend protocol, dat de lidstaten verbiedt, Turkse staatsburgers gunstiger te behandelen dan in een vergelijkbare situatie verkerende gemeenschapsburgers.

70. De standstillclausule van artikel 13 van besluit nr. 1/80 staat er dus op zich niet aan in de weg dat een voorschrift van dit type wordt ingevoerd, waarbij voor de verlening of verlenging van een verblijfsvergunning de betaling van leges wordt gevraagd van buitenlanders die op het grondgebied van de betrokken lidstaat verblijven.

71. Dit neemt niet weg dat een dergelijke regeling niet mag neerkomen op het creëren van een beperking in de zin van artikel 13 van besluit nr. 1/80. Gelezen in samenhang met artikel 59 van het aanvullend protocol houdt artikel 13 immers in dat een Turks staatsburger op

wie deze bepalingen van toepassing zijn weliswaar niet in een gunstiger situatie mag worden gebracht dan die van gemeenschapsburgers, maar zich ook niet gesteld mag zien voor nieuwe beperkingen die onevenredig zijn aan die welke voor gemeenschapsburgers gelden ».

B.22.9. Uit het bovenstaande blijkt dat, naar het oordeel van het Hof van Justitie, de Associatieovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije, zoals bedoeld in de bestreden bepaling, de lidstaten niet verbiedt de afgifte van verblijfstitels afhankelijk te stellen van de betaling van een retributie.

B.22.10. Om redenen die analoog zijn aan die welke zijn vermeld in B.18.6, is het verschil in behandeling evenwel niet zonder redelijke verantwoording.

B.22.11. De in B.22.1.1 en B.22.1.2 vermelde middelen zijn niet gegrond.

De studenten

B.23.1. Het negende middel in de zaak nr. 6238 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 22 en 24, § 3, van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met diverse bepalingen van internationaal recht.

De verzoekende partijen klagen in het eerste onderdeel aan dat de bestreden bepaling de procedure waarin is voorzien in artikel 58 van de wet van 15 december 1980 in de praktijk ontoegankelijk maakt voor behoeftige studenten of studenten zonder inkomsten. Aangezien zij niet om de vermindering of de vrijstelling van de retributie kunnen verzoeken, zou er een belangrijke hinderpaal zijn voor de daadwerkelijke uitoefening van het recht op onderwijs verankerd in artikel 24, § 3, van de Grondwet en in artikel 2 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, alsook voor de uitoefening van de rechten verankerd in de richtlijn 2004/114/EG van de Raad van 13 december 2004 betreffende de voorwaarden voor de toelating van onderdanen van derde landen met het oog op studie, scholierenuitwisseling, onbezoldigde opleiding of vrijwilligerswerk (hierna : richtlijn 2004/114/EG).

In het tweede onderdeel klagen de verzoekende partijen het bestaan aan van een verschil in behandeling op grond van de vermogenstoestand van de vreemdeling aangezien de student die zijn recht op onderwijs wenst te doen gelden en die over financiële middelen beschikt, in staat zal zijn een aanvraag voor een machtiging en toelating tot verblijf in te dienen, in tegenstelling tot de buitenlandse student die geen financiële middelen heeft en niet de mogelijkheid heeft om zich er te verschaffen.

B.23.2. Artikel 1/1, § 2, 7°, van de wet van 15 december 1980, ingevoegd bij het bestreden artikel 196 van de programmawet van 19 december 2014, onderwerpt de aanvragen voor een verblijfsvergunning op grond van artikel 58 van de wet van 15 december 1980 aan de retributie.

B.23.3. Artikel 58, geciteerd in B.8.8.1, vereist dat de student die een aanvraag voor een verblijfsvergunning op die grondslag indient, « het bewijs [levert] dat hij voldoende middelen van bestaan bezit ».

Artikel 60 van de wet van 15 december 1980 bepaalt :

« Het bewijs van voldoende middelen van bestaan wordt geleverd onder meer door het overleggen van een der navolgende documenten :

1° een attest uitgaande hetzij van een internationale organisatie of van een nationale overheid, hetzij van een Belgische of vreemde rechtspersoon die over voldoende inkomsten beschikt, luidens hetwelk de vreemdeling geniet of eerstdaags zal genieten van een beurs of van een lening die zijn gezondheidszorgen, zijn kosten van verblijf, studie en repatriëring vermag te dekken;

2° een verbintenis ten opzichte van de Belgische Staat en van de student, uitgaande van een Belgisch of vreemd persoon die over voldoende inkomsten beschikt en zich verbindt de gezondheidszorgen, de kosten van verblijf, studie en repatriëring van de vreemdeling te zijnen laste te nemen voor minstens één academiejaar.

Bij het onderzoek van de middelen waarover de vreemdeling beschikt, wordt rekening gehouden met de inkomsten die hij zich kan verschaffen door het wettig uitoefenen van een winstgevende werkzaamheid buiten de tijd die normaal aan de studie moet worden gewijd.

[...] ».

B.23.4. De verzoekende partijen voeren in het middel de richtlijn 2004/114/EG aan.

Artikel 7, lid 1, van die richtlijn bepaalt, onder de hoofding « Specifieke voorwaarden voor studenten » :

« Naast de in artikel 6 gestelde algemene voorwaarden moeten onderdanen van een derde land die om studieredenen verzoeken te worden toegelaten :

a) zijn aangenomen door een instelling voor hoger onderwijs om daar een studieprogramma te volgen;

b) op verzoek van een lidstaat kunnen aantonen dat zij gedurende hun verblijf over voldoende middelen kunnen beschikken om de kosten van levensonderhoud, de studiekosten en de kosten van de terugreis te dekken. De lidstaten maken het voor deze bepaling vereiste maandelijkse minimumbedrag bekend, hetgeen onverlet laat dat elk geval afzonderlijk wordt beoordeeld;

[...] ».

Bovendien bepaalt artikel 20 van die richtlijn :

« De lidstaten kunnen van de aanvragers een vergoeding verlangen voor de behandeling van hun aanvraag overeenkomstig deze richtlijn ».

B.23.5. Er kan derhalve niet staande worden gehouden dat de studenten die beschikken over voldoende middelen van bestaan voor de duur van het voorgenomen verblijf van ten minste één studiejaar, niet beschikken over de middelen om de retributie voor hun aanvraag voor een verblijfsvergunning te voldoen.

Zoals hiervoor reeds meermaals is vermeld, mag de vereiste retributie voor de administratieve kosten van de aanvraag voor een verblijfsvergunning niet overdreven hoog zijn, waarop door de bevoegde rechter moet worden toegezien.

B.23.6. Het in B.23.1 vermelde middel is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

- vernietigt artikel 1/1, § 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, ingevoegd bij artikel 196 van de programmawet van 19 december 2014, in zoverre het niet voorziet in een vrijstelling voor de aanvragen voor een verblijfsvergunning die uitgaan van erkende staatlozen ten aanzien van wie wordt vastgesteld dat zij hun nationaliteit buiten hun wil hebben verloren en die aantonen dat zij geen wettige en duurzame verblijfstitel kunnen verkrijgen in een andere Staat waarmee zij banden zouden hebben;

- verwerpt de beroepen voor het overige.

Aldus gewezen in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 22 februari 2018.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschant

J. Spreutels